

רשת המס

עדכונים חמים מעולם המס

גיליון מס' 48

פברואר 2026

נערך על-ידי רו"ח ועו"ד דני גבאי, דירקטור, מנהל המחלקה המקצועית, חטיבת המס, Deloitte

דף הבית של חטיבת המס לארכיון חוזרים מקצועיים 2026 הצוות שלך בחטיבת המס

חלק 1 - חקיקה	
6	1. החלת תשלום מס מקומי משלים מזערי (QDMTT) בשיעור 15% לחברות תושבות ישראל החברות בקבוצה רב לאומית גדולה החל מיום 1.1.2026 חוק מס חברות מזערי בקבוצה רב לאומית, התשפ"ו-2025
7	2. מתן אפשרות להימנע מתשלום מס בשיעור 2% על רווחים בחלתי מחולקים, במקרים מסוימים של חלוקת דיבידנד דרך חברת ביניים תקנות מס הכנסה (דיבידנדים ששולם מס בשל חלוקתם), התשפ"ה-2025
9	3. מתן נקודות זיכוי למשרתי מילואים כלוחמים חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 283), התשפ"ו-2025
11	4. שתי תקנות בנוגע לאופן הדיווח לבעלי עסק זעיר בהקשר של פיצוי נזק עקיף, דמי מילואים ודמי לידה א. תקנות מס הכנסה (קביעת סוגי עסקאות, הכנסות או מכירות שיתווספו או יוחרגו ממחזור העסקאות של בעל עסק זעיר), התשפ"ו-2025 ב. תקנות מס הכנסה (פטור מהגשת דין וחשבון)(תיקון), התשפ"ו-2025
חלק 2 - פסיקה	
12	1. מחילת חוב, סיווג יהלומים בבעלותו של יהלומן כמטלטלין לשימוש אישי ע"מ 3572-04-21 דוד ורדי נ' פקיד שומה גוש דן
14	2. ייחוס רווח הון ממכירת מניות נסחרות שהוקצו במסגרת שינוי מבנה בו הועברו לקולטת מניות משתי חברות, באופן פרופורציונלי לתאריכי הרכישה של שתי החברות ע"מ 64822-03-23 חן שפירא ואח' נ' פקיד שומה פ"ת
16	3. התנערות לא מוצדקת מהתחייבות בהסכם שומות קודם, החלת פטור לנכה בחישוב מאוחד בגין הכנסות מהשכרת נכסים בבעלות בת זוגו, סיווג הכנסות מהשכרה ע"מ 7265-02-23 אמנון ודניאלה וייס נ' פקיד שומה למפעלים גדולים
18	4. דחיית טענת פ"ש למיסוי היחיד בשל חברת ארנק, אי זכאות להטבות מס לפי אזור סחר חופשי באילת 28848-04-22 אמיר נוריאל נ' פקיד שומה אילת
20	5. החלטת מיסוי בהסכם מחייבת את הנישום, תשלום מס על בסיס מזומן במקרה של רווח הון מתמורה שהתקבלה על פני מספר שנים ולא היתה ידועה מראש, מחירי העברה, קנס גירעון ע"מ 71029-01-20 אל.אל.די יהלומים בע"מ נ' פקיד שומה גוש דן
22	6. זיכוי מס לפנסיה לשכיר עם רכיב הכנסה שאינה מבוטחת יינתן רק בגין הפקדה כ"עמית עצמאי" - דחיית תובענה ייצוגית בר"מ 4413/23 מדינת ישראל-רשות המסים נ' ניב נוימן ואח'
24	7. ביטול רטרואקטיבי של אישור הפסד הון ממחילת חוב בשל השקעת בעלים שקוזז כנגד שבח באותה שנה ע"מ 4835-02-22 חוות הרכבים בע"מ ואילן פלג נ' פקיד שומה טבריה

מיסוי כללי

חלק 2 - פסיקה (המשך)	
25	8. ניתן לחייב בעסקאות "טרייד אין" ברכב משומש בהתאם לסעיף 5(א) לחוק בחיוב חודשי מצרפי מכלל הרכבים מאותו יבואן ע"מ 38465-02-20 טרייד מוביל בע"מ נ' מנהל מס ערך מוסף ת"א 3
27	9. שירותים לשגרירות קמרון ולחברה זרה- על העוסק להוכיח כי השירות שניתן על ידו עומד בתנאים הקבועים בסעיפים 30(א)(5) ו-30(א)(7) לחוק ולכן חייב במס בשיעור אפס ע"מ 2170-12-23 יוסי כהן גיאה נדל"ן בע"מ נ' מנהל מע"מ ת"א והמרז
28	10. ביה"ד הארצי לעבודה - תשלום דמי ביטוח לאומי יחושב לפי הברוטו לפני ניכוי דמי ביטוח אחריות מקצועית לרופאים ששולם עבורם עב"ל 6448-12-24 ביקורופא בע"מ נ' המוסד לביטוח לאומי
חלק 3 - חוזרים, הוראות ביצוע, החלטות מיסוי ופרסומים אחרים	
29	1. פורסם נוהל גילוי מרצון לתקופה של שנה עד 31/8/2026 הודעת דוברות רשות המסים מיום 25 באוגוסט 2025 + הבהרה מיום 1 בספטמבר 2025
30	2. קיזוז הפסדי הון חוזר מס הכנסה 10/2025 של רשות המסים מיום 27 בנובמבר 2025
31	3. פורסמו עמדות חייבות בדיווח לשנת המס 2025 הודעת רשות המסים מיום 30 בדצמבר 2025
33	4. סעיף 76- חברת מעטים חוזר מס הכנסה מס' 01/2026 של רשות המסים מיום 20 בינואר 2026
34	5. סעיפים 81א-81 לפקודה - תוספת מס על רווחי חברת מעטים שלא חולקו חוזר מס הכנסה מס' 7/2025 של רשות המסים מיום 19 באוקטובר 2025
36	6. הוראת השעה לפירוק והעברת נכסים מחברות מעטים בשנת 2025 מספר הודעות והבהרות של רשות המסים
38	7. סימולטור לחישוב הכנסה חייבת בהתאם להוראות סעיף 62א לפקודה - חברות ארנק הודעת רשות המסים למייצגים מיום 22 בדצמבר 2025
39	8. סעיף 62א "חברות ארנק"- הנחיות בנושא מקדמות ששולמו לשנת 2025 הנחית רשות המסים מיום 23 בדצמבר 2025
40	9. מתן זיכוי לפי סעיף 46 על ידי מעסיק לעובדיו באמצעות תלוש שכר הוראת ביצוע מס הכנסה מס' 12/2025 של רשות המסים מיום 20 בנובמבר 2025
41	10. זיכוי בגין תרומה דרך תיאום מס יתאפשר רק אם התרומה דווחה במערכת המקוונת הודעת דוברות רשות המסים מיום 25 בדצמבר 2025

מיסוי כללי

חלק 3 - חוזרים, הוראות ביצוע, החלטות מיסוי ופרסומים אחרים (המשך)		
42	11. ניכוי מס במקור מתשלומים לתושב חוץ- הרחבה לסוגי תשלומים ומדינות תושבות המקבל שפטורים מניכוי במקור מספר הודעות של רשות המסים	חוזרים, פרסומים והחלטות מיסוי - מס הכנסה
43	12. בעלי עסק זעיר יוכלו לדווח על פיצויי מלחמה, דמי מילואים או דמי לידה ודגשים על דיווחים הודעות רשות המסים מיום 24 בנובמבר 2025 + מיום 4 בדצמבר 2025	
44	13. משיכת כספי תגמולים ללא ניכוי מס בשל מיעוט הכנסות ועדכון טופס 159א הודעת מחלקת קופות גמל ומיסוי יחידים של רשות המסים לקופות הגמל מיום 26 באוקטובר 2025	
45	14. עדכונים במערכת ההרשאות- רישום "מורשה על" באופן מקוון, מינוי מקוון לדיווח מע"מ בתאגיד וביטול מקוון של "מורשה על" הודעת רשות המסים מיום 15 בדצמבר 2025	
46	15. אישור ניכוי מס במקור ואישורים לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים לשנת המס 2026 הוראת ביצוע מס הכנסה מספר 02/2026 של רשות המסים מיום 19 בינואר 2026	
47	16. מיסוי אופציות לעובדים של תושב חוץ שהיה לתושב ישראל חוזר מס הכנסה מס' 9/2025 של רשות המסים מיום 11 בנובמבר 2025	
48	17. הקצאת מספרי חשבוניות - מודל חשבוניות ישראל הוראת ביצוע מס ערך מוסף מס' 1/2025 של רשות המסים מיום 7 בדצמבר 2025 + הודעת הרשות מיום 30 בדצמבר 2025	חוזרים, פרסומים והחלטות מיסוי - מס ערך מוסף
חלק 4 - מיסוי בינלאומי		
49	1. שווי מכירת פעילות של חברה בסמוך לרכישת מניותיה יהיה לפי שווי עסקת המניות לרבות מרכיב הולדבק אך ללא גילום מס, התאמה משנית ע"מ 23-01-59306 הקסהדייט בע"מ נ' פקיד שומה ת"א 3	
51	2. ייחוס הכנסות למרכזי מחקר ופיתוח חוזר מס הכנסה מס' 8/2025 של רשות המסים מיום 2 בנובמבר 2025	
חלק 5 - תמריצים		
53	אישור להכרה בהכנסות של מפעל טכנולוגי מועדף לחברה העוסקת בפיתוח תוכנות לקישוריות בין מסדי נתונים החלטת מיסוי 7117/25 - חוקי עידוד	

מיסוי כללי

מגזר הנדל"ן	פסיקה - מס הכנסה	1. ביהמ"ש העליון דחה ערעור בהסכמת הצדדים - אי הכרה בטענת מכירת דירות בידי מי שעיסוקו בנדל"ן כמכירות במישור הפרטי, שינוי ייעוד ממלאי לרכוש קבוע ע"א 1976/23 אברהם קירון נ' פקיד שומה נתניה	54
	פסיקה מיסוי מקרקעין	2. נדחה ערר להכרה במועד רכישה מוקדם יותר ממועד חידוש החכירה, מאחר שלא היתה לרכוש אופציה מחייבת ו"ע 6603-06-23 גיורא הגיתי ואח' נ' מנהל מיסוי מקרקעין ת"א	56
		3. לא ניתן לקבל הטבה של שיעור מס שבח 11% בשל מכירת מניות איגוד מקרקעין אשר מחזיק בנכס שהינו בניין להשכרה למגורים לפי פרק שביעי 1 לחוק עידוד השקעות הון ו"ע 45183-09-23 ס.ב. ניהול מקרקעין בע"מ נ' מנהל מיסוי מקרקעין ת"א	57
		4. פיצול פיזי ופיצוי רעיוני במכירת דירת מגורים המצויה בנחלה חקלאית ו"ע 7562-09-23 מיכל ומישל אביבי ואח' נ' מנהל מיסוי מקרקעין נצרת	58
		5. אי-זכאות להחלת שיעור מס היסטורי מופחת בהתאם לסעיף 48א(ד) לחוק מיסוי מקרקעין ו"ע 20688-11-19 יפה אברט נ' מנהל מיסוי מקרקעין ת"א	59
	פסיקה - מע"מ	6. אי-חבות במע"מ במכירת קרקע שהוחזקה מספר שנים ללא שהושכרה או הושבחה בידי סוכנות ביטוח שבבעלותה מספר נכסי נדל"ן מניבים ע"מ 27808-10-21 רזאל (ע.צ.) סוכנויות בע"מ נ' מנהל מע"מ רחובות	60
	תמריצים	7. פיצול אנכי של פעילות השכרה מחברה לחברה חדשה הזכאית להטבות הניתנות לבניין להשכרה מכוח פרק שביעי 1 לחוק לעידוד השקעות הון החלטת מיסוי בהסכם 8889/25 - שינויי מבנה	61
	חוזרים, פרסומים והחלטות מיסוי - מיסוי מקרקעין	8. מיזוג סטוטורי של חברה שהינה קרן להשקעה במקרקעין עם ולתוך שלד בורסאי החלטת מיסוי בהסכם מספר 1919/25 - שינויי מבנה	62
המגזר הציבורי		1. מסלול מקוצר לעמותות המבקשות אישור לזיכוי במס עבור תורמים הודעת דוברות רשות המסים מיום 20 באוגוסט 2025	64
		2. חובת דיווח של מוסד ציבורי על קבלת תרומות למערכת "תרומות ישראל" הוראת ביצוע מס הכנסה מס' 11/2025 מיום 20 בנובמבר 2025	65

**המגזר
הפיננסי**

66	1. עמלות בגין עסקאות בינלאומיות יחויבו במע"מ בשיעור אפס רק כאשר ניתן להוכיח כי מחזיק הכרטיס שהה בחו"ל בעת ביצוע העסקה ע"מ 67212-03-18 כרטיסי אשראי לישראל בע"מ ואח' נ' מנהל מע"מ פ"ת ואח'
68	2. שונה סיווג של סוכנות ביטוח (חברת בת של בנק ירושלים) מ"עוסק מורשה" ל"מוסד כספי" בניגוד לעמדת מנהל מע"מ ע"מ 47371-10-20 עיר שלם סוכנות לביטוח (1996) בע"מ נ' מנהל מס ערך מוסף
69	3. אכיפת חובות דיווח של חלפני כספים לפי סעיף 14א לפקודה- עיצום כספי הוראת ביצוע מס הכנסה מס' 13/2025 של רשות המסים מיום 26 בנובמבר 2025

מיסוי כללי

חלק 1 – חקיקה

רו"ח ועו"ד דני גבאי, דירקטור, מנהל המחלקה המקצועית, חטיבת המס

1. החלת תשלום מס מקומי משלים מזערי (QDMTT) בשיעור 15% לחברות תושבות ישראל החברות בקבוצה רב לאומית גדולה החל מיום 1.1.2026 חוק מס חברות מזערי בקבוצה רב לאומית, התשפ"ו-2025 פורסם בספר החוקים 3476 מיום 31 בדצמבר 2025

חוק מס חברות מזערי בקבוצה רב-לאומית, התשפ"ו - 2025 מחיל מנגנון מס מקומי משלים מזערי (QDMTT) עם תחולה לשנות מס המתחילות ב-1 בינואר 2026 או לאחר מכן. מטרתו של החוק היא להבטיח תשלום מס מזערי בידי קבוצה רב לאומית בישראל בהתאם לעקרונות למניעת שחיקת בסיס המס והסטת הרווחים (BEPS) שנקבעו בידי הארגון לשיתוף פעולה ולפיתוח כלכלי (OECD). יישום ה-QDMTT מהווה התגובה העיקרית של מדינת ישראל ליוזמת הפילאר 2, עד כה. הרשויות הישראליות ציינו כי יישומם של מנגנוני מיסוי אחרים כגון כלל הכללת הכנסה (IIR) ו/או כלל הרווחים הממוסים בחסר (UTPR) ייבחן בהמשך הדרך.

תחולה: ה-QDMTT הישראלי יחול על ישויות ומיזמים משותפים תושבי ישראל השייכים לקבוצה רב-לאומית (MNE) אשר לה הכנסות על בסיס מאוחד של לפחות 750 מיליון אירו בשנתיים מתוך ארבע השנים שקדמו לשנת המס הנבחנת.

אם שיעור המס האפקטיבי (ETR) של ישות ישראלית שבתחולה נמצא מתחת ל-15%, מס התוספת יחושב בהתאם לכללי מודל ה-OECD וייגבה בישראל.

הגשה ותשלום: מועד ההגשה של הדו"ח והתשלום עבור ה-QDMTT יהיה עד תום 15 חודשים מסיומה של שנת הכספים הרלוונטית. מדובר בחריגה מכללי מודל ה-OECD, המציינים תקופה של 18 חודשים בשנה הראשונה שבה קבוצת MNE נמצאת בתחולה.

בסיס החישוב: חישוב ה-QDMTT הישראלי יוכל להתבסס על GAAP ישראלי, IFRS או US GAAP. התנאי העיקרי בבחירת כללי החשבונאות שיחולו הוא שכלל הישויות הישראליות יישמו את ה-GAAP בעקביות בעת הכנת הדוחות הכספיים. אי-הגשת הדוח במועדו, הגשת דוח חלקי או שגוי (למשל, אם לא נכללו בדיווח כל הישויות הרלוונטיות בקבוצה, או ישות האם הסופית לא זוהתה במדויק), משמעותם כאי-הגשת דוח לפי סעיף 131, ואשר עלולים לגרור קנסות וסנקציות נוספות בהתאם להוראות הפקודה והיעדר התיישנות של הדוח.

מסירת הודעה על כך שהכללים חלים: באחריות הישויות תושבות ישראל שבתחולה נכון ל-1.1.2026 להגיש הודעה על כך שהכללים חלים עליהן באמצעות הפורטל המקוון עד תום שנת 2026. באשר ליישויות אשר להן שנה חשבונאית השונה משנה קלנדרית ניתנה אפשרות להגיש את ההודעה בתוך 90 יום מתום שנת המס 2026.

מבנה ופרטי ההודעה טרם פורסמו, אך זו צפויה לכלול פירוט של הישויות שבתחולת ה-QDMTT.

הערות נוספות: תקנות נוספות צפויות להתפרסם עד 1 ביולי 2026, לרבות סעיפים המציגים נמלי מבטחים (Safe Harbours).

בחזרה לתפריט

2. מתן אפשרות להימנע מתשלום מס בשיעור 2% על רווחים בחלתי מחולקים, במקרים מסוימים של חלוקת דיבידנד דרך חברת ביניים תקנות מס הכנסה (דיבידנדים ששולם מס בשל חלוקתם), התשפ"ה-2025
פורסם בקובץ התקנות 12040 מיום 15 בספטמבר 2025

בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2025) (מיסוי רווחים לא מחולקים), התשפ"ה-2024 (חוק למיסוי רווחים לא מחולקים), נוסף סימן ג' לפרק חמישי בחלק ד' של פקודת מס הכנסה, ובו הוטל מס בגובה 2% על רווחים נצברים עודפים כהגדרתם בסימן האמור (המס על רווחים עודפים). כחלק מההסדר בסימן האמור, נוסף סעיף 81ב(ב) לפקודה שבו נקבע שחברה שחילקה בשנת מס מסוימת "דיבידנדים ששולם מס בשל חלוקתם" בשיעור של 6% מגובה רווחיה הנצברים (פסקה 3)), או בשיעור של 50% מגובה רווחיה הנצברים העודפים (פסקה 2)), לא תידרש לשלם את המס על הרווחים העודפים באותה שנה.

בסעיף 5 לחוק למיסוי רווחים לא מחולקים נקבעו הוראות מעבר. לפי סעיף קטן 5(ג) לחוק למיסוי רווחים לא מחולקים חברת מעטים לא תהיה חייבת בתשלום המס על הרווחים העודפים בשנת 2025 אם חילקה בשנת המס האמורה "דיבידנדים ששולם מס בשל חלוקתם" בשיעור של 5% מסכום רווחיה הנצברים (במקום 6% במצב הקבוע).

כן נקבע, בסעיף קטן 5(א), שבשנת 2025 עד 2030 חברת מעטים לא תהיה חייבת בתשלום מס על הרווחים העודפים שנותרו לה מיום התחילה בשנת מס שבה חילקה "דיבידנדים ששולם מס בשל חלוקתם" בשיעור של 20% מסכום רווחיה הנצברים העודפים האמורים (במקום 50% במצב הקבוע). לבסוף, בסעיף קטן (ב) נקבע שאם חברת מעטים חילקה בשנת 2025 שיעור גבוה יותר מ-20% מסכום הרווחים העודפים שלה כ"דיבידנדים ששולם מס בשל חלוקתם" (סכום של חלוקה אשר יקנה פטור מהמס בשנת 2025 כאמור), על כל סכום נוסף שיחולק כדיבידנד ששולם מס בשל חלוקתו השווה ל-15% מהרווחים העודפים תהיה זכאית חברת המעטים לפטור מהמס על הרווחים העודפים בשנת מס אחת משנות המס העוקבות לשנת 2025.

"דיבידנדים ששולם מס בשל חלוקתם" מוגדרים בסעיף 81ב(ב)(3) (ב) כדיבידנדים מאחד משני סוגים:

סוג ראשון של דיבידנד ששולם מס בשל חלוקתו הוא דיבידנד שנכלל בהכנסת מקבל הדיבידנד ושהמקבל חייב במס לפי הכללים הרגילים בפקודה בשל קבלתו (דיבידנד שמחולק ליחיד או לחברה תושבת חוץ).

סוג שני של דיבידנד ששולם מס בשל חלוקתו הוא דיבידנד בין חברות שלא נכלל בהכנסת מקבל הדיבידנד בשל הוראות סעיף 126(ב) לפקודה (כלומר, דיבידנד בין חברות "פטור"), "שלגביו בחרה החברה המחלקת שבשל חלוקתו ישולם מס בשיעור הגבוה ביותר החל על תשלום דיבידנד לפי סעיפים 125ב ו-121ב, בהתאם להוראות שקבע שר האוצר לפי פסקת משנה (ג)".

המחוקק ביקש לאפשר גם לחברות שיש בין בעלי מניותיהן חברה תושבת ישראל ליהנות מההחרגה, ולכן נקבעה החלופה השנייה בהגדרה של "דיבידנדים ששולם מס בשל חלוקתם" המאפשר לחברה המחלקת לשלם מס בחלוקת דיבידנד בין חברות שאינו חייב במס חברות. לולא קביעת החלופה האמורה, כל חברה שיש בין בעלי מניותיה חברה ישראלית לא הייתה יכולה ליהנות מהאפשרות לחלק דיבידנד בשיעור הקבוע בחוק בכדי להימנע מתשלום המס על הרווחים העודפים, כי לא הייתה יכולה לחלק "דיבידנדים ששולם מס בשל חלוקתם" לבעלי מניותיה שהן חברות ישראליות.

עם זאת, לפי המנגנונים הקיימים בפקודה, לא קבוע היום מנגנון תפעולי לתשלום מס בחלוקת דיבידנד בין חברות. על כן, נקבע בפסקה 81ב(ב)(3)(ג), כך: "שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבע בתקנות הוראות לעניין תשלום וגביית המס על דיבידנד כאמור בפסקה זו; כן יקבע השר בתקנות האמורות הוראות לעניין חישוב ההכנסה החייבת של אדם שקיבל דיבידנד כאמור או רווח ההון במכירת מניה של חברה שקיבלה דיבידנד כאמור."

התקנות שבנדון מסדירות את אופן תשלום המס בחלוקת דיבידנד בין חברתי במסלול החלוקה מסוג שני.

המסלולים בתקנות

מסלול החלוקה הראשי - על פי תקנה 2 לתקנות, ניכוי מס במקור בשיעור של 35% מסכום הדיבידנד המחולק. במסלול זה יראו את הדיבידנד המחולק לבעלי מניות חברת המעטים כאילו חולק לכל בעלי מניותיה בעקיפין תוך זקיפה של הכנסה מדיבידנד רעיוני לכל אחד מבעלי המניות בשרשרת האחזקות עד הגעתו לבעל מניות סופי.

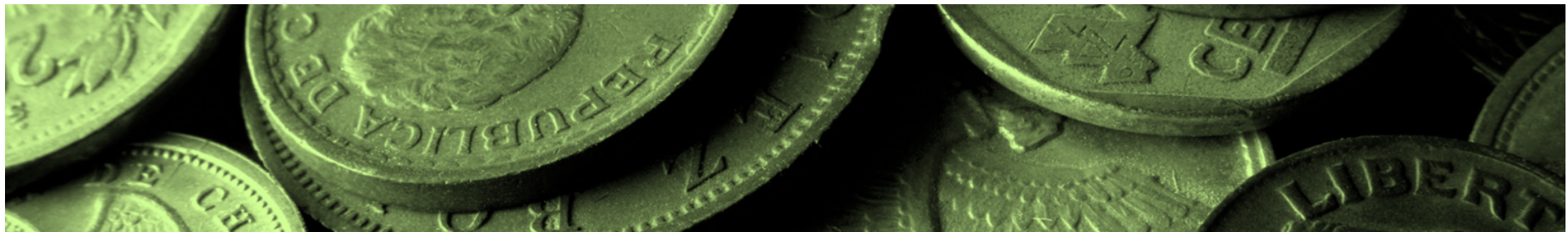
מסלול החלוקה החלופי - על פי תקנה 4 לתקנות, פטור לחברה המחלקת מניכוי מס בעת חלוקת דיבידנד בין חברתי ובלבד שהדיבידנד יחולק ע"י החברה המקבלת באותה שנת מס בה חולק הדיבידנד ע"י החברה המחלקת, ויתקיים אחד מאלה:
(א) בגין הדיבידנד בין חברות שיחולק על ידי החברה המקבלת לבעלי מניותיה במישרין או בעקיפין, שאינם סופיים, ינוכה מס במקור בשיעור של 35% (כפי שהייתה צריכה לנכות החברה המחלקת במסלול החלוקה הראשי).
(ב) הדיבידנד יחולק לבעלי המניות הסופיים (כמפורט בחזר מס הכנסה בנושא).

אוכלוסיית היעד

כאמור לעיל, התקנות רלוונטיות לחברת מעטים בעלת רווחים עודפים שברצונה לבצע חלוקת דיבידנד בין חברות, באמצעותה תוחרג מתשלום מס על הרווחים העודפים, חלוקה אשר ללא בחירה ביישום התקנות היו חלות על החברה המחזיקה הוראות סעיף 126(ב) לפקודה.

בהתאם, התקנות יתאימו במבנה אחזקות בו שרשרת של שתי חברות לפחות מוחזקות בעקיפין על ידי בעל מניות סופי (יחיד, תאגיד שקוף או חבר בני אדם תושב חוץ) ואשר בחלוקת רווחים על פי אחת משתי החלופות המוצעות בחוק, 6% מסכום הרווחים הנצברים או 50% מסכום הרווחים העודפים, מחברה אחת לחברה המחזיקה חלות הוראות סעיף 126(ב) לפקודה.

נוסיף כי ביום 25 בינואר 2026 פורסם [חוזר מס הכנסה 02/2026](#) שותרתו: תקנות מס הכנסה (דיבידנדים ששולם מס בשל חלוקתם), התשפ"ה – 2025. החוזר מפרט את האמור בתקנות תוך מתן הסבר, דגשים והבהרות לכל אחד מהמסלולים שבתקנות ובליווי דוגמאות מפורטות להמחשה.

בחזרה לתפריט

3. מתן נקודות זיכוי למשרתי מילואים כלוחמים
חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 283), התשפ"ו-2025
פורסם בספר החוקים 3461 מיום 23 בנובמבר 2025

במסגרת התיקון, נוסף סעיף 39ב לפקודת מס הכנסה ולפיו **החל מיום 1.1.2026** יינתנו $\frac{3}{4}$ נקודות זיכוי למי ששירת שירות מילואים (כהגדרתו בחוק שירות המילואים, התשס"ה-2008) **כלוחם** (לפי פקודות הצבא, כהגדרתן בחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955) 20 יום ומעלה **בשנת המס הקודמת**, בתוספת $\frac{1}{4}$ נקודת זיכוי **בעד כל חמישה ימים נוספים מעבר ל- 20 הימים האמורים**, ובלבד שסך נקודות הזיכוי לא יעלה על ארבע נקודות זיכוי.

על אף האמור לעיל, **לגבי התקופה שמיום 1.1.2026 ועד 31.12.2027 נקבעה הוראת שעה לפיה** יינתנו נקודות זיכוי לפי הפירוט הבא:

- (1) $\frac{1}{2}$ נקודת זיכוי - אם שירת שירות מילואים כלוחם בין 30 ל-39 ימים בשנת המס הקודמת;
- (2) $\frac{3}{4}$ נקודת זיכוי - אם שירת שירות מילואים כלוחם בין 40 ל-49 ימים בשנת המס הקודמת;
- (3) נקודת זיכוי אחת - אם שירת שירות מילואים כלוחם 50 ימים ומעלה בשנת המס הקודמת;
- (4) תוספת $\frac{1}{4}$ נקודת זיכוי בעד כל חמישה ימים נוספים ששירת שירות מילואים כלוחם מעבר ל- 50 הימים האמורים בפסקה (3), ובלבד שסך נקודות הזיכוי לפי סעיף זה לא יעלה על 4 נקודות זיכוי.

עוד נקבע בתיקון כי הוראת השעה בסעיף 270 לחוק הביטוח הלאומי שקבעה כי שיעור "התגמול המזערי" יועלה מ- 68% משכר הבסיס ל- 95% משכר הבסיס, **תהפוך להוראת קבע**.

נציין כי ערך נקודת זיכוי שנתית בשנת המס 2026 הינו 2,904 ₪.

ביום 18.12.2025 פרסמה רשות המסים הודעה לגבי התיקון ואליה צירפה גם טבלה של סיכום נקודות הזיכוי לשנות המס 2026 ו-2027 כדלקמן:

מספר ימי שירות מילואים כלוחם		מספר נקודות זיכוי
מ-	עד-	
30	39	0.50
40	49	0.75
50	54	1.00
55	59	1.25
60	64	1.50
65	69	1.75
70	74	2.00
75	79	2.25
80	84	2.50
85	89	2.75
90	94	3.00
95	99	3.25
100	104	3.50
105	109	3.75
110	ומעלה	4.00

מה נדרש לעשות כדי לממש את ההטבה?

1. לקבל אישור מצה"ל המעיד על שירות מילואים כלוחם ועל מספר ימי השירות שבוצעו בשנה החולפת.
2. **שכירים** – לדווח בטופס 101 בתחילת שנת המס (חלק ח', סעיף 16) בצירוף האישור. **שכיר העובד** בשני מקומות או יותר באמצעות תיאום מס [במערכת המקוונת לתיאומי המס](#).
3. **עצמאים** – לצרף את האישור במסגרת הגשת הדוח השנתי.

*משנת 2028 ואילך מספר ימי השירות ונקודות הזיכוי ישתנו – מספר ימי המילואים כלוחם יופחתו למינימום 20 ימים בשנה.

כמו כן, ביום 28.12.2025 פרסמה רשות המסים [מדריך נקודות זיכוי ללוחמים משרתי מילואים](#).

בחזרה לתפריט

4. שתי תקנות בנוגע לאופן הדיווח לבעלי עסק זעיר בהקשר של פיצוי נזק עקיף, דמי מילואים ודמי לידה
א. תקנות מס הכנסה (קביעת סוגי עסקאות, הכנסות או מכירות שיתווספו או יוחרגו ממחזור העסקאות של בעל עסק זעיר), התשפ"ו-2025
ב. תקנות מס הכנסה (פטור מהגשת דין וחשבון)(תיקון), התשפ"ו-2025
[פורסם בקובץ התקנות 12133 מיום 22 בדצמבר 2025](#)

פורסמו שתי תקנות בנוגע לאופן הדיווח לבעלי עסק זעיר בהקשר של פיצוי נזק עקיף, דמי מילואים ודמי לידה.

א. תקנות מס הכנסה (קביעת סוגי עסקאות, הכנסות או מכירות שיתווספו או יוחרגו ממחזור העסקאות של בעל עסק זעיר), התשפ"ו-2025

תקנות אלו קובעות כי **הכנסות מפיצויים בעד נזק עקיף** לפי חוק מס רכוש וקרן פיצויים שמקבל בעל עסק זעיר, ייכללו במחזור עסקאותיו.

כמו כן, גם הכנסות ממענקים המשולמים באמצעות רשות המסים לעוסק לפי החלטות הממשלה לשם פיצוי או סיוע, עקב פגיעה במחזור עסקיו בשל נזק עקיף, ייכללו במחזור עסקאותיו.

המשמעות: ניתן לנכות בגין הוצאות בשיעור הנורמטיבי של 30%.

תקנות אלה יחולו לגבי חישוב מחזור העסקאות של בעל עסק זעיר שבוצעו בשנת המס 2026 ואילך, ואולם בעל עסק זעיר רשאי לבקש שתקנות אלה יחולו גם לגבי חישוב מחזור עסקאותיו שבוצעו בשנים 2024 ו- 2025.

ב. תקנות מס הכנסה (פטור מהגשת דין וחשבון)(תיקון), התשפ"ו-2025

בתקנות אלו נקבע, כי בעלי עסק זעיר אשר קיבלו הכנסה מדמי לידה או מדמי לידה יוכלו ליהנות מהפטור מהגשת דוח שנתי, ככל שיעמדו ביתר תנאי תקנות הפטור.

תקנות אלה יחולו לגבי דוח שיש להגישו לגבי שנת המס 2025 ולאחריה, ואולם בהתקיים התנאים שפורטו באותן תקנות, ניתן להחילן גם לגבי הדוח לשנת המס 2024.

הערה- ראו גם את הודעות רשות המסים [מיום 25 בנובמבר 2025](#) ו**מיום 4 בדצמבר 2025** באותו נושא (תקציר בחלק הפרסומים בהמשך חוברת זו).

בחזרה לתפריט

חלק 2 - פסיקה

פסיקה - מס הכנסה

1. מחילת חוב, סיווג יהלומים בבעלותו של יהלומן כמטלטלין לשימוש אישי
ע"מ 3572-04-21 דוד ורדי נ' פקיד שומה גוש דן

עו"ד לירד חן

עובדות: דוד ורדי, יהלומן ותיק הפועל שנים רבות בענף ("המערער"), ייבא לאורך השנים יהלומים באמצעות ספקים זרים ובעיקר דרך שותפות עסקית ארוכת שנים עם יהלומן סיני בשם ליקסין ("ליסקין"). במהלך השנים הלך והצטבר חוב גדול של המערער כלפי ליקסין, בעיקר בגין אספקת יהלומי גלם שנרכשו באשראי. החוב, שהגיע לסך של כ-16 מיליון דולר בסוף 2014 ("החוב"), לא שולם זמן ממושך עקב משבר עולמי בענף היהלומים, ולטענת המערער גם עקב שלילת רישיונו למסחר בחו"ל למשך שנתיים.

המערער טען כי במרוצת השנים פנה ליקסין מספר פעמים למערער בבקשה להסדיר את החוב, אך רק בשנת 2016 החוב נפרע, לא בתשלום כספי, אלא באמצעות מסירת שישה יהלומים לליסקין. לשיטת המערער – מקורם של היהלומים בתכשיטי משפחה שהיו בבעלותו הפרטית לאורך שנים. המשיב, פקיד שומה גוש דן, סבר כי החוב למעשה נמחל כבר ב-2014 לנוכח היעדר פירעון החוב במשך שנים רבות, ולכן לשיטתו יש לראות בכך "מחילת חוב", שהיא אירוע מס החייב במס הכנסה.

כאשר המערער שינה את הדיווח בדוחותיו, וניסה להציג את הפירעון ב-2016 כאירוע עסקי שנעשה באמצעות נכסים פרטיים, עלתה מחלוקת מהותית נוספת: האם מדובר בפירעון אמיתי, ומהו טיב הנכסים ששימשו לפירעון – מלאי עסקי, או מיטלטלין פרטיים שאינם חבים במס.

טענות המערער: החוב לליסקין לא נמחל, אלא נדחה בהסכמה עמו לאורך השנים; פירעון נעשה לבסוף ב-2016 באמצעות מסירת יהלומים משפחתיים בעלי ערך סנטימנטלי ובלית ברירה. היהלומים הנמסרים הם תכשיטים משפחתיים, נכסים פרטיים שברשותו מזה עשרות שנים – ועל כן העברתם אינה אירוע מס ואינה מכירה של נכס עסקי. העברת נכסים בתוך המשפחה או משימוש אישי לעסק, במיוחד כאשר המקור הוא נכס פרטי וסנטימנטלי, לא אמורה להיחשב אירוע מס.

טענות המשיב: היעדר פירעון במשך שנים רבות ומשך הזמן יוצר חזקה למחילת החוב בשנת 2014, לכן יש למסות את הסכום כהכנסה ממחילת חוב. לא הוכח שהיהלומים מקורם בתכשיטים פרטיים, ויש לראות בהם חלק מהמלאי העסקי; ממילא, גם אם מדובר בנכסים פרטיים, יש למסות את ההעברה כ"מכירה" בהתאם לדיני מס רווחי הון וסעיף 100 לפקודת מס הכנסה המטיל מס על העברת נכס שבבעלותו הפרטית של נישום לעסקו כמלאי עסקי.

בית המשפט המחוזי (השופט קירש) קיבל את הערעור באופן חלקי

1. מחילת חוב:

בית המשפט קבע כי הוא מקבל את גרסתו של המערער לפיה הוא פעל לפירעון החוב ועל כן החוב לא נמחל כבר בשנת 2014. השופט קבע כי החוב שעמד כאמור על כ-16 מיליון דולר נפרע בשנת 2016 רק בחלקו- סכום של 5.29 מיליון דולר (בהתאם לשווי המוצהר בתעודות המשלוח שנחתמו בעת שנשלחו לליסקין).

יתרת החוב שלא נפרעה עומדת על סך של **10.6 מיליון דולר** בלבד והיא מחויבת במס לנוכח היותה הכנסה ממחילת חוב בשנת 2016, בהתאם לסעיף 3(ב) לפקודת מס הכנסה הקובע כי, כל ויתור מצד נושה הופך להכנסה חייבת במס, גם אם לא נאמר במפורש. הסיבות בגין קבע בית המשפט כי עסקין במחילת חוב הינן:

- א. במשך תקופה ארוכה החוב לא נפרע בפועל, ונראה כי לא נעשו פעולות רבות לגבייתו מצד הספק. זו אינדיקציה לכך שהנושה למעשה ויתר על חובו.
- ב. המערער לא הציג כרטסת הנהלת חשבונות מפורטת או תיעוד מסודר על שינויים בחוב, מקורו ופרעונו. בית המשפט הסתמך על מסמכי מאזן והצהרות.
- ג. הדו"ח השנתי לשנת 2016 הציג את החוב כאילו לא נפרע, אף על פי שהמערער טוען כי נפרע. התיקון בדיווחים נעשה רק מאוחר, תוך כדי דיוני שומה.
- ד. בית המשפט מצא שפרעון חלק מהחוב אכן התבצע (בשווי היהלומים שצוינו בתעודות המשלוח). עם זאת, רק סכום זה התקבל כפירעון מוכח בפועל.

2. סוגיית נכסים פרטיים (מיטלטלין משפחתיים):

לעניין **יתרת החוב שנפרעה** בשנת 2016 (**כ-5.29 מיליון דולר**), באמצעות במסירת יהלומים, נקבע לעניין מקור היהלומים אשר שימשו לפירעון החוב, שיש לראות במלאי היהלומים הקיים בעסק כמקור ראשון וקודם לפירעון, לפני השימוש בתכשיטים משפחתיים. לפיכך, מתוך שווי פירעון החוב, חלק מזערי (270 אלף דולר) מהמלאי היהלומים העסקי חייב במס כהכנסה עסקית.

כמו כן, נקבע בהקשר לטיעון לפיו מקורם של חלק מהיהלומים הוא בתכשיטים משפחתיים, כי לפי פקודת מס הכנסה, נכסים פרטיים (מיטלטלין) הנמצאים בשימוש אישי של הנישום או בני משפחתו אינם מוגדרים "נכס" לעניין מס רווחי הון (סעיף 88), ולכן העברה לעסק אינה חייבת במס כ"מכירה". בית המשפט קבע כי הצהרות ההון תומכות כי בידי המערער היו תכשיטים ואבנים יקרי ערך, שהוא החזיק במישור האישי. הוא אף העיד ונחקר על כך, והדבר איננו משולל הגיון, על רקע עיסוק המשפחה בענף במשך שנים רבות כל כך. קביעה זו אומנת מנוגדת לפערים שהיו בתיעוד למשקלי היהלומים ופרטיהם בתיעוד המדויק מטעם המערער, אך נקבע שיש "בסיס סביר" לכך שששת היהלומים נלקחו מהתכשיטים האישיים, ולא מהעסק.

בית המשפט התייחס לכך שתכשיטים אישיים, גם אם הם נשמרים בכספת ולא בשימוש פיזי/ יומיומי/ שוטף, עדיין עונים להגדרת מיטלטלין לשימוש אישי או משפחתי – מסיבות סנטימנטליות, היסטוריות ועוד.

על כן, שאר הסכום (**כ-5 מיליון דולר**), שאינו מיוחס למלאי העסקי, ייוחס לנכסים הפרטיים, ועל כן אינו חייב במס לפי סעיף 100 לפקודת מס הכנסה, ואין לראות בו מכירה של "נכס" כהגדרתו.

3. בנוסף לאמור לעיל, נדחתה דרישת המערער לניכוי הוצאות מימון ונסיעות לחו"ל מההכנסה החייבת, בשל מיעוט ראיות ואופן הניהול הפיננסי של העסק.

הערה- פסק הדין מציב רף גבוה להוכחת מחילת חוב וגם לפירעון באמצעות נכסים לא עסקיים, אך מסמן בבירור את ההבחנה בין המישור הפרטי לעסקי: העברת תכשיטים משפחתיים מתוך נכסים פרטיים אינה בהכרח אירוע מס. בכך, נפתחת אפשרות לניהול חובות והסדרים עסקיים בגיבוי נכסים פרטיים.

בחזרה לתפריט

2. ייחוס רווח הון ממכירת מניות נסחרות שהוקצו במסגרת שינוי מבנה בו הועברו לקולטת מניות משתי חברות, באופן פרופורציונלי לתאריכי הרכישה של שתי החברות
ע"מ 64822-03-23 חן שפירא ואח' נ' פקיד שומה פ"ת

עו"ד סאמר מרג'י

עיקרי העובדות: בתחילת שנות התשעים רכשו ארבעת האחים שפירא, בחלקים שווים, את מניות חברת שפיר מבנים 1991 בע"מ ("שפיר מבנים"). למעלה מעשר שנים מאוחר יותר, בשנת 2005, הרחיבו את אחזקותיהם ורכשו גם את מלוא מניות חברת שפיר מחצבות ותעשיות בע"מ ("שפיר מחצבות"). שתי החברות מהוות קבוצות עסקיות משמעותיות הפעילות בתחום התשתיות והבנייה.

בשנת 2014 יזמו האחים שינוי מבנה לפי סעיף 104ב לפקודה, במסגרתו הועברו מניות שתי החברות לחברת שפיר הנדסה ותעשייה בע"מ ("שפיר הנדסה" או "החברה הקולטת"), שהפכה במקביל לחברה ציבורית שמניותיה נרשמו למסחר. קודם לביצוע המהלך, בוצעה הערכת שווי שקבעה ששווי מניות שפיר מחצבות מהווה 53.1% מסך שווי המניות של שתי החברות שהועברו לחברה הקולטת. כל אחד מהאחים קיבל מניות בחברה הקולטת בהתאם לשווי החברות שהועברו, תוך שמירה על הפרדה במניות שיוחסו לכל אחת משתי החברות שהועברו וזאת באמצעות הפקדת המניות בחשבונות נאמנות נפרדים.

במהלך השנים 2016-2018 מכרו המערערים חלק ממניותיהם בשפיר הנדסה, וחישבו רווח ההון נבע ממחלוקת עקרונית בין הצדדים: האם ניתן לייחס ולזהות את המניות שנמכרו כספציפיות לאותן מניות שהתקבלו כתמורה לחברת שפיר מחצבות, שמועד רכישתן המקורי מזכה במס רווחי הון נמוך (לאחר הרפורמה המס בשנת 2003), או שיש לחלק באופן יחסי ("פרו-רטה") את נתוני המניות המועברות, ובפרט, לייחס לחלק מהמניות את היום הקובע והשיעור הגבוה של מס רווחי הון עבור מניות שנרכשו בשנים הקודמות.

בשנים 2016-2018 מכרו האחים חלק ממניותיהם בשפיר הנדסה. כאן התגלתה המחלוקת העקרונית: האם ניתן לייחס את המניות הנמכרות דווקא לאותן מניות שהתקבלו כתמורה לחברת שפיר מחצבות - שמועד רכישתן המקורי (2005, כלומר אחרי הרפורמה) מזכה במס רווחי הון נמוך יותר (25% עד 30%) בעקבות הרפורמה שנערכה בשנת 2003 - או שיש לחלק באופן יחסי את נתוני המניות, כך שחלק מהן ייחשב כנרכש במועדים קודמים יותר (שנות התשעים) ועל כן יחויב במס רווח הון בשיעור מס גבוה יותר, שכן חלקו יחויב במס בשיעור שולי.

טענות הצדדים

האחים שפירא טענו כי יש ליישם בעניינם את תקנה 5 לתקנות מס הכנסה (חישבו רווח הון במכירת נייר ערך הנסחר בבורסה, מילווה המדינה או יחידה בקרן נאמנות), תשס"ג-2002 ("התקנות"), שמאפשרת לזהות מניות שנרכשו במועדים שונים ולייחס לכל אחת יום רכישה נפרד לצורך חישוב המס. הם טענו כי שמרו על זיהוי נפרד של המניות שהתקבלו בגין מניות שפיר מחצבות ולכן יש לראות במניות שמכרו כאילו נמכרו דווקא אלה, וכי סכום ותאריך הרכישה שלהם ידועים ושקופים. לטענתם, דרך זו תואמת את הוראות החוק, מקובלת בפרקטיקה, ואין כל עיגון חוקי לעמדת רשות המסים לפיה יש לקבוע את חישוב המס באופן יחסי (פרו-רטה).

מנגד, רשות המסים (המשיב) טענה כי לא ניתן לייחס מניות מסוימות למקור ייחודי לאחר הליך שינוי מבנה שבו הוקצו מניות אחידות תמורת מספר נכסים באותו מועד; מהות העסקה היא עירוב מלוא הזכויות, ומניות החברה הקולטת שנמכרות מייצגות תמיד את כלל הנכסים שהועברו. לשיטתה, תקנה 5 כלל לא חלה כאן, מאחר שכל המניות התקבלו באותו מועד ושינוי המבנה נועד לאחד את הזכויות. לכן, חישוב המס הנכון הוא פרו-רטה – חלוקת יום הרכישה ושיעור המס בין הרכיבים השונים בהתאם ליחס הערכי של הנכסים המקוריים, ולא לפי זיהוי אינדיבידואלי או טכני של מניות.

בית המשפט המחוזי (השופט גורמן) דחה את הערעור. בית המשפט בחן את השאלה המרכזית - האם ניתן להחיל את תקנה 5 על מניות החברה הקולטת שהתקבלו במסגרת שינוי מבנה מורכב. השופט קבע כי תקנה 5 מיועדת לסיטואציות בהן נרכשים ניירות ערך זהים במועדים שונים בפועל, ומטרתה להקל בזיהוי טכני לצורך חישוב מס. לעומת זאת, במקרה הנדון, המניות לא נרכשו במועדים שונים אלא הוקצו כולן באותו היום במסגרת רה-ארגון מבני.

השופט הדגיש כי משמעות הליך שינוי המבנה היא עירוב מלוא הזכויות במניות החדשות - כך שכל מניה של החברה הקולטת מגלמת שווי יחסי בזכויות לכל אחד מהנכסים שהועברו. בית המשפט קיבל את עמדת רשות המסים לפיה יש לחשב את רווח ההון לפי עקרון יחסי: כל מכירה של מניות החברה הקולטת תיחשב כאילו נמכרו יחדיו זכויות משני מקורות, וביחס זה יחולקו גם יום הרכישה ושיעורי המס.

בסופו של דבר, בית המשפט דחה את עמדת המערערים ואת דרישתם להחלת זיהוי פרטני של מניות, וקבע כי יש לאמץ את שיטת החישוב היחסי כפי שהוחלה על ידי רשות המסים. השופט קבע כי שיטת הזיהוי שדרשו המערערים חוטאת למהות הכלכלית של השינוי המבני, ועל כן הערעור נדחה והמערערים חויבו בהוצאות.

הערה- פסק הדין קובע עיקרון חשוב: במסגרת שינוי מבנה שבו מועברות מניות של יותר מחברה אחת לחברה קולטת, אין להחיל זיהוי פרטני של מניות, אלא יש לחשב את רווח ההון לפי יחסי שווי בין כלל המניות שהועברו. בכך אימץ בית המשפט את הגישה לפיה שינוי מבני יוצר מניה "מעורבת" המגלמת את כלל הזכויות, ולכן אין מקום לחלוקת שיעור המס לסוגי מניות נפרדים.

3. התנערות לא מוצדקת מהתחייבות בהסכם שומות קודם, החלת פטור לנכה בחישוב מאוחד בגין הכנסות מהשכרת נכסים בבעלות בת זוג, סיווג הכנסות מהשכרה
ע"מ 7265-02-23 אמנון ודניאלה וייס נ' פקיד שומה למפעלים גדולים

עו"ד לירז חן

בני הזוג דניאלה וייס ואמנון (נכה 100% ובן הזוג הרשום לצורכי מס) מחזיקים בנכסי נדל"ן שהושכרו בין השנים 2015–2019 ("שנות המס שבערעור") והניבו יחד מעל 4 מיליון ₪. דניאלה מחזיקה ברוב הנכסים, אמנון בשניים. בני הזוג הסכימו בעבר עם פקיד השומה (בהסכם שומה לשנים 2014–2011 - "הסכם שומות קודם") לייחס 15% מההכנסה מנכסי דניאלה לאמנון כ"יגיעה אישית" לצורך החלת פטור ממס לנכה על אותן הכנסות. עוד נכתב בהסכם במפורש כי "בשנים הבאות, הנישום יזקוף להכנסותיו עד 15% מדמי השכירות הנובעים מנכסיה של בת הזוג". בדוחות המס שהוגשו לשנות הערעור, בני הזוג ביקשו להחיל פטור מלא לנכה (אמנון) על מלוא ההכנסות מדמי השכירות (שכאמור רובן מנכסים הרשומים בבעלות דניאלה), בטענה שבפועל אמנון ניהל את כל הנכסים.

המערערים טענו: כל הכנסת השכירות עסקית ומופקת ב"יגיעה אישית" של אמנון, ולכן זכאי לפטור מלא לנכה לפי סעיף 9(5)(א) לפקודת מס הכנסה; יש לייחס את מלוא הכנסות דמי השכירות לאמנון וייס, כבן הזוג הרשום, במסגרת החישוב המאוחד (לפי סעיפים 65–66 לפקודה); הסכם השומה הקודם אינו מחייב ולא חל על שנות המס שבערעור; השומה אינה מיישמת את עקרון מס אמת; אין הצדקה להטלת קנס גרעון.

המשיב טען: הסכם השומה הקודם צופה פני עתיד ומהווה "הודאת בעל דין" ומחייב את המערערים; ההכנסות הן בעיקר הכנסות פאסיביות, לא עסקיות, ואם הייתה "יגיעה אישית" היא קטנה; הפטור פרסונלי - לא ניתן להחיל את כל ההכנסה על הנכה רק בגלל החישוב המאוחד לשני בני הזוג; החישוב המאוחד מסויג למקרים בהם יש תלות במקורות ההכנסה של בני הזוג; קנס הגרעון מוצדק כעונש על סטייה מההסכם המחייב.

השאלה המשפטית: האם ניתן להחיל את הפטור ממס לנכה לפי סעיף 9(5)(א) גם על הכנסות דמי שכירות מנכסי בן הזוג שאינו רשום, כאשר בן הזוג הרשום (הנכה) הוא זה שמנהל בפועל את כלל הפעילות וההכנסות משויכות לו בחישוב מאוחד? והאם בני הזוג יכולים לסטות מהסכמות שהיו בהסכם השומות הקודם?

בית המשפט המחוזי (השופט סרוסי) דחה את הערעור. אומנם, השופטת השתכנעה שהיה מקום לכאורה לייחס את כל ההכנסות מנכסי בת הזוג להכנסותיו מיגיעה אישית של בן הזוג הנכה, ואולם קבעה כי בני הזוג מחויבים להסכם השומה הקודם, כולל מגבלת 15% ל"יגיעה אישית", ואינם יכולים לסטות ממנו ללא שינוי נסיבות מהותי. לפיכך גם הטלת קנס הגרעון במקרה זה מוצדקת.

נימוקים עיקריים:

1. בית המשפט תוך שהוא מפנה להלכת לשם **ובירן** (ע"א 7204/15) של ביהמ"ש העליון, קבע כי הכנסות דמי השכירות מנכסי בני הזוג הן הכנסות עסקיות שהופקו ביגיעה אישית, כיוון שמדובר בניהול והשכרה של מספר גדול של נכסים, שדורש מעורבות, מאמץ וניהול שוטף מצד בן הזוג הרשום (הנכה), ולכן אין לראות בהכנסה כהכנסה פאסיבית בלבד.
2. החישוב המאוחד הוא ברירת המחדל ואילו החישוב הנפרד הוא החריג שיינתן לבחירת בני הזוג. בשל החישוב המאוחד (סעיף 65 לפקודה), כל ההכנסות מנכסי בני הזוג מיוחסות לצורך המס לבן הזוג הרשום (הנכה), ולא משנה על שם מי רשום כל נכס, כל עוד לא מבקשים חישוב נפרד לפי החריגים.

3. כאשר ההכנסות מיוחסות לנכה ובפועל גם הופקו ביגיעתו האישית (כלומר, היה מעורב ממשית בניהול), ניתן להחיל את הפטור ממס לנכה על מלוא ההכנסות. במקרה שלפנינו הוכח הקשר בין יגיעתו האישית של הנכה ובין ההכנסה המיוחסת לו במסגרת החישוב המאוחד.
4. אף שבמישור העקרוני ייתכן והמערערים היו זכאים לפטור על רוב ההכנסות, בפועל בני הזוג חתמו הסכם שומות קודם ולמעשה התחייבו מפורשות להחילו גם בשנים עתידיות, שבו הסכימו עם רשות המסים לייחס ליגיעתו האישית של הנכה רק שיעור מסוים מהכנסות השכירות (15%).
- בית המשפט קבע שההסכם הזה מחייב, כל עוד לא השתנו הנסיבות העובדתיות או המשפטיות. לפיכך עליהם לעמוד בו, ואי אפשר לפרוש ממנו בדיעבד בגלל אי שביעות רצון מהתוצאה.
5. מאחר והמערערים דיווחו בניגוד להסכם השומה וסטו חד-צדדית מכללי הדיווח שסוכמו מראש, מצא בית המשפט כי יש הצדקה לקנס הגירעון שהוטל עליהם.

בחזרה לתפריט

4. דחיית טענת פ"ש למיסוי היחיד בשל חברת ארנק, אי זכאות להטבות מס לפי אזור סחר חופשי באילת
ע"מ 28848-04-22 אמיר נוראל נ' פקיד שומה אילת

רו"ח אחמד גזאווי

רקע כללי: פס"ד שניתן על ידי בית המשפט המחוזי (השופטת ייטב) עוסק בערעורו של רואה חשבון על שומות מס שהוצאו לו על ידי פקיד שומה אילת לשנות המס 2017–2018. השומות דנו בשני נושאים מרכזיים: יישום סעיף 62א לפקודת מס הכנסה (שלגביו התקבל הערעור) ובחינת זכאותו של המערער להטבות מס כתושב אילת (שלגביו נדחה הערעור). הערעור התקבל חלקית.

נושא ראשון- יישום סעיף 62א לפקודת מס הכנסה (לפני תיקון הסעיף החל משנת 2025):

המערער הוא רו"ח ובעל השליטה בחברת נוראל יועצים בע"מ, הפעיל באמצעות החברה משרד לראיית חשבון באילת כשותפות ללא הסכם או שותפות פורמלית. בשנות המס 2017–2018 סיפקה החברה שירותים מקצועיים בעיקר במסגרת שיתוף פעולה עם משרד רואי החשבון ברנע ושות' ("משרד ברנע"), שלו סניף פעיל באילת, והוציאה לו חשבוניות בגין שירותים אלה. המערער נטל חלק אישי במתן השירותים וניהל את הפעילות המקצועית, משך מהחברה שכר חלקי בלבד, בעוד יתרת הרווחים נצברה בחברה. מרבית הכנסות החברה נתקבלו מגורם אחד - משרד ברנע.

פקיד השומה טען כי המערער העניק שירותים אישיים באמצעות חברה בשליטתו, כאשר עיקר הכנסות החברה הגיעו מלקוח עיקרי - משרד ברנע. בנסיבות אלו סבר פקיד השומה כי מדובר ב"חברת ארנק" ויש לייחס את הכנסותיה כהכנסת עבודה של המערער בהתאם לסעיף 62א לפקודה. **המערער מצידו טען** כי פעילותו כללה ניהול בפועל של סניף אילת של המשרד, נטילת סיכון עסקי, העסקת עובדים ומתן שירותים ללקוחות הסניף, ולא רק למשרד ברנע.

בית המשפט קיבל את עמדת המערער בסוגיה זו וקבע כי סעיף 62 לפקודה הוא חריג שיש לפרשו בצמצום, ולא הוכח קיומם של יחסי עובד-מעביד מהותיים בין המערער לבין משרד ברנע. נקבע כי המערער לא העניק שירותי עבודה אישיים לאדם אחד, אלא פעל במסגרת פעילות עסקית רחבה של סניף אילת, תוך ניהול עצמאי של הפעילות, העסקת עובדים ומתן שירותים ללקוחות הסניף, ולא רק למשרד ברנע עצמו. עוד נקבע כי אף שמרבית הכנסות החברה התקבלו מגורם אחד, אין בכך כשלעצמו כדי להחיל את סעיף 62א, שכן החזקה בדבר שיעור ההכנסות אינה גוברת על בחינה מהותית של אופי ההתקשרות. עוד קבע בית המשפט כי המחוקק בחר במודע שלא להחיל את הסעיף על משלחי יד מיוחדים.

בית המשפט הדגיש כי חריג השותפות חל גם בהיעדר הסכם שותפות פורמלי, מקום שבו אופן הפעילות בפועל נושא מאפיינים של שותפות, ובהם היעדר כפיפות כעובד, השתתפות ברווחים ונשיאה בסיכון עסקי. בנסיבות אלה נקבע כי אין לראות במערער כמי שהתקשר במבנה מלאכותי שנועד להחליף יחסי עבודה, ומשכך אין לייחס לו את הכנסתה החייבת של החברה לפי סעיף 62א לפקודה.

לצד זאת, דן בית המשפט גם בעניין "חזקת ה-70%" המעוגנת בסעיף 62א(3) לפקודת מס הכנסה. לפי חזקה זו, כאשר 70% או יותר מהכנסות החברה מקורן בשירות שניתן ע"י היחיד לגורם אחד לאורך תקופה ממושכת, מתקיים חשש כי מדובר למעשה ביחסי עובד-מעביד - ולכן קמה חזקה שמדובר בהכנסת עבודה של היחיד. בשנת 2017 כ- 78% מהכנסות החברה התקבלו ממשרד ברנע ואילו בשנת 2018 כ- 64% בלבד.

בית המשפט קבע שכלל שחזקת ה-70% אינה מתקיימת (כלומר פחות מ- 70%, כפי שהיה בשנת 2018), מבחינה מהותית נכון יותר לסווגה כהכנסה ממתן שירות או משלח יד ולא כפעילות הנעשית בידי עובד עבור מעסיקו.

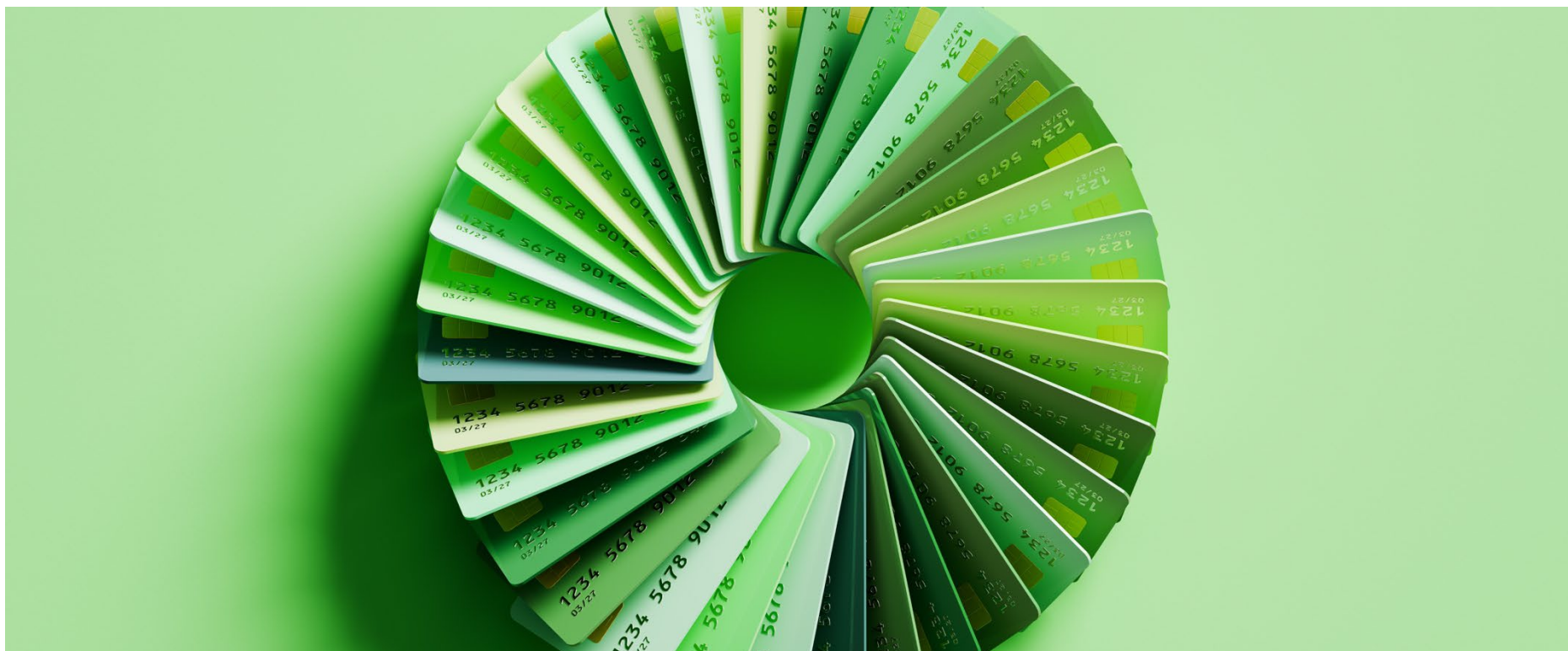
גם אם מתקיימת חזקת ה-70% (מתקיימת בשנת 2017), הרי שהתקיימות חריג השותפות גובר גם על החזקה: כאשר ניכרים בפועל מאפייני שותפות של ניהול עצמאי, השתתפות פעילה ברווחי הפעילות ונשיאה בסיכונים והפסדים, אין להחיל את סעיף 62א - גם כאשר שיעור ההכנסות מגורם אחד גבוה ומעורר את החזקה. בכך מובהר, שהמהות הכלכלית-עסקית עדיפה על הצורה הפורמלית לעניין סיווג ההכנסה וחבות המס.

הערה- נציין כי קביעת בית המשפט מתייחסת לנוסח הישן של סעיף 62א שהיה תקף בשנות השומה. נוסח סעיף זה השתנה משמעותית החל משנת המס 2025, ובמיוחד לגבי חריג השותפות.

נושא שני- בחינת מבחן התושבות באילת לצרכי מס:

בנוגע למעמדו של המערער כתושב אילת, טען המערער לזכאות להטבות מס מכוח חוק אזור סחר חופשי באילת. פקיד השומה שלל את הזכאות בטענה כי המערער אינו עומד בתנאי התושבות.

בית המשפט קיבל את עמדת פקיד השומה בעניין זה וקבע כי המערער לא הוכיח שמרכז חייו היה באילת בתקופה הרלוונטית. בין היתר, משפחתו התגוררה במרכז הארץ, ילדיו התחנכו שם, והשהות באילת נועדה בעיקרה לצרכי עבודה בלבד. בשל כך, לא נמצאו התנאים המזכים להטבות המס המיוחדות לאזור אילת.

5. החלטת מיסוי בהסכם מחייבת את הנישום, תשלום מס על בסיס מזומן במקרה של רווח הון מתמורה שהתקבלה על פני מספר שנים ולא היתה ידועה מראש, מחירי העברה, קנס גירעון
ע"מ 71029-01-20 אל.אל.די יהלומים בע"מ נ' פקיד שומה גוש דן

רו"ח ועו"ד דני גבאי, דירקטור, מנהל המחלקה המקצועית, חטיבת המס

רקע עובדתי והליך קודם:

המערערת, חברת אל.אל.די.יהלומים בע"מ ("המערערת") הינה חברה פרטית תושבת ישראל מקבוצת לב לבייב, אשר החזיקה בזכויות בתאגיד LLC אמריקאיים ("תאגיד ה-LLC") באמצעות חברות BVI ("חברות ה-BVI").

בשנת 2006 ניתנה למערערת החלטת מיסוי בהסכם, שאפשרה שינוי של מבנה החזקות האמור בשני שלבים: בשלב הראשון, העברת מניות חברות ה-BVI לידי LGC USA Holdings Inc (חברה אמריקאית בבעלות מלאה של המערערת, להלן: "LGC") לפי סעיף 104א לפקודת מס הכנסה, ובשלב השני, העברת הזכויות בתאגיד ה-LLC ל LGC לפי סעיף 104ג. כל זאת בכפוף לתנאים המפורטים בהחלטת המיסוי, ובפרט: ייחוס אחריות לתשלום המס למערערת והחלת חיוב מס בישראל על מכירות עתידיות של זכויות בתאגיד ה-LLC ללא זכות לניכוי, קיזוז, פטור וזיכוי מס זר; המחיר המקורי של המניות שהועברו ייחשב לאפס.

מימוש הזכויות והליכי השומה:

בין השנים 2013-2018 מכרה LGC את זכויותיה בשלושה תאגידים מתאגיד ה-LLC בהם החזיקה לקבוצת קליין (שהיתה שותפה בזכויות באותם תאגידים), בתמורה כוללת של כ-167.6 מיליון דולר.

בינואר 2018 נחתם בין המערערת לפקיד השומה הסכם שומה לשנות המס 2012-2015, שלא כלל התייחסות להחלטת המיסוי או למכירות האמורות; לאחר שנודע למשיב על המכירות (בעקבות כך שהמערערת יידע אותו על כך לאחר החתימה על הסכם השומה), הוצא צו לפי סעיף 147 לפקודה לפתיחת השומות לשנות המס 2013 - 2014, במסגרתו נדרשה המערערת לתוספת מס (קרן) של כ-136.9 מיליון ש"ח וכן קנס גירעון.

בצו שניתן, הציע פקיד השומה שלוש חלופות אפשריות לסיווג עסקת המכירה:

- (1) סיווג המכירה כמכירה חלקית של הזכויות ב-LLC בשנים 2013 ו-2014 בתמורה לסך של 67 מיליון דולר, אשר תהא חייבת במס בישראל על בסיס מצטבר בשנת 2013 או בשנת 2014;
- (2) סיווג המכירה כמכירה חלקית של הזכויות ב-LLC בשנים 2013 ו-2014, אשר תהא חייבת במס בישראל בשנים 2013 ו-2014 על בסיס מזומן: תמורה על סך 18 מיליון דולר (בקיורב) ב-2013 ותמורה על סך 49 מיליון דולר (בקיורב) בשנת 2014;
- (3) מכירה של מלוא הזכויות ב-LLC בשנת 2013 (ולכל המאוחר ב-2014), כך שכל רווח ההון שנצמח לאורך השנים (עד 2018 כולל), כ-209 מיליון דולר, יהיה חייב במס בישראל בשנת 2013 או 2014.

טענות הצדדים: המערערת טענה כי הנישומה הרלוונטית לעסקאות היא LGC, אשר הינה חברה תושבת ארה"ב, ולכן אין לחייב אותה (המערערת) במס בישראל. לחלופין נטען, כי אף אם נוצר אירוע מס, הרי שהוא התרחש רק בשנת 2017, לאחר סיום ההתדיינות עם קבוצת קליין. עוד נטען כי הפעלת הסמכות לפתיחת שומה לפי סעיף 147 נעשתה שלא כדין, וכי יש להכיר במחיר מקורי/עלות השקעה ובזיכוי ממסי חוץ.

מאידך, פקיד השומה טען כי בהתאם לתנאי החלטת המיסוי ולהתנהלות בפועל, המערערת היא הנישומה; אירוע המס התרחש לכל המאוחר בשנים 2013-2014; ולחלופין יש למסות את התמורות על בסיס מזומן בשנים שבהן התקבלו.

בית המשפט המחוזי (השופט קירש) דחה את הערעור ברובו. השופט קבע כי לנוכח מסגרת החלטת המיסוי בהסכם, שאותה יזמה המערערת ושבגדרה הוחרגה ממס מייד, אך נטלה על עצמה אחריות לתשלום מס עתידי- אין פגם בשומת המערערת, אף שהמכירות בוצעו בפועל דרך LGC. נקבע כי קבלת טענה בדבר חיוב LGC בלבד עלולה לערער את מוסד החלטות המיסוי, וכי "ניסיון ליהנות מן הדבש ולהימנע מן העוקץ" אינו יכול לעמוד. עוד הדגיש בית המשפט את עקרון תום הלב וההסתמכות על הסכמות שניתנו בהחלטות מיסוי, תוך שמירה על יציבות המערכת והגנה על האינטרס הציבורי.

מועד אירוע המס: בית המשפט קבע כי "הזכויות הכלכליות המהותיות" של LGC בשלושת ה-LLC חדלו להתקיים כבר בסוף 2012 (ולכל המאוחר בתחילת שנת 2013) וכי התמורות המשמעותיות שהתקבלו כבר בשנים 2013-2014 אינן מתיישבות עם טענת המערערת לפיה אירוע המס התרחש רק בשנת 2017. בית המשפט הסתמך, בין היתר, בהיקש, על סעיף 93 לפקודה (אירוע מס בפירוק מתרחש בתחילת הפירוק), ועל כך שהסכסוך בין הצדדים נסב בעיקר על היקף התמורה ולא על עצם היציאה מן השותפות. לפיכך, נקבע כי אין פגם בעריכת השומה לשנות המס 2013-2014. בכך חיזק בית המשפט את עקרון המהות הכלכלית על פני הצורה הפורמלית, תוך מתן דגש על מועד ניתוק הזכות הכלכלית המהותית.

היקף החיוב ושיטת הדיווח: על אף העיקרון כי רווחי הון לפי חלק ה' לפקודה ממוסים על בסיס מצטבר בעת התגבשות הזכות, אימץ בית המשפט את עמדת המשיב למסות על בסיס מזומן את התמורות שהתקבלו בפועל ב-2013 (18.85 מיליון דולר) וב-2014 (47.85 מיליון דולר), בין השאר, נוכח נוסח הצו והנסיבות העובדתיות שהציגו "מכירה חלקית" במועדים אלה. קביעה זו מתכתבת עם פסיקות קודמות שנתן השופט קירש (**שפירא; זליכוב**), ומדגישה את הגמישות שבשיטת הדיווח במקרים חריגים בהם קיימת הצדקה עובדתית ומשפטית לכך.

סוגיית מחירי העברה: במסגרת פסק הדין האמור נדונה גם טענת המשיב ביחס לעלויות יהלומים שנרכשו מצד קשור והחשד לקיבוע מחיר מופרז (המערערת, מצידה, הכחישה את הטענות האמורות). **בית המשפט קיבל את הערעור בנושא זה** למרות שלא הוגש חקר שוק בנושא זה.

קנס גירעון: השופט דחה את הערעור על הטלת קנס הגירעון, אך צמצם את הסכום בשל כך שקיבל את עמדת החברה בנושא מחירי ההעברה.

הערות- השלכות מעשיות:

פסק הדין מחדד את עקרונות היסוד בדיני המס הישראליים, ובפרט את תוקפן והיקפן של החלטות מיסוי בהסכם: כאשר נישום נהנה מדחיית מס ומתנאי אישור, הוא עשוי להיוותר נישום גם לעסקאות הנגזרות, אף אם אלו מבוצעות בפועל על ידי תאגיד זר בשליטתו.

כמו כן, פסק הדין מדגיש כי ניתוק זכות כלכלית מהותית עשוי להיחשב כאירוע מס אף בטרם סיום פורמלי של העסקה, וכי בנסיבות מסוימות ניתן לאמץ בסיס מזומן לחיוב רווחי הון, בניגוד לעקרון הכללי של בסיס מצטבר.

לבסוף, פסק הדין מדגיש את חשיבות הגילוי המלא והמדויק בהסכמי שומה ובהליכי מיסוי, ואת הצורך להקפיד על עקרונות תום הלב והגינות כלפי רשות המסים.

בחזרה לתפריט

**6. זיכוי מס לפנסיה לשכיר עם רכיב הכנסה שאינה מבוטחת יינתן רק בגין הפקדה כ"עמית עצמאי" - דחיית תובענה ייצוגית
בר"מ 4413/23 מדינת ישראל-רשות המסים נ' ניב נוימן ואח'**

עו"ד לירז חן

מדובר בבקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז בלוד (בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים) שאישר תובענה ייצוגית נגד רשות המסים בטענה כי היא שוללת שלא כדין הטבת מס (זיכוי בשיעור 35% בגין הפקדות לקופת גמל לקצבה) משכירים שהם "עמיתים מוטבים" ושיש להם גם הכנסה שאינה מבוטחת (למשל שעות נוספות ללא הפרשות מעסיק).

מוקד המחלוקת הוא פרשנות סעיף 45א(ה)(2)(ב)(2)(ב) לפקודת מס הכנסה: האם הגדלת תקרת הזיכוי ביחס להכנסה שאינה מבוטחת תלויה בכך שהשכיר ביצע הפקדה כ"עמית עצמאי" בגין אותה הכנסה, או שניתן "לנצל" לצורך זה יתרת הפקדות עובד כשכיר (כנגד שכר מבוטח) שלא זיכו בשל תקרת שכיר.

ביהמ"ש העליון דן בבקשה של רשות המסים כאילו ניתנה רשות לערער והוגש ערעור, נוכח: (א) ההשלכות הכלכליות והמשקיות והיקף הקבוצה הכלולה בתובענה; (ב) העובדה שמדובר בשאלה משפטית טהורה של פרשנות חוק שעשויה לייתר מחלוקות אחרות; ו-(ג) התרשמות מסיכויי הערעור במקרי קצה בהתאם לאמות המידה שנקבעו בפסיקה למתן רשות ערעור על אישור תובענה ייצוגית.

רשות המסים טענה שיש לתת רשות ערעור מיידית בשל השאלה המשפטית העקרונית, החשיפה התקציבית וחוסר הוודאות בשוק, ולגופו של עניין: פרשנות התובעים סותרת את תכלית תיקון החקיקה (שנועד בעיקר לעודד חיסכון פנסיוני לקצבה אצל עצמאים ולצמצם פערים מול שכירים), יוצרת הפליה ותמריצים מעוותים, ועלולה להוביל ל"הטבת כפל". לטענתה, יש עוגן לשוני-מערכתי לפרשנותה מתוך ההקשר של סעיף 45א כולו, ובפרט הדמיון לסעיף "המקביל" החל על עמית מוטב בלי הכנסה מבוטחת (עצמאי בלבד). בנוסף טענה שהליך ייצוגי אינו הדרך היעילה בגלל צורך בחישובים פרטניים ובהסתמכות על מנגנוני השגה/שומה, וכן ביקשה שבית המשפט יתחשב בנזק לציבור לפי חוק תובענות ייצוגיות.

מנגד, התובעים המייצגים טענו שלשון סעיף המחלוקת ברורה ואינה כוללת מגבלת "סוג הפקדה", שהרשות הוסיפה אותה ללא הסמכה; כי פרשנותם מתיישבת עם מבנה הסעיף (סכימת "כלל הסכומים ששולמו" מול תקרות מצרפיות); וכי אין הצדקה לשלול זיכוי מקום שבו קיימת הכנסה לא-מבוטחת ונותרה יתרת הפקדה שלא נוצלה בתקרת שכיר. הם טענו גם שהרשות שינתה פרשנות לאורך זמן ושאינן לדחות תובענה ייצוגית בגלל שונות בשיעור ההשבה (שנוגעת לכימות).

דעת הרוב – השופט גרוסקופף (והשופטת כנפי-שטייניץ מצטרפת): מקבל את הערעור של רשות המסים.

במישור כללי הפרשנות בדיני מס, נקבע כי נקודת המוצא היא לשון החוק; מתחם האפשרויות כולל רק פרשנויות שלהן עיגון לשוני (גם מינימלי); מביניהן נבחרת הפרשנות המגשימה את תכלית החוק; ורק אם נותר ספק בסוף, ניתנת עדיפות לפרשנות המקלה עם הנישום (תוך ההדגשה ש"טובתו של נישום אחד היא לעיתים רעתו של נישום אחר").

במישור הלשוני, השופט גרוסקופף קובע במפורש כי קיימת קושי לשוני ממשי למצוא בסעיף המחלוקת מגבלה מפורשת של "הפקדה כעמית עצמאי", וכי העיגון הלשוני דרך ההשוואה לסעיף המקביל הוא לכל היותר רופף/רעוע.

אולם, במישור התכליתי (סובייקטיבי ואובייקטיבי) נקבע כי פרשנות רשות המסים היא הנכונה:

- **תכלית סובייקטיבית/היסטוריית חקיקה:** התיקון נועד להשלים מהלך רגולטורי ("מקל וגזר") שמטרתו המרכזית לעודד חיסכון לקצבה אצל **עצמאים**, ולשכירים נועד התמריץ בעיקר כשהם **מפקידים עצמאית** בגין רכיב הכנסה לא-מבוטחים.

- **יישום בפועל ומשקל לפרקטיקה מנהלית:** יש ליתן משקל לפרשנות הרשות ולנוהג רב-שנים ביישום ההסדר, במיוחד בהקשר של חקיקת מס טכנית/מקצועית ושעה ששינוי ייצור קשיי יישום והשלכות "בשטח". גרוסקופף אף דוחה את תיאור התובעים בדבר "שינוי פרשנות" בתחילת הדרך כבלתי סביר, ומכל מקום מדגיש שהנוהג הקיים מתקיים מזה שנים רבות.
 - **תכלית אובייקטיבית/מבנה תמריצים:** ההסדר מבחין בין סוגי הפקדות (הפרשות עובד; הפרשות מעסיק; הפקדות כעמית עצמאי). הענקת תוספת תקרה בגין "הכנסה לא-מבוטחת" אמורה לתמרץ **הפקדה נוספת כעמית עצמאי** בגין אותה הכנסה, ולא "למחזר" יתרת הפרשות עובד כשכיר.
 - **תמריצים שליליים ועיוותי שכר:** פרשנות התובעים עלולה לעודד הגדלת רכיבי שכר **בלתי-מבוטחים** והימנעות מהגדלת רכיבים מבוטחים, באופן שיוצר תמריצים לא רצויים.
 - **שיקולים חלוקתיים/רגרסיביות:** פרשנות התובעים צפויה להיטיב בעיקר עם שכירים בעלי שכר גבוה (אצלם נוצרת "יתרה" ביחס לתקרת שכיר), להגדיל פערים בין שכירים לעצמאים, ולהרחיב את ההטבה בהיקפים משמעותיים; בהקשר זה הודגשה גם רגרסיביות הטבות המס בחיסכון הפנסיוני.
 - **חזקות פרשניות/ "תקלה ניסוחית":** הפער בין לשון לתכלית מסווג כ"תקלה ניסוחית", ובנסיבות העניין יש להימנע מיצירת שינוי מהותי אגבי בהטבת מס רחבת היקף ("המחוקק לא מחביא פילים בחורי עכבר"), במיוחד כשמדובר בתחום הטבות מס יקר תקציבית.
- השופט גרוסקופף מתייחס גם לסוגיית סעיף 45א(ד) (עמית שאינו מוטב): הוא מכיר בכך שהשינוי בנוסח שם עשוי לחזק את טענת התובעים ושעמדת הרשות מעוררת שאלות עקביות, ואף מעיר שרצוי שהרשות תסדיר זאת באופן ברור; אך קובע שהדבר אינו מכריע את פרשנות סעיף המחלוקת (בין היתר, בשל הבדלים בהיקף הקבוצות ובסוגי ההכנסה הרלוונטיים).
- דעת מיעוט - השופט שטיין:** דוחה את הערעור ומשאיר את החלטת המחוזי על כנה. לשיטתו, בדיני מס נקודת המוצא היא לשון החוק, וכאשר הלשון חד-משמעית - שם גם נקודת הסיום. מאחר שאין עיגון לשוני מינימלי למגבלת סוג ההפקדה (גם לא באמצעות הסעיף המקביל), אין להוסיף אותה בדרך פרשנית; אם המחוקק טעה - עליו לתקן בחקיקה ולא ב"חקיקה שיפוטית".
- השופטת כנפי-שטייניץ (מצטרפת לרוב):** מסכימה שמדובר במקרה נדיר של "תקלה ניסוחית" ללא עוגן לשוני מספק לפרשנות הרשות, אך תומכת בתיקון פרשני בהתאם לתכלית, על בסיס שלושה שיקולים מצטברים: (1) חקיקת מס טכנית וסבוכה שמועדת לתקלות; (2) מחיר ציבורי/ חלוקתי/ תקציבי גבוה של קריאה מילולית; (3) הסתמכות נמוכה על הקריאה המילולית משום שהמשק פעל שנים לפי פרשנות רשות המסים שפורסמה במדריכים ויושמה בפועל.
- תוצאה:** נקבע באופן סופי כי ניצול רכיב ההכנסה הלא-מבוטחת והגדלת התקרה מותנים בהפקדה כעמית עצמאי. לכן אין אפשרות סבירה שהתביעה הייצוגית תתקבל.

בחזרה לתפריט

7. ביטול רטרואקטיבי של אישור הפסד הון ממחילת חוב בשל השקעת בעלים שקוזז כנגד שבח באותה שנה
ע"מ 4835-02-22 חוות הרכבים בע"מ ואילן פלג נ' פקיד שומה טבריה

רו"ח רים אסחאק

רקע עובדתי: המערער, מר אילן פלג, השקיע לאורך השנים סכומים נכבדים בחברת חוות הרכבים בע"מ (**המערער**), שבבעלותו ובבעלות רעייתו דורה פלג. בשנת 2016, נוכח מצבה הכלכלי הקשה של החברה, החליט למחול לחברה על חובותיה כלפיו – מחילה אשר לשיטתו יצרה עבורו הפסד הון, כהגדרתו בסעיף 92 לפקודת מס הכנסה. בהתבסס על כך, פנה לפקיד השומה בבקשה לקבל אישור קיזוז הפסד הון, לצורך קיזוז כנגד שבח מקרקעין שצמח לו באותה שנה. פקיד השומה אישר את הבקשה זמנית, בטופס 1271/א, ובעקבות האישור – משך המערער את הערר שהגיש למנהל מיסוי מקרקעין על עסקה שביצע במקרקעין. כשנתיים לאחר מכן, ביטל פקיד השומה את האישור, בנימוק כי ההפסד איננו עומד בתנאים הקבועים בד"ן.

הסוגייה המשפטית: האם מחילת חוב מצד בעל מניות לחברה שבשליטתו, בשל חוב שנובע מהשקעת בעלים, מהווה הפסד הון מוכר במועד המחילה, אשר ניתן לקזז כנגד שבח ממכירת מקרקעין? ואם כן – האם רשאי פקיד השומה לחזור בו מהאישור שניתן, לאחר פרק זמן של שנתיים?

טענות המערער: החוב שנמחל הפך ל"חוב אבוד" בשנת 2016, ולכן יש להכיר בו כהפסד הון בהתאם לסעיף 92(א)(4). לטענתו, ההסתמכות על אישור הקיזוז מצד פקיד השומה הייתה מוחלטת – והוא אף שינה את מצבו לרעה על בסיס זה, כאשר ויתר על הליך הערר במס שבח. עוד טען, כי מדובר באישור שלטוני חתום שאין לבטלו רטרואקטיבית.

טענות המשיב: אין תשתית ראייתית להוכחת חוב אבוד – החברה לא פורקה, לא הוכח חדלות פירעון, ולא הוגשה חוות דעת כלכלית התומכת במחילה. המחילה נעשה ממניעים מיסויים גרידא, ואינה מגלה טעם עסקי כלשהו. לפיכך, מדובר בעסקה מלאכותית שאין להכיר בה. האישור שניתן לקיזוז כנגד השבח היה זמני וניתן לביטול.

בית המשפט המחוזי (השופט הוד) דחה את הערעור. נקבע כי המערער לא עמד בנטל להוכיח את קיומו של חוב אבוד בשנת 2016, וממילא לא הוכח טעם מסחרי או נסיבתי שמצדיק את המחילה. בהתאם לא ניתן לראות בהפסד כהפסד בר-קיזוז לפי הדין.

נימוקי ההכרעה:

- **היעדר ראיות:** לא הוצגו מסמכים, ניתוחים או חוות דעת כלכלית המצביעים על אובדן ממשי של ההשקעה.
- **היעדר טעם מסחרי:** המחילה נועדה לשרת תכלית מיסויית ברורה – קיזוז מס שבח – ולכן אין לראות בה עסקה כלכלית אותנטית.
- **סמכות ביטול:** האישור שניתן היה זמני ונשלל כדין.
- **עסקה מלאכותית:** נקבע כי מדובר בעסקה מלאכותית שיש להתעלם ממנה לפי סעיף 86 לפקודה.

לצד הסוגייה המרכזית, נידונו בפסק הדין גם שני נושאים נוספים – האחד, חיוב המערערים בשומה לפי מיטב השפיטה בגין גידול בלתי מוסבר בהון בסך של כ- 2.7 מיליון ש"ח אשר מקורו לא הוסבר לשביעות רצון פקיד השומה, והשני שומה לחברה לפי מיטב השפיטה בשל אי התרת הוצאות ודחיית תיאום הכנסות בגין מחילת חוב והפרשי שער. שני הערעורים נדחו, תוך הדגש כי לא הוצגה תשתית ראייתית מספקת לסתירת ממצאי המשיב.

סיכום: פסק הדין מחדד את המבחנים להכרה בהפסד הון בגין השקעת בעלים – תוך דגש על הצורך בהוכחת חוב אבוד ממשי, קיומו של טעם עסקי, והיעדר מלאכותיות. הסתמכות על אישור זמני של רשות המיסים אינה מגנה על נישום כאשר אין בסיס עובדתי ומשפטי להפסד. **בהתאם נדחה הערעור.**

בחזרה לתפריט

8. ניתן לחייב בעסקאות "טרייד אין" ברכב משומש בהתאם לסעיף 5(א) לחוק בחיוב חודשי מצרפי מכלל הרכבים מאותו יבואן ע"מ 38465-02-20 טרייד מוביל בע"מ נ' מנהל מס ערך מוסף ת"א 3

המערערת עוסקת ברכישה ומכירה של כלי רכב משומשים, תוך שיתוף פעולה עם יבואני רכב שמציעים מבצעי "טרייד אין" ללקוחותיהם, במסגרתם הלקוח מוכר את רכבו הישן במחיר הגבוה ממחירו בשוק ומקבל את התמורה בגינו כזיכוי, כנגד מחיר הרכב החדש שקונה מהיבואן.

בתוך כך, המערערת מחויבת כלפי היבואן ברכישת הרכב הישן, והיבואן מחויב בתשלום למערערת בעבור תפעול עסקת ה"טרייד אין". הסכום של התקבול הנ"ל נקבע בהתאם לדגם הרכב החדש, ובהמשך, המערערת מוכרת את הרכבים הישנים לצדדים שלישיים, כשלעיתים היא מפסידה במכירתם לאור ההצעה הגבוהה שנתנה ללקוח.

לכן, טענה המערערת כי התקבול מהיבואן מהווה "סבסוד" המשולם לה כפיצוי על ההכרח לשלם ללקוחות מחיר גבוה עבור הרכב הישן. ככלל, היבואן מוציא ללקוח חשבונית מס בגין מכירת הרכב החדש בהתאם למחיר המלא שלו, לפני ההנחה, והמערערת הוציאה ליבואן חשבונית מס בגין התקבול ששילם לה.

במקרים הנ"ל ישנה שיטת מיסוי מיוחדת הקבועה בסעיף 5 לחוק מע"מ, לפיה סוחר מכוניות משלם מע"מ רק על ההפרש בין מחיר הרכישה לבין מחיר המכירה, שיטה שאינה מאפשרת ניכוי מס התשומות ברכישת המכוניות. לאור האמור, ועל מנת להקטין את החיוב במע"מ במקרים בהם הפסידה המערערת במכירת הרכב הישן, נהגה המערערת לרשום "הודעת זיכוי לספרים" בגובה ההפסד, בטענה כי יש להטיל מע"מ על הערך המוסף בלבד. לחילופין, יש לבצע חישוב של רוה"פ מכלל הרכבים מאותו יבואן על בסיס מצרפי.

מנהל מע"מ מנגד, טען כי מדובר בפעולה הנוגדת את החוק וכי התקבול עבור הרכב המשומש מסווג כ"עמלה" בגין מתן שירות, וכי מדובר עסקה נפרדת. לכן הוצאה למערערת שומת מס עסקאות עבור השנים 2013-2018 בסך של 3.97 מיליון ש"ח. מכאן הערעור.

בית המשפט המחוזי (השופט קירש) דחה את הערעור בטענה העיקרית, אך קיבל את הטענה החלופית של המערערת.

שיטת הודעת הזיכוי לספרים: בית המשפט דחה את שיטת המערערת במסגרתה כרכה את שתי העסקאות – העסקה כלפי היבואן והעסקה מול קונה הרכב הישן, שנרשמו כעסקה אחת באמצעות "הודעת זיכוי לספרים". עוד נקבע כי העילות הקבועות בסעיף 49 לחוק מע"מ לפיהן ניתן שלא לשלם את מלוא מס העסקאות אינן מתקיימות במקרה הנ"ל היות והעסקה יצאה לפועל ולא חלה לגביה טעות בחשבונית.

בית המשפט דחה את טענת המערערת כי מדובר ב"סבסוד" מצד היבואן והתייחס לכך שבחלק מההסכמים עם היבואנים התשלום מסווג כ"עמלה" וכי אין די בזיקה בין התקבולים מהיבואנים לבין ההפסדים שנוחלת המערערת ממכירת הרכבים הישנים, כדי להעיד על זיקה בניהן ועל כך שמדובר בעסקה אחת.

בית המשפט אימץ את גישת המשיב לפיה רכישת הרכב הישן על ידי המערערת מהווה "שירות" שמעניקה המערערת ליבואן, ובאופן מופרד, מוכרת את הרכב לצד שלישי. לכן, המערערת אינה רשאית להקטין את הערך המוסף המדווח בגין התקבול מהיבואן, בסכום ההפרש השלילי. בתוך כך נדחתה טענת המערערת לעניין עקרון גביית מס אמת וזאת משום שהשיטה החשבונאית בה נקטה אינה משקפת את מלוא מס התשומות הכלול בחשבוניות שהוציאה ליבואנים בגין התקבולים. לפיכך, טענתה העיקרית לעניין כריכת העסקאות וקיזוז המע"מ בניהן – נדחתה.

החלטת מיסוי 5587/14: בית המשפט דחה את טענת המערערת כי פעלה בהתאם להחלטת מיסוי 5587/14 המעניקה פתרון ליבואן רכב המוכר מכוניות חדשות במבצע "טרייד אין" ומוציא ללקוחותיו חשבוניות בהתאם למחיר המלא של המכונית החדשה. נקבע כי המערערת לא עמדה בתנאים הקבועים בהחלטת המיסוי: הוציאה ליבואן חשבונית מס ולא חשבונית עסקה; החלטת המיסוי קובעת כי ההפסד במכירת הרכב הישן לא יוכר; ההסדר אינו חל כאשר מכונית חדשה נרכשת לצורך עסקיו של הלקוח, ועוד.

תחשיב מצרפי במסגרת סעיף 5(א) לחוק: בית המשפט קיבל את טענתה החלופית של המערערת כי יש ליישם את סעיף 5(א) לחוק באופן מצרפי כלומר, שעל המערערת יהיה לשלם על ההפרש המצרפי של כלל הרכבים שנמכרו מאותו יבואן. בית המשפט קיבל את עמדת המערערת ועיגן את החלטתו בדברי ההסבר לסעיף הנ"ל, במסגרתם הובהר כי מטרתו הימנעות ממיסוי יתר, וכי בכוונת המחוקק לייחד את ההוראה לסוחרים שקונים ומוכרים בענפים ייחודיים במהלך עסקיהם הרגילים. בית המשפט התייחס גם לתקנות מס ערך מוסף (מכירת רהיטים משומשים) אליהם הפנה המשיב וקבע כי הנוסח בתקנה 2 לתקנות אלו תואם את סעיף 5(א) לחוק.

בית המשפט הוסיף וקבע כי גם סעיף 9(ב) לחוק המשלים את סעיף 19(ב) שעניינו "עוסק שעסקו מכירת ניירות ערך או מסמכים סחירים אחרים" ומספק חלופה לשיטת המיסוי הרגילה, מאפשר תחשיב מצרפי מובהק. מכאן עולה, כי אם הסעיפים הללו קובעים כי פעולה מסוימת היא מותרת, פעולה זו תותר גם לפי סעיף 5(א). נקבע כי לכל הפחות, החוק אינו מגלה כוונה סובייקטיבית לשלול חישוב הפרש מצרפי כשהנסיבות מצדיקות זאת. עוד נקבע כי ההפרש המחושב יהיה חודשי, בהתאם לתקופת הדיווח הנהוגה.

לסיכום, נקבע כי יש לערוך שומות מס עסקאות חדשות לתקופות הרלוונטיות בהן לא יובאו בחשבון הודעות הזיכוי לספרים שרשמה המערערת, אך יותר תחשיב מצרפי חודשי של כלל מכירות כלי הרכב בנוגע לכל יבואן בנפרד ואם התוצאה לגבי אותו יבואן תהיה שלילית לא ישולם מע"מ בגינה באותו חודש, וגם לא יתאפשר קיזוז בין חודש לחודש.

בחזרה לתפריט

9. שירותים לשגרירות קמרון ולחברה זרה- על העוסק להוכיח כי השירות שניתן על ידו עומד בתנאים הקבועים בסעיפים 30(א)(5) ו-30(א)(7) לחוק ולכן חייב במס בשיעור אפס
ע"מ 2170-12-23 יוסי כהן גיאה נדל"ן בע"מ נ' מנהל מע"מ ת"א והמרכז

המערערת היא חברה פרטית הרשומה כ"עוסק" לצרכי חוק מע"מ במסגרת תיק עוסק משותף בו כלולים המערערת ועו"ד יוסי כהן המחזיק במלוא מניות המערערת, אשר בין היתר, מעניק שירותים משפטיים באמצעות המערערת.

המערערת דיווחה על אודות השירותים שהעניקה לקמרון ולחברה רוסית נוספת במס בשיעור אפס, בטענה כי מדובר בשירותים הניתנים לרפובליקה של קמרון (ולא לשגרירות קמרון בישראל כפי שטען המשיב), היינו לתושב חוץ לפי סעיף 30(א)(5) לחוק מע"מ, ללא זיקה לנכסים הנמצאים בישראל, ולעניין שירותים שנתנה לחברה רוסית טענה כי השירות ניתן בחו"ל ולכן חייב במס בשיעור אפס בהתאם לסעיף 30(א)(7) לחוק.

בית המשפט המחוזי (השופט סרוסי) דחה את הערעור במלואו. נקבע כי המערערת לא הרימה את הנטל המוטל עליה, ולא הוכיחה כי העסקאות עומדות בתנאים הנדרשים לקבלת הטבות המס וההיפך הוא הנכון. המערערת הציגה מסמכים והגישה תצהירים המוכיחים דווקא כי השירות ניתן לשגרירות ולא לרפובליקה, ונמנעה מלזמן עדים ולהציג הסכמים רלוונטיים על מנת לבסס את טענתה כי זכאית למס בשיעור אפס.

בנוסף, נדחתה טענת המערערת לחסיון עו"ד לקוח ונקבע כי ניתן היה להוכיח כי השירותים ניתנו לרפובליקה גם ללא הסרת החסיון באמצעות מסמכים מושחרים, ועל אחת כמה לאחר שהוגשו מסמכים חסויים ללא השחרתם. המערערת טענה כי השגרירות היא "הזרוע הביצועית" של הרפובליקה, ובהתאם לסעיף 30(ג) לחוק מע"מ, אינה עונה להגדרת "תושב חוץ" המוציאה מגדרה את מי שנמצא בישראל באמצעות "זרוע או שלוחה ביצועית".

נקבע כי השירות ניתן לשגרירות קמרון ועל כן הוא חייב במס בשיעור מלא, בהיות השגרירות ממוקמת בישראל ואינה חוסה תחת ההגדרה של "תושב חוץ". המערערת הוציאה חשבוניות לשגרירות ולא לרפובליקה, ועל אף שטענה כי לא עסקה בנושא הרישום וכי האחריות לכך אינה רובצת לפתחה, ישנה חשיבות לעניין זה בבחינת מיהות הלקוח. כנ"ל למענה שניתן מטעם רואה החשבון בהליך הביקורת, במסגרתו השיב כי מדובר בשירותים שניתנו לשגרירות.

עוד נקבע כי תנאי מהותי להחלת סעיף 30(א)(5) הוא כי לא התקיים החריג של מתן שירות לתושב ישראל, עניין הנבחן על פי "נושא ההסכם". כלומר, בהיעדר הסכם, לא ניתן לבחון את התקיימות תנאי החריג ולא ניתן לאשר את הטבת המס, ובכך נדחתה טענת המערערת כי מדובר בהתמקדות בצורה ולא במהות, היות והצורה מעידה על המהות. השופט סרוסי קבעה כי המערערת לא עמדה בדרישות הטכניות הקבועות בתקנה 12 לתקנות מע"מ ולא הסירה את העמימות האופפת את השירות שניתן על ידה, וכי העובדה שיצאו גם חשבוניות במס בשיעור מלא לשגרירות אינה מלמדת כשלעצמה כי החשבוניות בשיעור מס אפס כשרות.

גם לעניין השירותים שניתנו לחברה הרוסית נקבע כי, בדומה לאמור ביחס לטענת המערערת על השירותים שניתנו לרפובליקה של קמרון, היא כשלה מלהוכיח כי השירותים לחברה הרוסית ניתנו בחו"ל. כל שצורף בהקשר זה הוא אישור של הזמנת כרטיס טיסה למינכן וכרטיס ביקור של מנכ"ל בוש אשר אינם מלמדים כי השירות ניתן כולו בחו"ל.

פסיקה – ביטוח לאומי

10. ביה"ד הארצי לעבודה - תשלום דמי ביטוח לאומי יחושב לפי הברוטו לפני ניכוי דמי ביטוח אחריות מקצועית לרופאים ששולם עבורם עב"ל 6448-12-24 ביקורפא בע"מ נ' המוסד לביטוח לאומי
רו"ח רונן סולמן

עובדות: המערערת הינה חברה פרטית העוסקת במתן שירותי רפואה ראשונית באמצעות רופאים המועסקים על ידיה. היא מבטחת את רופאיה בביטוח אחריות מקצועית קולקטיבית.

המערערת נושאת במלוא עלות הביטוח הקולקטיבי ובחזרה העסקה האישי בינה לבין הרופאים מוסדר ניכוי דמי השתתפות משכר הרופאים. בינואר 2017 שינתה המערערת את דרך פעולתה כך שניכוי ההשתתפות העצמית נעשה משכר הברוטו של העובד ודמי הביטוח הלאומי שולמו מהכנסה לאחר ניכוי דמי השתתפות.

הסוגיה שמחלוקת: האם את תשלום השתתפות של הרופאים בביטוח אחריות מקצועית יש להפחית מהשכר בברוטו כטענת המערערת או מהנטו כטענת המוסד לביטוח לאומי?

דין והכרעה: בית הדין הארצי לעבודה דחה את טענות המערערת וקבע שאת ניכוי השתתפות העצמית יש להוריד מהשכר הנטו של הרופאים. הצדדים הסכימו שמאחר וסעיף 344 לחוק הביטוח לאומי לא מפנה לסעיף 17 לפקודה, הרי שהכנסה ממנה ייגזרו דמי ביטוח נקבעת על פי מקורה, קרי סעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה, ודי בכך כדי למנוע החלתו של סעיף 17 לפקודה. ביסוד תפיסה פרשנית זו מונח שיקול מדיניות חברתית ראויה, היא מתן הגנה סוציאלית מרבית להכנסתו של העובד.

חיזוק מסוים למסקנה של בית הדין הארצי לעבודה הינה בהתבסס על שלושה רציונליים:

- תשלום הזכויות הסוציאליות נעשה על בסיס השכר הברוטו של העובד לפני ניכוי השתתפות העצמית.
- משקל מועט נתן בית הדין הארצי לעבודה לסעיף 7.7.1 להסכם העבודה שם נתן העובד למערערת "הוראה בלתי חוזרת לנכות את דמי השתתפות משכרו".
- קבלת טענת המערערת תביא לכך ששכר העובד היה מתאפס אילו ניכוי השתתפות העצמית היה בשיעור מלוא שכרו.
- לסיכום קבע בית הדין הארצי לעבודה, שבעת הפחתת ניכוי השתתפות העצמית משכר הברוטו, אומנם העובד "נהנה" בטווח הקצר מתשלום דמי ביטוח מופחתים, אולם הנאה מופחתת זו אינה שקולה לנזק שייגרם לו בטווח הארוך עקב הפחתת הכיסוי הביטוחי לאומי ביום סגריר ועל כן הכנסה ממנה יש לשלם ביטוח לאומי היא ממלוא הכנסה ברוטו של העובד.
- **הערות:** פסק הדין של ביה"ד הארצי לעבודה, תואם גם את פסיקת בית הדין האזורי לעבודה בעניין אלביט (ב"ל 47947-02-20), שם נקבע, שבמקרה בו המעביד מחייב עובד בהשתתפות עצמית במקרה של רכב ליסינג שאותו המעביד לא מממן, לעניין ביטוח לאומי יש להפחית את הניכוי משכרו נטו של העובד ולא מהברוטו.

פסק הדין תואם גם את עמדת המוסד לביטוח לאומי, כפי שקיבלה ביטוי [בחוזר ביקורת ניכויים מס' 16](#) מיום 26.9.2023 בנושא "ניכוי הוצאות שכיר מהברוטו לצרכי תשלום דמי ביטוח" וכן [בחוזר ביטוח מס' 1511](#) מיום 26.5.2025 בנושא: דמי אחריות מקצועית- ניכוי הוצאות מהברוטו לצרכי תשלום דמי ביטוח.

בחזרה לתפריט

חלק 3 - חוזרים, הוראות ביצוע, החלטות מיסוי ופרסומים אחרים

חוזרים, פרסומים והחלטות מיסוי - מס הכנסה

רו"ח ועו"ד דני גבאי, דירקטור, מנהל המחלקה המקצועית, חטיבת המס

1. פורסם נוהל גילוי מרצון לתקופה של שנה עד 31/8/2026 הודעת דוברות רשות המסים מיום 25 באוגוסט 2025 + הבהרה מיום 1 בספטמבר 2025

רשות המסים פרסמה נוהל להליך גילוי מרצון ("הנוהל"), ולצידו הוראת ביצוע מס הכנסה מספר 10/25 בנושא "נוהל גילוי מרצון 2025- הנחיות לפעולה" ("הוראת הביצוע") במטרה לאפשר לתושבי ישראל, ותושבי חוץ, שעברו עבירות על חוקי המס, לשלם את המיסים המתחייבים כדין ובכך להימנע מהליכים פליליים. במסגרת הנוהל, מתחייבת רשות המסים, בתיאום עם פרקליט המדינה, שלא לנקוט הליכים פליליים נגד מי שיבצע גילוי מרצון בתנאים המפורטים בנוהל.

במסגרת הנוהל מפורטים התנאים להליך גילוי מרצון, אופן הגשת הבקשה והטיפול בה, החסינות שתינתן למגישי הבקשה והסייגים לה, וכן רשימה של עבירות המס לגביהן חל הנוהל (נספח א'). **תשומת הלב כי בניגוד לנוהל הקודם שפירסמה רשות המסים, נוהל זה אינו אנונימי ומצריך הזדהות מלאה של מגיש הבקשה.**

הוראת הביצוע מרחיבה לעניין שני המסלולים האפשריים להגשת הבקשה:

1. **מסלול ירוק- קליטת דוחות או דוחות מתקנים:** המבקש יגיש דוח מתקן (או דוח במקרה שלא הוגש דוח בעבר) אשר יכלול את ההכנסה עליה הוא מבקש לדווח במסגרת הליך גילוי מרצון. דוח כאמור יוגש תוך 90 יום מיום קבלת ההחלטה על אופן הטיפול בבקשה.
2. **מסלול רגיל- הליך שומה עם המבקש:** הגורם האזרחי (רשות המסים, ממונה אזורי מע"מ, גובה מכס וכו') רשאי להגיע להסכם שומה עם המבקש. ככל והצדדים לא הגיעו להסכם, יקבע הגורם האזרחי שומה לפי מיטב שפיטתו בתוך שנה ממועד אישור הבקשה לגילוי מרצון.

הוראת הביצוע מדגישה ומרחיבה את הנושאים הבאים:

1. אופן הגשת הבקשה, כולל בקשות עבור נאמנות, וקובעת את אופן הטיפול בה, קיזוז הפסדים וקבלת זיכוי בגין מסי חוץ.
2. ככל ופקיד השומה משתכנע שמקור ההון הלא מדווח הוא בהכנסה שאינה חייבת במס בישראל (למשל, הורשה, מתנה, פיצויים לניצולי שואה), לא יוטל מס על הקרן.
3. תשלום המס ביחס להכנסות שמקורן במטבעות וירטואליים יכול שיעשה בהתאם ל"נוהל הוראת שעה לקבלת כספי מיסים בשל רווח ממימוש אמצעי תשלום מבוזר" שפורסם ביום 31.12.2023 והוראת הביצוע לנוהל מס' 06/2024 שתוקפו הוארך עד ליום 31.12.2025.
4. הנוהל חל גם על הכנסות לפי סעיף 3(ט1) לפקודה שלא דווחו, בתנאי שהמבקש עומד בתנאי הנוהל. מועד החיוב במס נקבע לפי הגדרת "מועד החיוב" בסעיף 3(ט1)(1) לפקודה, ומאותו מועד קרן המס תישא ריבית והצמדה לפי סעיף 159א(א) לפקודה.
5. יש לציין, כי במסגרת הליך הגילוי מרצון, לרשות המסים סמכות להטיל קנסות / עיצומים בגין איחור או תיקון דו"חות מס או קנסות גרעון לפי סעיף 191 לפקודה בגין הסכמי שומה. עם זאת, לפקיד השומה סמכות להקל או לוותר על קנסות/עיצומים, בהתאם לנסיבות ולשיקול דעתו, וכל מקרה נבחן לגופו ומתקבלת החלטה מנומקת.

להרחבה- ראו חוזר מס' 25.2025 של משרדנו.

בהבהרה מיום 1 בספטמבר 2025 של רשות המסים ניתנו שתי הבהרות: (א) לעניין סעיף 18 לנוהל - הליך השומה במקרה של אי הסכמה; (ב) לעניין סעיף 28 לנוהל - אי תשלום מס ושימוש במידע.

2. קיזוז הפסדי הון חוזר מס הכנסה 10/2025 של רשות המסים מיום 27 בנובמבר 2025

סעיף 92 לפקודת מס הכנסה קובע את הוראות הדין לעניין קיזוז הפסדי הון. הפסד הון מוגדר בסעיף 88 לפקודה כסכום שבו עולה יתרת המחיר המקורי על התמורה. יצוין כי בהתאם להוראות סעיף 92 לפקודה, יראו שבח והפסד כמשמעותם בחוק מיסוי מקרקעין, כאילו היו רווח או הפסד הון לפי העניין.

סעיף 92 קובע את הטיפול בהפסדי הון שוטפים (מניירות ערך ושלא מניירות ערך), הפסדי הון מועברים משנים קודמות, הפסדי הון שהיו בישראל והפסדי הון שהיו מחוץ לישראל.

במהלך השנים, במסגרת תיקוני חקיקה, חלו תמורות ושינויים מהותיים במיסוי הכנסות הוניות ושיעורי המס החלים עליהן. שינויים אלה השליכו גם על הוראות קיזוז הפסדי ההון. בנוסף, בפסקי דין שהתקבלו בנושא זה נקבעו הלכות נוספות.

מטרת חוזר זה היא להבהיר את עמדת רשות המסים לגבי אופן הטיפול בקיזוז הפסדי הון לצרכי מס. החוזר עוסק בהוראות כלליות ביחס להפסדי הון, הוראות ביחס להפסד הון שוטף והפסד הון מועבר, מועד ההכרה בהפסד ההון וסוגיות נוספות (סדר קיזוז הפסדים, קיזוז כנגד הכנסה פטורה, קיזוז הפסד קודם להקלה ממסי כפל, הפסד הון בגין הכנסה שחל עליה פטור חלקי, אי התרת קיזוז הפסדים בשל פנקסים בלתי קבילים, קיזוז הפסד הון כנגד הכנסה במסלול רווח הון בסעיף 102 לפקודה).

בנספח לחוזר ישנה התייחסות להפסדי הון הנובעים מירידת מדד, בעקבות פסקי הדין בעניינם של **ארקין ומוזס** (ע"א 3555/15) ובעניין **אור שרה** (ע"א 1038/17) של ביהמ"ש העליון.

בחזרה לתפריט

3. פורסמו עמדות חייבות בדיווח לשנת המס 2025

[הודעת רשות המסים מיום 30 בדצמבר 2025](#)

סעיף 131ה. לפקודת מס הכנסה מחייב כל נישום (פרט לחריגים) החייב בהגשת דוח שנתי על הכנסותיו או דוח שנתי על ניכויים, לפרט בדוח, או בתוך 60 יום ממועד הגשת הדוח, אם נקט "עמדה חייבת בדיווח". **חובת הדיווח חלה על עמדה הנוגדת לעמדה שפרסמה רשות המסים עד תום שנת המס שלגביה מוגש הדוח, ואשר פורסמה במקום נפרד באתר האינטרנט של הרשות.**

הדיווח הנדרש הוא בגין עמדה הנכללת בדוח השנתי למס הכנסה, אשר יתרון המס (כהגדרתו בסעיף 131ד לפקודה) **הנובע ממנה עולה על 5 מיליון ש"ח באותה שנת מס או על 10 מיליון ש"ח במהלך ארבע שנות מס לכל היותר.**

באופן דומה נקבעה חובת דיווח על נקיטת עמדה נוגדת גם לפי חוקי מיסוי נוספים כגון מע"מ ומכס. הדיווח לפי החוקים הנ"ל יחול על עמדה שיתרון המס הנובע ממנה עולה על 2 מיליון ש"ח בשנה או 5 מיליון ש"ח במהלך ארבע שנים.

אי קיום חובת דיווח - אדם שנקט בעמדה הסותרת את עמדת רשות המסים ולא דיווח כאמור לעיל - יראוהו כמי שלא הגיש את הדוח לפי סעיף 131 או 166 לפקודה, לפי העניין, ולכן ישנה חשיפה לסנקציות כגון אי התיישנות, קנסות, עיצומים כספיים, ריבית והצמדה. נזכיר גם שאי הגשת דוח לפי סעיפים 131 או 166 לפקודה מהווה עבירה פלילית אשר עלולה להביא לידי הטלת מאסר ו/או קנס.

ביום 30 בדצמבר 2025 התווספו ע"י רשות המסים 7 עמדות חדשות לגבי שנת 2025 בתחום מס הכנסה (2 מתוכן מעדכנות ומחליפות עמדות שפורסמו בעבר). כמו כן, פורסמו 2 עמדות חדשות בתחום המע"מ (לא פורסמו עמדות חדשות בנושא מכס ובנושא הבלו על הדלק).

נזכיר כי, בשנים 2023 ו- 2024 לא חל שום שינוי לעומת העמדות שהתפרסמו לאחרונה בשנת 2022.

העמדות החדשות במס הכנסה עוסקות בנושאים הבאים: תחולת הוראות סעיף 75ז(ה) לפקודת מס הכנסה לעניין נאמנות קרובים שהפכה לנאמנות תושבי ישראל בעקבות עלייתו או חזרתו של יוצר הנאמנות לישראל והפיכתו מתושב חוץ לתושב ישראל; יראו שתי נאמנויות או יותר אשר נוצרו על ידי אותו יוצר, כקרובות זו לזו – כמשמעות המונח "קרוב" בסעיף 88 לפקודה; הכנסות זרות של תושב ישראל יחושבו לפי הוראות פקודת מס הכנסה; אי ניצול עודף זיכוי במקום בו בחרו להשתמש בשיטת הזיכוי העקיף; אי-דיווח על העברת נכס או פירוק בהתאם להוראות סעיף 6 להוראת השעה; דיבידנד בידי קיבוץ; קיזוז הפסד הון מול הכנסה מעסק בהתאם להוראות סעיף 12(1) לפקודה.

העמדות החדשות במע"מ עוסקות בנושאים הבאים: ניכוי מס תשומות בנסיבות של שינוי יעוד בשימוש במקרקעין; החבות במע"מ בשל מתן שירותי בניה לביצוע מטלות ציבוריות עבור רשות מקומית.

יודגש כי העמדות החדשות לשנת המס 2025 מתווספות לעמדות החייבות בדיווח שהתפרסמו בשנות המס 2016 עד 2024, וכי יש לדווח בדוחות לשנת המס 2025 על כלל העמדות שפורסמו בשנים 2016-2025 (סה"כ 105 עמדות בתחום מס הכנסה: 120 עמדות בניטרול 15 עמדות שבוטלו).

לצפייה ברשימת העמדות החדשות לשנת המס 2025 בלבד בנושא מס הכנסה - [לחצו כאן](#)

לצפייה ברשימת עמדות בנושא מס הכנסה לשנת המס 2025 כולל שנים קודמות - [לחצו כאן](#)

לצפייה ברשימת העמדות החדשות לשנת המס 2025 בלבד בנושא מע"מ - [לחצו כאן](#)

לצפייה ברשימת עמדות בנושא מע"מ לשנת המס 2025 כולל שנים קודמות - [לחצו כאן](#)

לצפייה ברשימת עמדות בנושא מכס לשנת המס 2025 כולל שנים קודמות - [לחצו כאן](#)

לצפייה ברשימת עמדות בנושא מיסוי הבלו על הדלק לשנת המס 2025 כולל שנים קודמות - [לחצו כאן](#)

לצפייה בחוזר של משרדנו בנוגע לעמדות מס הכנסה שפורסמו בשנים קודמות כולל סידור לפי נושאים והסברים (מתוך חוברת תום שנת המס 2025) - [לחצו כאן](#)

לצפייה בחוזר של משרדנו בנוגע לעמדות מע"מ ומכס שפורסמו בשנים קודמות (מתוך חוברת תום שנת המס 2025) - [לחצו כאן](#)

בחזרה לתפריט

4. סעיף 76- חברת מעטים
חוזר מס הכנסה 01/2026 של רשות המסים מיום 20 בינואר 2026

מתוך רצון למנוע ניצול לרעה של המודל הדו-שלבי תוך הימנעות מחלוקת רווחים, נחקק ביום 31/12/2024 במסגרת תיקון 277 לפקודת מס הכנסה חוק מיסוי רווחים לא מחולקים. התיקון נכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2025. במסגרת החוק תוקנו סעיפים 62א ו- 77, והתווספו סעיפים 62א(1) עד 62א(3), 62א(ג) ו- 81א עד 81ב לפקודה.

משטרי המס הקבועים בפקודה ואשר נועדו להתמודד עם הימנעות של חלוקת רווחים לשם הימנעות או הפחתת מס בלתי נאותה חלים בעיקר על חברת מעטים (קיימים משטרי מס נוספים שמתמודדים עם התופעה ללא תלות בהגדרת החברה כחברת מעטים כגון סעיפים 3(ט) ו- 75 לפקודה). חברת מעטים מוגדרת בסעיף 76 לפקודה המצוי בפרק החמישי של חלק ד לפקודה, פרק שעוסק במיסוי רווחי חברת מעטים שלא חולקו וכאמור ב לעיל עבר רפורמה משמעותית במסגרת תיקון 277.

בהתאם להגדרה כאמור, חברת מעטים היא חברה שנשלטת על ידי מספר מצומצם של בעלי מניות, מספר שאינו עולה על חמישה. בחברת מעטים קיימת חפיפה בין טובת החברה לבין טובת בעלי המניות בחברה, ויש לבעלי השליטה בה יכולת כמעט בלי מוגבלת לשלוט באסטרטגיה העסקית ולקבוע את ההחלטות הניהוליות והאסטרטגיות שלה, לרבות ההחלטות על מדיניות חלוקת הדיבידנד.

מטבע הדברים, הימנעות מחלוקת רווחים מטעמים של הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה תהיה שכיחה יותר בחברת מעטים. בחברה שיש בה מספר רב של בעלי מניות, והשליטה על מדיניות חלוקת הדיבידנד נקבעת על ידי רבים, הרי שמדיניות חלוקת הדיבידנד אינה תלויה רק בטובת בעלי השליטה שבה, ולכן ההסתברות שההימנעות מחלוקת רווחים היא לשם הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה הינה קטנה.

מספר סעיפים בפקודה נשענים על הגדרת "חברת מעטים", ובהם סעיפים 18(ב), 32(9), 62א(1), סעיף 64 לפקודה, וכל סעיפי פרק חמישי לחלק ד לפקודה - החל מסעיף 77 ועד לסעיף 81.

מטרת חוזר זה של רשות המסים היא לפרש ולהבהיר את עמדת רשות המסים ביחס להוראות סעיף 76 לפקודה בכלל ותחולת הגדרת חברת מעטים בפרט. פרשנות המונח חברת מעטים בחוזר מתייחסת לכל ההפניות למונח "חברת מעטים" בפקודה, כמפורט לעיל. **בחוזר מובאות דוגמאות להמחשה.**

הוראות חוזר זה מחליפות את ההוראות שפורסמו בסעיף 2.1 לחוזר 02/2019 - בנושא "הוראות סעיף 64 לעניין חברת בית וסעיף 64א לעניין חברה משפחתית", וכן כל מסמך או התייחסות אחרת שפרסמה רשות המסים בעבר ביחס לחברת מעטים, לרבות חוזרים מקצועיים, החלטות מיסוי או הנחיות אחרות.

סעיף 2 לחוזר עוסק בתמצית בהגדרת "**חברת מעטים**" בסעיף 76א לפקודה ובהגדרת "**בת חברה**" בסעיף 76ג לפקודה, שמכוחה מוחרגות חברות מסוימות מהגדרת "חברת מעטים".

סעיף 3 לחוזר מתייחס בהרחבה להגדרת חברת מעטים, בהתאם להוראות סעיפים 76(ב) ו- 76(ד) לפקודה.

סעיף 4 לחוזר מפרט את עמדת רשות המסים ביחס למונח "חברה שאין לציבור עניין ממשי בה". נציין כי עמדת הרשות על פי סעיף 4.4 הינה ש"חברה שרק הנפיקה אג"ח לציבור, ומניותיה אינן רשומוות למסחר בבורסה וכן חברה המוחזקת על ידי גופים מוסדיים וקרנות, לא תהווה חברה שיש לציבור עניין ממשי בה ותיחשב חברת מעטים, זאת על אף שהיא נדרשת לעמוד בדיווחים ותשקיף לציבור".

בחזרה לתפריט

5. סעיפים 81א-81 לפקודה - תוספת מס על רווחי חברת מעטים שלא חולקו
חוזר מס הכנסה מס' 7/2025 של רשות המסים מיום 19 באוקטובר 2025

ביום 31 בדצמבר 2024 פורסם בספר החוקים 3343 חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2025) (רווחים לא מחולקים) התשפ"ה-2024 (להלן: "החוק" או "התיקון")- ראו חוזר מס' 5.2025 של משרדנו.

במסגרת התיקון, נוספו להוראות פקודת מס הכנסה (תיקון עקיף מס' 277), מספר סעיפים. בין היתר, נקבעה תוספת למס בשיעור 2% על רווחים לא מחולקים של חברת מעטים- במסגרת סעיפים 81א עד 81ו.

החוזר של רשות המסים, כולל את פרשנותה לנושא הנ"ל, לרבות דוגמאות מספריות להמחשה.

להלן נביא מספר דגשים לגבי פרשנותה של רשות המסים, במספר נושאים:

הרווחים הנצברים" יחושבו כנמוך מבין חלופת המס לבין החלופה החשבונאית. בשל הקושי לחשב את חלופת המס בדוחות ישנים (לפני שנת 1996) בהיעדר אסמכתאות, חוזר רשות המסים (סעיף 2.5) מתיר להניח שהסכום המיסויי שהצטבר עד לתום שנת 1995 הינו יתרת העודפים בדוח הכספי לתום שנת 1995.

להלן מספר הערות לגבי חישוב החלופה החשבונאית של "הרווחים הנצברים" מתוך החוזר, שאינן מופיעות בלשון החוק:

- סעיף 302(ב) לחוק החברות מגדיר "רווחים" כגובה מבין יתרת העודפים ("העודפים המצטברים") או עודפים שנצברו בשנתיים האחרונות ("חלופת השנתיים"). נציין שעל פי סעיף 2.4 לחוזר ניתנה פרשנות מקלה לפיה, לעניין החלופה החשבונאית, היתרה תחושב לפי יתרת העודפים המצטברים, בהתעלם מהאפשרות של חלופת השנתיים.
- על פי סעיף 2.2.4 לחוזר - בעת חישוב החלופה החשבונאית, יש לנטרל רווחי/ הפסדי אקוויטי, וביחס לרווחי אקוויטי- ובלבד שטרם חולקו כדיבדנד לחברת המעטים (ראו גם דוגמה מס' 1 לחוזר).
- על פי סעיף 2.2.5 לחוזר (בכפוף לאמור בסעיף 2.2.4), יש לכלול בחלופה החשבונאית כל הכנסה שנרשמה בספרים אף אם היא תואמה לצורך מס (כגון רווחי שערור).
- על פי סעיף 2.6 לחוזר, דיבידנד שהוכרז ולא חולק בפועל, יופחת מהעודפים בחלופה החשבונאית רק אם חולק בפועל כמוקדם מבין: 12 חודשים מיום ההכרזה או מועד הגשת דוח הדוח של שנת המס שבה הוכרז הדיבידנד.

רווחים נצברים פטורים- סכום הרווחים הנצברים של חברה שהיא בעלת מפעל תעשייתי כהגדרתו בחוק עידוד התעשייה, שמקורם בהכנסת החברה, על פי סעיפים 2.7 + 2.9.3 לחוזר רשות המסים, לרבות רווחים של חברה בת שיוחסו לחברת האם בדוח מס מאוחד לצרכי מס לפי החוק לעידוד התעשייה (מסים)), שהיא הכנסה ממכירות המפעל כמשמעותה בסעיף 18א(ד)(1) לחוק עידוד השקעות הון ואשר לא נכללו בפסקה (א) – הכנסות שמקורן בהטבות לפי החוק לעידוד השקעות הון.

לעניין "מגן ההוצאות" - יובאו בחשבון רק ההוצאות המותרות בניכוי לצרכי מס, למעט הוצאות לרכישת "נכסים מיוחדים". דוגמאות על פי סעיף 4.3 לחוזר: הוצאות פחת בגין נכס מיוחד או הוצ' מימון בגין הלואה שמימנה רכישת נכס מיוחד.

לעניין "מגן הנכסים" יש להפחית "הון עצמי"- הון מניות או פרמיה כהגדרתה בחוק החברות. על פי סעיף 4.4 לחוזר גם סעיפי הון אחרים.

בסעיפים 2.17 עד 2.21 לחוזר ניתנו הבהרות ביחס ל"נכסים מיוחדים", בין היתר, לגבי יתרת לקוחות או הוצאות מראש שיש להם זיקה ל"נכס מיוחד", שטרי הון שהונפקו עד או אחרי 31.12.2024, נכס המשמש בחלקו כנכס מיוחד. ראו דוגמה 4 בחוזר רשות המסים.

מזומן או שווה מזומן שחברת מעטים נדרשת לשמירת הון עצמי לפי דין, לא ייחשבו ל"נכסים מיוחדים". לפי סעיף 2.16.5.3 לחוזר: "לעניין זה יובהר כי המונח 'לפי דין' כולל רק הוראות מכוח חקיקה ראשית או חקיקת משנה. ערובה או פיקדון המוקמים מכוח קביעה שיפוטית (החלטת ביניים או פסק דין), או מכוח דרישה של מוסד כספי, לא תהווה דרישה לשמירת הון עצמי, כהגדרתם לעניין זה."

הלוואה לחבר בני אדם מוחזק עד לגובה ההפסדים המועברים של חבר בני האדם המוחזק לא תיחשב ל"נכסים מיוחדים". לפי סעיף 2.16.5.4 לחוזר, גובה ההפסדים ייבחן בתום השנה הנבדקת. ההפסדים הם לפי סעיפים 28, 29 ו-92 לפקודה. שיעור ההחזקה ייבחן ביום האחרון של שנת המס וכן יש בחוזר התייחסות לשיעור החזקה בעקיפין.

מועד הדיווח של תוספת המס לפי סעיף 181 לפקודה והבהרות בחוזר (סעיף 5) - תוספת המס, תשלום עד מועד להגשת דוח לפי סעיף 132 לפקודה (בתאריך 31 במאי או בהתאם לאורכה שניתנה למייצג, לפי המאוחר) או עד לתום שנת המס שלאחר שנת המס, לפי המוקדם.
מועד הדיווח בגין בחירה בחלופות התשלום של 50% מהרווחים העודפים או 6% מהרווחים הנצברים, יהיה עד 30/04 בשנת המס העוקבת לשנת המס הנבדקת. יובהר כי הפרשי הצמדה וריבית שיתווספו לסכום המס יצברו על חוב המס החל מתאריך 30 באפריל בשנת המס העוקבת שלאחר שנת המס הנבדקת.

על פי סעיף 3.7 של חוזר רשות המסים, במידה ובחברה החברה בחלופת 6% מהרווחים הנצברים עד לתאריך ה-30 לאפריל של שנת המס שלאחר שנת המס הנבדקת ושילמה את מלוא המס המגיע על פי דין, ובעת הגשת הדוח לפי סעיף 131 לפקודה התברר כי חלופת ה-50% נמוכה יותר, תוכל החברה לזקוף לזכותה את הפרש בין סכום הדיבידנד שחולק בחלופת ה-6% לעומת סכום הדיבידנד שחולק בחלופת ה-50% (להלן: "**עודף דיבידנד**") ולזכות אותו כנגד סכום הדיבידנד החייב בחלוקה בשנים הבאות. חברה אשר תבחר בחלופת תוספת המס של 2% לא תוכל לזקוף לזכותה לשנים הבאות עודף דיבידנד בגין חלוקות שנעשו. ראו דוגמה מספר 3 לחוזר רשות המסים.

על פי החוזר (סעיף 6.11), "ככל והמס בשל חלוקת הדיבידנדים ישולם בחודש ינואר 2026 יחול חיוב בהפרשי הצמדה וריבית בכפוף להוראות הפקודה והדבר לא יביא לשלילת הזכאות להחלת הוראת המעבר."

לפירוט הוראות סעיפים 81א-181 לפקודה, לרבות חוזר רשות המסים- ראו [חוזר 28.2025 של משרדנו](#).

6. הוראת השעה לפירוק והעברת נכסים מחברות מעטים בשנת 2025 מספר הודעות והבהרות של רשות המסים

ביום 31 בדצמבר 2024 פורסם [בספר החוקים 3343](#) חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2025) (רווחים לא מחולקים) התשפ"ה-2024.

בסעיף 6 לחוק נקבעה הוראת שעה המאפשרת פירוק חברות או הנפת (העברת) נכסים לבעלי מניות יחידים בדחיית מס ובפטור ממס רכישה (ככל ומדובר בנדל"ן),
וזאת בתנאי שהמס ישולם בשנת 2025:
(1) מסלול פירוק מלא במס מופחת;
(2) מסלול העברת נכסים ללא פירוק.

ביום 6 באפריל 2025 פרסמה רשות המסים את עמדתה לגבי יישומה של הוראת השעה לרבות טפסי דיווח על בקשות לאישורים במסלולים מהירים, באמצעות [חוזר מס הכנסה ומיסוי מקרקעין מס' 03/2025](#) ("חוזר 03/2025") - ראו גם [חוזר מסים 27.2025](#) של משרדנו.

לאחר פרסומו של חוזר 03/2025, פרסמה רשות המסים מספר הודעות הבהרה ודחיית מועדים. להלן נפרט:

שאלות ותשובות של רשות המסים לגבי הוראת השעה לפירוק והעברת נכסים מחברות מעטים- פרסום מיום 29 באוקטובר 2025

לאור פניות רבות שנעשו אל רשות המסים מיום חקיקתו של סעיף 6 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2025) (מיסוי רווחים לא מחולקים), התשפ"ה-2024 – הוראת שעה (להלן: "הוראת השעה"), הוחליטה רשות המסים לפרסם קובץ זה אשר מטרתו הצגת שאלות נפוצות בנוגע להוראת השעה, שלא בהכרח ניתנו להן תשובות במסגרת הוראת השעה או במסגרת חוזר מס הכנסה ומיסוי מקרקעין מספר 03/2025, וכן תשובות לשאלות אלה.

לאחר עדכון שבוע ביום 23 באוקטובר 2025, כולל הקובץ 18 שאלות ותשובות.

הבהרת רשות המסים מיום 11 בנובמבר 2025 ("ההבהרה הראשונה")

"לאור כמות הבקשות שהוגשו לפירוק והעברת נכס, ועל מנת לאפשר לציבור הרחב לממש את הוראת השעה, הריני להבהיר כדלקמן:

1. בקשה שתוגש עד למועדים הקבועים בהוראת השעה תחשב למאושרת, אף אם אישור החטיבה המקצועית ברשות המסים (להלן: "אישור רשות המסים") ינתן לאחר המועדים הקבועים בהוראת השעה. על הבקשה לכלול את כל הפרטים הנחוצים לביצוע הפירוק או העברת הנכס, לרבות טופס 171 או 172 לפי העניין, וזאת בכפוף לקבלת אישור רשות המסים ולקיום כל התנאים המפורטים בסעיפים 2 עד 7 למכתב זה.
2. העברת הנכס או מועד תחילת הפירוק יבוצעו עד היום ה-16 של החודש העוקב לחודש שבו התקבל אישור רשות המסים.
3. תשלום המס בפירוק הנובע מהרווח הראוי לחלוקה עד ליום 31 בדצמבר 2024 ישולם עד ליום 31 בדצמבר 2025. ככל ואישור רשות המסים יתקבל החל מחודש דצמבר 2025 ואילך, המס ישולם עד היום ה-16 של החודש העוקב לחודש שבו התקבל אישור רשות המסים, ובגין הרווח הראוי לחלוקה מיום 1 בינואר 2025 ועד לסיום הפירוק המס ישולם עד ליום 31 במרץ 2026.
4. תשלום המס הנובע כתוצאה מהעברת נכס ישולם במועד ההעברה. ככל ואישור רשות המסים יתקבל החל מחודש נובמבר 2025 ואילך, תשלום המס יעשה עד היום ה-16 של החודש העוקב לחודש שבו התקבל אישור רשות המסים.
5. דיווחים נלווים, כדוגמת דיווח למנהל מיסוי מקרקעין, ניתן יהיה לצרף גם כן עד היום ה-16 של החודש העוקב לחודש שבו התקבל אישור רשות המסים.

6. יובהר, כי תשלום מס בשל דיבידנד הנובע כתוצאה מפירוק או העברת נכס במסגרת הוראת השעה שיבוצע בשנת 2026, בהתאם להוראות מכתב זה, לא יביא לשלילת הזכאות להחלת הוראות סעיף 5(ג) להוראות המעבר (תשלום בשיעור של 5% או יותר מסכום הרווחים הנצברים), ובלבד שהמס בשל הדיבידנד ישולם עד ליום 31 בינואר 2026. יחד עם זאת, יובהר כי לא יראו את הדיבידנד כאמור כדיבידנד ששולם מס בשל חלוקתו בשנת 2026 בהתאם להוראות סעיפים 81ב(2) (חלוקת דיבידנד של 50% לפחות מסכום הרווחים העודפים ליום 31 בדצמבר 2025) או 81ב(3) (לפקודה (חלוקת דיבידנד של 6% או יותר מסכום הרווחים הנצברים ליום 31 בדצמבר 2025), לפי העניין. 7. ככל שתדחה הבקשה לפירוק או העברת הנכס במסגרת הוראת השעה, ניתן יהיה לבטל את הפירוק או העברת הנכס כאמור. "

הבהרה להבהרה הראשונה מיום 24 בנובמבר 2025

בהודעה זו נכתב, בין היתר:

דחיית מועד הדיווח והגשת הבקשה: הגשת בקשה להעברת נכס לפי סעיף 6(ג) להוראת השעה תתאפשר עד ליום 31.12.2025 ובלבד שהתקיימו כל אלה:

- (1) נחתם הסכם מכר בין החברה לבין בעל המניות או שהתקבלה החלטה להעברת הנכס על ידי האורגנים המוסמכים בחברה, בכתב, עד ליום 30.11.2025;
- (2) ההסכם או ההחלטה יהיו מותנים בקבלת אישור לבקשה על ידי רשות המסים;
- (3) ההסכם או עותק ההחלטה החתומים יצורפו לבקשה.

כמו כן, ניתנו הבהרות להבהרה הראשונה כדלקמן:

- הבהרה לסעיף 2 להבהרה הראשונה - המועד לביצוע העברת הנכס ומועד תחילת הפירוק כאשר הנכס מהווה זכות במקרקעין או זכות באיגוד מקרקעין.
- הבהרה לסעיף 5 להבהרה הראשונה - חובת הדיווח למנהל מיסוי מקרקעין.
- הבהרה לסעיף 7 להבהרה הראשונה - דחיית בקשה ובקשה לביטול פירוק או העברת נכס.

הודעה מיום 29 בדצמבר 2025 - דחיית מועד הדיווח עד ליום 31/1/2026

בהודעה זו נאמר כי **הגשת בקשה לפירוק לפי סעיף 6(א) להוראת השעה תתאפשר עד ליום 31.01.2026** ובלבד שהתקיימו כל אלה: (1) התקבלה החלטה על פירוק והעברת הנכס, על ידי האורגנים המוסמכים בחברה, בכתב, עד ליום 31.12.2025; (2) ההחלטה על הפירוק תהיה מותנית בקבלת אישור לבקשה על ידי רשות המסים; (3) ההחלטה החתומה תצורף לבקשה שתוגש לרשות המסים. לעניין זה יראו ביום קבלת ההחלטה על פירוק והעברת הנכס, על ידי האורגנים המוסמכים בחברה, כמועד תחילת הפירוק ויום המכירה כמשמעותו בחוק מיסוי מקרקעין, לפי העניין.

ככל ונדרש דיווח למנהל מיסוי מקרקעין הרי שיש לבצעו בהתאם להוראות סעיף 73 לחוק מיסוי מקרקעין, ללא המתנה לאישור רשות המסים. העסקה תדווח במועדה וההליך השומתי יוקפא עד להמצאת כל האישורים הנדרשים למנהל מיסוי מקרקעין ובכפוף להוראות סעיף 78(ב) לחוק מיסוי מקרקעין.

במקרה שבו הבקשה לפירוק במסגרת הוראת השעה תידחה, ניתן יהיה להגיש בקשה לביטול הפירוק, בכפוף להוראות הדין ובהתאם להוראות סעיף 102 לחוק מיסוי מקרקעין, והתהליך ייעשה בהתאם להסדרים החלים בדין על ביטול עסקה. ככל שהבקשה לביטול העסקה תוגש תוך 30 יום, מיום קבלת דחיית הבקשה להוראת השעה, הבקשה לביטול העסקה תטופל במסלול מהיר.

7. סימולטור לחישוב הכנסה חייבת בהתאם להוראות סעיף 62א לפקודה - חברות ארנק
הודעת רשות המסים למייצגים מיום 22 בדצמבר 2025

תיקון 277 לפקודת מס הכנסה, שחוקק במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2025) (מיסוי רווחים לא מחולקים), התשפ"ה-2024 ופורסם ברשומות ביום 31.12.2024 כלל תיקוני חקיקה בנושא מיסוי רווחים לא מחולקים וביניהם תיקון סעיף 62א לפקודה.

במסגרת התיקון הורחבו המקרים בהם הכנסתה של חברת מעטים תיחשב כהכנסתו של היחיד וכן נוספו הסעיפים **62א(1)** המתייחס לחברות עתירות יגיעה אישית, סעיף **62א(2)** המתייחס לחברות מעטים שהן שותפות בשותפות וסעיף **62א(3)** העוסק במיסוי הכנסה מדיבידנד בידי חברת מעטים. ייחוס ההכנסות על פי סעיפים אלו דורש בדיקת תנאים מקדימים לכניסה לתחולת הסעיף, חישוב ההכנסה החייבת וייחוס חלקה לבעל השליטה.

על מנת להקל על הציבור בבדיקת התנאים ועריכת החישובים הנדרשים על פי הסעיפים שבנדון, עלה באתר רשות המסים [סימולטור לחישוב ייחוס ההכנסה החייבת של חברת מעטים לבעלי המניות בה](#) **בהתאם להוראות הסעיפים לעיל**. כלי זה נועד לסייע ליישם את הוראות הסעיפים בצורה קלה ומדויקת.

בהמשך, עם הגשת דוחות 2025 לחברות, סימולטור זה, עם פיתוחים נוספים, יהיה חלק מהדוח המקוון ומילוי יהווה הגשת הנספחים הנדרשים לעניין הסעיפים שבנדון.

על מנת להשתמש בסימולטור יש צורך בנתונים הבאים:

א. פרטי בעלי המניות של החברה - שיעור ההחזקה של כל אחד מבעלי המניות בחברה. לגבי בעלי מניות בעלי שיעור החזקה הנמוך מ-30%, נדרש לדעת האם מדובר ב"בעל מניות פעיל", כלומר האם הכנסת חברת המעטים כולה או חלקה נובעת מיגיעתו האישית.

ב. פרטים אודות פעילות החברה בשנת המס הנבדקת - סך מחזור ההכנסות וההכנסה החייבת של החברה מ"פעילות עתירת יגיעה אישית" כהגדרתה בסעיף 62א(ד), בשנת המס.

ג. פרטים אודות יתרות העודפים בחברה - סכום הרווחים הנצברים של החברה לתום שנת המס הקודמת. במקרים מסוימים יידרש מידע אודות סכום הרווחים הנצברים לתום שנת המס הקודמת של חברות נוספות בהן בעל המניות הינו מחזיק מהותי בהן.

ד. פרטים בדבר תשלומים לחברה קשורה - כהגדרתם בסעיף 62א(ד).

ה. פרטי שותפויות אשר בבעלות החברה - שיעורי ההחזקה של החברה בכל אחת מהשותפויות אשר בבעלותה נכון ליום 31 בדצמבר בשנת המס הנבדקת, וכן חלקה של החברה במחזור ההכנסות וחלקה של החברה בהכנסה החייבת, אשר נובעים מיגיעתם האישית של בעלי המניות בחברה.

ו. פרטי חברות אשר בבעלות החברה - שיעור ההחזקה של החברה בכל אחת מהחברות כאמור, וכן סכומי הדיבידנדים שקיבלה החברה מהחברות הללו במהלך השנה, ככל והחזקתה בהן נמוכה מ-10%.

בחזרה לתפריט

8. סעיף 62א "חברות ארנק" - הנחיות בנושא מקדמות ששולמו לשנת 2025

הנחית רשות המסים מיום 23 בדצמבר 2025

תיקון 277 לפקודת מס הכנסה שנכנס לתוקף בשנת המס 2025 כלל תיקוני חקיקה בנושא מיסוי רווחים לא מחולקים וביניהם תיקון סעיף 62א לפקודה. סעיף 62א לפקודה, טרום התיקון, קבע כי הכנסה חייבת של חברת מעטים כמשמעותה בסעיף 76 לפקודה, הנובעת מפעילות של בעל מניות מהותי בה, כהגדרתו בסעיף 88 לפקודה, תיחשב במצבים מסוימים כהכנסתו של היחיד. במסגרת התיקון הורחבו המקרים בהם הכנסתה של חברת מעטים, תיחשב כהכנסתו של היחיד.

כאמור, שנת 2025 היא השנה הראשונה ליישום החקיקה ובחלק מהחברות שולמו מקדמות על בסיס מחזורי העבר בתיק החברה, כך ששולמו מקדמות גם על חלק ההכנסה שאמור להיות מיוחס ליחיד על פי הסעיף. מצב זה יכול ליצור קושי תזרימי בעת הגשת הדוחות השנתיים בתקופה שבין שחרור יתרת הזכות, ככל שתיווצר בתיק החברה, בעוד שבתיק היחיד יכול להיווצר חוב מס לתשלום.

סעיף 62א(ג) לפקודה קובע כך:

" ראו חלק מהכנסת חברת מעטים כהכנסתו החייבת של בעל מניות בה לפי סעיף זה, יחולו הוראות אלה:

(1) יראו את התשלום ששולם לחברת המעטים כחלק מהכנסת חברת המעטים באותה שנה (בסעיף קטן זה – ההכנסה);

(2) יראו כאילו שולמה הכנסה ליחיד על ידי חברת המעטים תמורת שירותים אשר נתן לה, וההכנסה תבוא בחשבון בקביעת הכנסתו;

(3) יראו את התשלום כאמור בפסקה (2) כהוצאה של חברת המעטים;

(4) יראו את רווחי חברת המעטים שחויבו בשיעורי המס של יחיד לפי סעיף זה וחולקו, כאילו לא חולקו;

(הערה- הפסקאות לעיל, מכונות בהנחית רשות המסים כחלופה שנייה- רישום הוצאה בחברת המעטים והכנסה בתיק בעל המניות)

(5) על אף האמור בפסקאות (2) עד (4), ובלי לפגוע בהוראות חוק החברות, בחרה חברת מעטים לחלק סכום לבעל המניות כדיבידנד באותה שנה, יקוזזו מס

החברות ששולם על ההכנסה לפי חלקו של בעל המניות והמס אשר נוכה במקור בתשלום הדיבידנד מהמס שבעל המניות חייב בו לפי סעיף זה.

(הערה- פסקה זו מכונה בהנחיית רשות המסים כחלופה ראשונה- חלופת הדיבידנד)

כלומר, בסעיף 62א(ג) לפקודה נקבעו שני מנגנוני דיווח אפשריים לחברת המעטים שחלק מהכנסתה החייבת מיוחס לבעל המניות. במטרה להימנע מיצירת נטל תזרימי

על ציבור הנישומים במצבים מסוג זה ולהקל בייחוס תשלומי מס בין החברה ליחיד יש לפעול בהתאם לאחת החלופות הבאות:

הנחיית רשות המסים מפרטת את הדיווחים של חברת המעטים והיחיד בעל המניות בכל אחת משתי החלופות, **לרבות התייחסות לשדות הדיווחים בטופסי מס הכנסה השנתיים ובדוחות הניכויים (856).**

9. מתן זיכוי לפי סעיף 46 על ידי מעסיק לעובדיו באמצעות תלוש שכר
הוראת ביצוע מס הכנסה מס' 12/2025 של רשות המסים מיום 20 בנובמבר 2025

הוראת הביצוע החדשה מס' 12/2025 מחליפה את [הוראת ביצוע 7/2012](#).

כחלק מתהליכי שיפור השירות לציבור ומתוך מחויבות לשמור על זכויותיהם של ציבור משלמי המסים במדינת ישראל, הקימה רשות המסים את מערכת "תרומות ישראל" ("המערכת"). המערכת מאפשרת למוסדות ציבור בעלי אישור לפי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה ("העמותות") להעביר ישירות ובאופן דיגיטלי לרשות המסים את כל המידע בנוגע לתרומות שקיבלו. שימוש במערכת חוסך לתורם את הצורך לשמור קבלות נייר על מנת לממש את זכאותו להטבת מס בגין התרומות, שכן הקבלות מרוכזות עבור התורם באזור האישי שלו באתר רשות המסים. בנוסף, המידע בנוגע לתרומות מעודכן גם במערכות המידע המשמשות לעריכת תיאום מס, הגשת דוח שנתי ודוח להחזר מס ובזאת נחסך לתורם הצורך להציג את הקבלות שבאזור האישי למשרד או להעלותן למערכת תיאומי המס המקוונת על מנת לממש את הטבת המס.

החל מיום 1.1.2026 יוכלו מעסיקים שיבחרו בכך, להתממשק למערכת באמצעות תוכנת השכר. בדרך זו יוכלו מעסיקים אלו לתת זיכוי מס לעובד ישירות בתלוש השכר בגין תרומות לעמותות שהתחברו למערכת. כל זאת בכפוף לאישור העובד למעסיקו, באזור האישי של העובד באתר רשות המסים, לקבל את סכום התרומות שתורם לצורך מתן זיכוי המס. התממשקות כאמור, כפופה לכך שתוכנת השכר ביצעה את ההתאמות הנדרשות בהתאם להנחיות רשות המסים כמפורט בסעיף 1.4 להוראת ביצוע זו.

בהתאם ל**תוספת מס' 1 לחוזר מס הכנסה 9/2015** בנושא: קיום מנחים להחלת סעיף 46 לפקודת מס הכנסה שפורסמה ביום 10.7.2025, החל מיום 1.1.2026 תחול על העמותות חובת דיווח על תרומות וביטולי תרומות באמצעות המערכת- **ראו לעניין זה את הוראת ביצוע מס הכנסה 11/2025** בנושא **דיווח למערכת "תרומות ישראל" בחלק המגזר הציבורי בהמשך חוברת זו**.

מטרת הוראת ביצוע זו היא לפרט מה הם התנאים והדרישות אשר יחולו החל מיום פרסום הוראה זו על מנת לאפשר למעסיקים המעוניינים בכך להעניק לעובדיהם זיכוי מס לפי סעיף 46 לפקודה, בגין תרומות שתורמו, וזאת באמצעות תלוש השכר. **מובהר בזאת כי תוקף כל האישורים שהופקו למעסיקים מכוח הוראת ביצוע 7/2012 יפוג ביום 31.12.2025 וכי היישום דרכו הוגשו הבקשות ייסגר והחל מיום 1.1.2026 לא יופקו למעסיקים אישורים חדשים.**

הוראת הביצוע מפרטת הנחיות לפעולה, בין היתר, למעסיק שמפיק תלושי שכר בעצמו ולמעסיק שמפיק תלושי שכר באמצעות לשכת שכר.

על המעסיק ליידע את עובדיו כי התממשק למערכת וכי הם נדרשים לאשר באזור האישי של רשות המסים את העברת המידע למעסיק על תרומותיהם, באם הם מעוניינים לקבל את זיכוי המס דרך תלוש השכר.

סכום התרומה המרבי שיועבר באמצעות המערכת ושביגינו יינתן זיכוי באמצעות המעסיק לא יעלה על 25,000 ₪ לעובד בשנה. יודגש כי בהתאם לקבוע בסעיף 46 לפקודה קיים סכום מזערי לקבלת זיכוי בשל תרומה וסכום התרומות לצורך זיכוי המס לא יכול לעלות על 30% מהכנסתו החייבת של העובד באותה שנה.

במקרים בהם לא ניתן לקבל זיכוי דרך תלוש השכר ניתן לערוך תיאום מס או להגיש דוח שנתי או דוח להחזר מס לאחר תום השנה. דוגמאות למקרים כגון אלו: תרומות שלא הועברו למעסיק באמצעות המערכת מכיוון שעברו את תקרת ה- 25,000 ש"ח, תרומות שדווחו בסמוך לסוף השנה ולאחר סגירת הממשק מול המעסיק, תרומות בשווה כסף, תרומות של בן/בת זוג ועוד.

בחזרה לתפריט

10. זיכוי בגין תרומה דרך תיאום מס יתאפשר רק אם התרומה דווחה במערכת המקוונת הודעת דוברות רשות המסים מיום 25 בדצמבר 2025

בעקבות הקמת מערכת "תרומות ישראל", המאפשרת לעמותות לדווח באופן מקוון על תרומות ולהעביר את פרטי התרומה ישירות לאזור האישי של התורם באתר רשות המסים, מודיעה רשות המסים כי החל מה-1 בינואר 2026 **תורמים אשר יבקשו לממש את זכאותם לזיכוי מס בגין התרומה באמצעות תיאום מס במהלך השנה יוכלו לעשות זאת רק אם התרומה דווחה במערכת המקוונת, ולא יופקו יותר תיאומי מס בגין קבלות ידניות או כל קבלה שאינה מדווחת במערכת.** זאת, על מנת למנוע זיכוי בכפל על תרומות ידניות שיעודכנו במערכת תרומות ישראל בדיעבד.

מי שתרום תרומה לעמותה מוכרת לצורך ההטבה, ותרומותיו טרם עודכנו במערכת תרומות ישראל, יוכל להזדכות על התרומה בתיאומי המס ככל והעמותה תעדכן את תרומותיה במערכת תרומות ישראל לפני תום השנה. אם התרומות לא יעודכנו במערכת עד סוף השנה, ניתן יהיה לקבל את הזיכוי באמצעות בקשה להחזר מס או דוח שנת בתחילת השנה שלאחר מכן, בצירוף סריקה של הקבלות שלא דווחו במערכת.

בגין תרומות שדווחו במערכת המקוונת, ניתן יהיה לבצע תיאום מס מספר פעמים בשנה ללא מגבלה, ולהזדכות גם על תרומות שנתרמו על ידי בן או בת הזוג, כל עוד דווחו במערכת. כאמור, הדיווח במערכת המקוונת חוסך לתורמים את הצורך לאסוף קבלות ולהציגן בתיאום המס. האישורים על התרומות מעודכנים כבר באזור האישי וניתן לראות אותם כאשר נכנסים למערכת תיאומי המס המקוונת.

מערכת תרומות ישראל פותחה על ידי רשות המסים על מנת לאפשר פיקוח יעיל והדוק יותר על כספי תרומות שמגיעים לעמותות המחזיקות באישור להטבות מס, ולהקל על הציבור למצות את הטבת המס בגין תרומה. החל מה-1 בינואר 2026 ידרשו כל העמותות המחזיקות באישור לפי סעיף 46 לפקודה לדווח במערכת על התרומות וביטולי התרומות שלהן.

במסגרת המהלך פותחה גם אפשרות לקבל את הזיכוי במס בגין התרומה ישירות דרך תלוש השכר. כדי לעשות זאת, המעסיק צריך לוודא שתוכנת השכר התממשה למערכת תרומות ישראל והעובד צריך לתת למעסיק אישור באזור האישי שלו באתר רשות המסים, לקבל את סכום התרומות שתרום לצורך מתן זיכוי המס. המעסיק יקבל מידע הכולל סכום מצטבר של תרומות, אשר לא יכלול מידע על פרטי העמותות להן תרום העובד.

11. ניכוי מס במקור מתשלומים לתושב חוץ- הרחבה לסוגי תשלומים ומדינות תושבות המקבל שפטורים מניכוי במקור מספר הודעות של רשות המסים

בשנת 1993 פרסמה רשות המסים את [הוראת ביצוע 34/93](#) שכותרתה "ניכוי מס במקור מתשלומים לתושבי חוץ". בהוראת הביצוע פורטו בהרחבה הכללים בדבר ניכוי מס במקור מתשלומים לתושבי חוץ וההליכים לקבלת אישור לפטור מלא מניכוי מס במקור או למס בשיעור מוקטן.

בשנת 1998 פרסמה רשות המסים את [תוספת מס' 1 להוראת הביצוע](#) שתוקפה הוגבל לשנתיים ("התוספת"). מידי שנה ושנה רשות המסים מודיעה על הארכת התוקף של התוספת לשנה נוספת. בתוספת זו נקבעה אבחנה לעניין העברות תשלומים לחו"ל בין "חברות מיוחדות" לגביהן הוסרו כמעט כל המגבלות, לבין גופים אחרים ויחידים שנהנו אומנם מהקלות נוספות, אולם בהיקף מצומצם.

[ביום 16 בדצמבר 2025 פורסם עדכון נוסף](#) לתוספת, שכלל מספר שינויים ועדכונים רבים של טפסים. בין היתר, נאמר בעדכון כי בהתאם להנחיה אישורי "חברה מיוחדת" יונפקו באמצעות מערכת חדשה בפורמט אחיד וזאת החל מאישורים לשנת 2026 וההנחיה תישאר בתוקף כל עוד לא פורסמו עדכונים אחרים.

בעדכון זה פורסמו גם, בין היתר, נספחים חדשים ומעודכנים: נספח ג'- בקשה להיחשב כחברה מיוחדת באמצעות טופס חדש שמספרו 615, נספח ד- נוסח אישור חברה מיוחדת, נספח ה'- "ספר העברות לחו"ל"- קובץ אקסל.

[בהודעה מיום 29 בדצמבר 2025- הארכת תוקף אישורי חברות מיוחדות של שנת 2025](#), נאמר כי בשל כניסת המערכת החדשה, יוארך תוקפם של כל אישורי "חברות מיוחדות" לשנת 2025 עד ליום 31.1.2026.

[בהודעת הבהרה מיום 12 בינואר 2026 לגבי נספח ה'- ספר העברות לחו"ל](#)

בהמשך להודעה מיום 16.12.2025 שבמסגרתה עודכן נספח ה' – "ספר העברות לחו"ל" ונוספו נתונים המתייחסים להעברות לחו"ל לצדדים קשורים וכן להעברות לחו"ל שבקשר אליהן בוצעה עבודת חקר (מחירי העברה), מובהר כי חברות המבקשות לקבל אישור של "חברה מיוחדת" לשנת 2026 יוכלו להגיש את "ספר העברות לחו"ל" לשנת 2025 ללא הנתונים החדשים שנוספו המתייחסים ל"תשלום לצד קשור" ולעבודת חקר (מחירי העברה). יובהר כי החל מיום 1.1.2026 יש לנהל את "ספר העברות לחו"ל" במבנה הקובץ המלא כפי שצורף לעדכון מיום 16.12.2025.

[הרחבת סוגי תשלומים ומדינות תושבות המקבל שפטורים מניכוי מס במקור במסלול הירוק, עדכון טופס ההצהרה 2513/2 – הודעה מיום 15 בדצמבר 2025](#)
המסלול הירוק שפורסם לראשונה בשנת 2017 מאפשר העברת תשלומים לתושב חוץ בפטור מניכוי מס במקור לסוגי תשלומים מסוימים באמצעות טופס הצהרה לבנק.

[בהודעה מיום 15 בדצמבר 2025](#), בוצעה הרחבה נוספת לסוגי התשלומים (רכישת נכס דיגיטלי באמצעות זירות מסחר המבצעות הליך - KYC הכר את הלקוח) וכן תתאפשר העברת תשלום לכל המדינות איתן יש לישראל אמנה למניעת כפל מס או למדינת CRC (מדינה שיש עימה הסכם ליישום חילופי מידע). כמו כן, עודכן [טופס ההצהרה 2513/2](#).

[בחזר מסים 3.2026 של משרדנו](#) ניתן פירוט לנושא הניכוי במקור מתשלומים לתושבי חוץ, לרבות קישורים להוראות הביצוע וההודעות של רשות המסים, פרטים על המסלול הירוק, הטפסים המעודכנים ועוד.

בחזרה לתפריט

12. בעלי עסק זעיר יוכלו לדווח על פיצויי מלחמה, דמי מילואים או דמי לידה ודגשים על דיווחים הודעות רשות המסים מיום 24 בנובמבר 2025 + מיום 4 בדצמבר 2025

בשתי ההודעות של רשות המסים ניתנו, בין היתר, העדכונים הבאים לגבי בעלי עסק זעיר:

ועדת הכספים של הכנסת אישרה תקנות הקובעות כי הכנסות מפיצויים בעד נזק עקיף שמקבל בעל עסק זעיר, ייכללו במחזור עסקאותיו. בנוסף אישרה הוועדה לאפשר גם לבעלי עסקים זעירים אשר להם הכנסות מדמי לידה או דמי מילואים ליהנות מהפטור מהגשת דוח שנתי, ככל שיעמדו ביתר תנאי התקנות (לעניין התקנות הנ"ל ראו גם בפרק החקיקה בחוברת זו).

ההבחנה בין אופן הטיפול בפיצויים בשל נזק עקיף לבין אופן הטיפול בדמי לידה ודמי מילואים נובעת ממאפייני סוגי ההכנסה השונים ואופן חישובם, אך שילוב ההוראות נותן פתרון לבעלי העסק הזעיר המפיקים הכנסות מכל הסוגים האמורים.

לגבי דמי מילואים ודמי לידה:

- אם בעל העסק הזעיר קיבל תשלומי מילואים ו/או דמי לידה ישירות מביטוח לאומי – יש לדווח על הכנסות אלו במערכת תאומי המס וכן, יש לדווח על כך גם בדיווח המקוצר בתום השנה. יש שדות ייעודיים לכך שנפתחו במערכת תיאומי המס ובדיווח המקוצר.
- אם נוכח מס במקור על ידי ביטוח לאומי – יש להכניס את הניכוי בדיווח המקוצר.
- יובהר כי הכנסות אלו אינן נכללות בחישוב התקרה לצורך קביעת הזכאות להיחשב כבעל עסק זעיר ואין לנכות בגיין הוצאות בשיעור של 30% מהמחזור.
- חשוב לשים לב שבמקרה וההכנסות מדמי מילואים או דמי הלידה התקבלו ישירות דרך המעסיק – חשוב לא לכלול אותם בתיאום המס ובדיווח המקוצר כדי לא לייצר כפל מס.
- לגבי דיווח מקוצר לשנת 2024 – יש לכלול את הדמי לידה ודמי המילואים בדיווח המקוצר – נפתח שדה ייעודי לכך – המועד האחרון להגשה הוא 31.12.2025.
- במקרה ומוגש דו"ח שנתי רגיל – יש לדווח על הכנסות אלה בנפרד מהכנסות של העסק הזעיר בשדה הרלוונטי – שדה 250 או 270 לפי העניין.

פיצוי בגין נזק עקיף

- אם בעל העסק הזעיר קיבל פיצויי מלחמה במהלך השנה – יש לכלול את הפיצויים שהתקבלו במהלך השנה כחלק מהמחזור של בעל עסק זעיר. כלומר, ניתן לנכות בגיין הוצאות בשיעור הנורמטיבי של 30%.
- יש לכלול את הפיצוי במחזור גם בתיאום המס וגם בדיווח המקוצר ו/או בדוח שנתי הרגיל, לפי העניין.
- במקרה ונוכה מס במקור – יש להכניס את הניכוי בדיווח המקוצר ו/או בדוח שנתי רגיל, לפי העניין.
- בשנים 2024 ו 2025 – במקרה והמחזור של בעל העסק הזעיר ביחד עם פיצויי המלחמה עולה על התקרה של העסק זעיר (120,000 ₪) בעל העסק הזעיר נדרש להגיש דוח שנתי מלא ולדווח על הפיצויים בנפרד מהכנסות של העסק הזעיר. במסגרת הדו"ח ניתן לנכות הוצאה בשיעור נורמטיבי של 30% מהכנסות העסק הזעיר בלבד.

התקנות קובעות כי בעלי עסק זעיר אשר קיבלו הכנסות מפיצויי מלחמה, דמי מילואים או דמי לידה בשנת 2024 רשאים להגיש את הדיווח מקוצר עד 31.12.2025.

כמו כן, ניתנו מספר דגשים לגבי בעלי עסקים זעירים המעוניינים בפטור מהגשת דוח שנתי, לרבות חובת הגשת תיאום מס.

בחזרה לתפריט

13. משיכת כספי תגמולים ללא ניכוי מס בשל מיעוט הכנסות ועדכון טופס 159א
הודעת מחלקת קופות גמל ומיסוי יחידים של רשות המסים לקופות הגמל מיום 26 באוקטובר 2025

כללי - משיכת כספי תגמולים של עמית שכיר ללא ניכוי מס מתאפשרת בהתאם לתנאים הקבועים בתקנה 34 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד - 1964 ("התקנות"). ביחס לעמית עצמאי, משיכה כאמור מתאפשרת בכפוף לאמור בתקנה 38 לתקנות האמורות. הבהרה זו מתייחסת לבקשה למשיכת כספים בשל "מיעוט הכנסות", בהתאם לתקנה 34(ב)(2) לתקנות ביחס לעמית שכיר ותקנה 38 לתקנות ביחס לעצמאי, והכול ביחס לאופן חישוב "סכום ההכנסה המזערית", חודש ההצהרה ותוקף ההצהרה.

משיכה בשל מיעוט הכנסות – חלק מהוראות מס

- בקשה למשיכת כספים בשל מיעוט הכנסות והצהרה בדבר גובה הכנסות העמית ובן/בת זוגו, תעשה באמצעות **טופס 159א - בקשת עמית למשיכת כספי תגמולים מקופת גמל ללא ניכוי מס בשל "מיעוט הכנסות"** (טופס הבקשה או טופס 159א).
- משיכת כספי תגמולים ללא ניכוי מס בשל "מיעוט הכנסות" תתאפשר למי שסכום הכנסותיו והכנסות בן/בת זוגו בחודש מסוים, אינו עולה על סכום ההכנסה המזערית כפי שזה נקבע בתקנות ("סכום ההכנסה המזערית") וכמפורט להלן:

<u>הכנסה מזערית</u>	<u>העמית</u>
שכר מינימום לחודש (נכון לחודש 4/2025 6,247.67 ₪)	יחיד
	זוג בלי ילדים או עם ילדים שמלאו להם גיל 18
כפל שכר מינימום לחודש (נכון לחודש 4/2025 12,495.34 ₪)	יחיד עם ילד אחד לפחות שטרם מלאו לו גיל 18
	זוג עם ילד אחד לפחות שטרם מלאו לו לגיל 18

- בבחינת סכום ההכנסה המזערית יש להביא בחשבון את סך כל הכנסות העמית ובן/בת זוגו מכל מקור הכנסה שהוא, לרבות הכנסות פטורות ("סכום ההכנסה הכולל").
- על העמית להצהיר בטופס הבקשה על סכום ההכנסה ב חודש מסוים וזאת בתוך 60 ימים מתום אותו החודש. כלומר, הצהרת העמית על סכום ההכנסה הכולל תהא ביחס לאחד משני החודשים שקדמו לחודש הגשת הבקשה. לדוגמה, בבקשה שתוגש לקופת הגמל במהלך חודש פברואר 2025, על העמית להצהיר על סכום ההכנסה הכולל ביחס לאחד מהחודשים שלהלן (לבחירתו): ינואר 2025, דצמבר 2024.

כמו כן ניתנו דגשים והנחיות נוספות.

בחזרה לתפריט

14. עדכונים במערכת ההרשאות- רישום "מורשה על" באופן מקוון, מינוי מקוון לדיווח מע"מ בתאגיד וביטול מקוון של "מורשה על" הודעת רשות המסים מיום 15 בדצמבר 2025

מערכת ההרשאות לפעולות דיגיטליות שב**אזור האישי של רשות המסים** משמשת תשתית לפעילות לקוחות בנושאים שונים כגון חשבוניות ישראל, עזיבת מקום עבודה, תרומות ישראל ועוד. מאז עלייתה לאוויר נרשמו בה מעל 200,000 מורשי-על ביותר מ-175,000 תאגידים (חברות, עמותות, שותפויות מע"מ ושותפויות רשומות). תהליך רישום "מורשה על" במערכת נערך ב-3 שלבים כמפורט ב**דף השירות** בנושא. במטרה להקל על ציבור הלקוחות ולשפר את התהליך פותחו כחלק מהיישום, שלושת השירותים הבאים, בתוקף מיום 16.12.2025.

1. **רישום מקוון של "מורשה על" (מחליף את נספח א' הידני):** בהתאם לפיתוח, יזין עורך הדין את פרטי "מורשה-העל" המיועד, עליו החליטה הנהלת התאגיד, באופן מקוון, במערכת "הרשאה לפעולות דיגיטליות" שב"אזור האישי של רשות המסים". הזנת הנתונים תתאפשר לעורכי דין בלבד. במקרה ש"מורשה-על" שרשם עורך הדין אינו דירקטור בחברה, מורשה חתימה בעמותה, או שותף בשותפות, על המייצג הרשום של התאגיד להזין את פרטיו בפורטל המייצגים המקושרים לשע"מ ולבחון באם לאשר את הבקשה.

2. **חדש - מינוי "משתמש" לדיווח מע"מ בלבד:** בהתאם לפיתוח, הנהלת התאגיד רשאית למנות יחיד שאינו "מורשה על" בתאגיד, כ"משתמש" לדיווח מע"מ והפקת חשבוניות עסקאות אקראי בלבד. בהמשך להחלטת הנהלת התאגיד, עורך הדין יתבקש להזין את פרטי היחיד שמונה במערכת "הרשאה לפעולות דיגיטליות" שב"אזור האישי של רשות המסים". לאחר מכן, המייצג הרשום ברשות המסים יוכל לאשר מינוי זה, בהליך המפורט בסעיף הקודם. נזכיר שלאחר אישור המייצג על ה"משתמש" לאשר את ההרשאה. יודגש כי מינוי זה אינו ניתן להורשה. כמו כן, "מורשה-על" אינו רשאי למנות "משתמש" לדיווח מע"מ, אולם באפשרותו לבטל את המינוי בכל עת או לשנות את תוקפו. עוד יצוין כי אפשרות זו לא מבטלת את האפשרות של "מורשה על" לדווח מע"מ.

3. **חדש - ביטול מקוון של "מורשה על" פעיל:** הנהלת התאגיד יכולה להחליט על ביטול מינוי "מורשה-על". גם פעולה זו תוזן למערכת באופן מקוון על ידי עורך דין, ביישום הרשאה לפעולות דיגיטליות באזור האישי של רשות המסים, ותיבחן על ידי עובדי רשות המסים.

לסיכום – מינוי "מורשה-על", ביטול מינוי "מורשה-על", ומינוי "משתמש" לדיווח מע"מ, ייעשו באופן מקוון בלבד, ללא צורך בטפסים ידניים.

15. אישור ניכוי מס במקור ואישורים לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים לשנת המס 2026
הוראת ביצוע מס הכנסה מספר 02/2026 של רשות המסים מיום 19 בינואר 2026

כמדי שנה, מפרסמת רשות המסים, הוראת ביצוע לגבי אישור ניכוי מס במקור ואישורים לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים.

להלן תוכן העניינים של הוראת הביצוע:

1. מבוא
2. מערכת לאישור ניכוי מס במקור
3. מהלך מרוכז שנתי להפקת אישורים ומהלך שבועי- החל מיום 1.1.2026
4. סוגי האישורים
5. הקריטריונים למתן אישורים - המהלך המרוכז בתחילת השנה
6. אמצעים מקוונים להצגת מידע בדבר האישורים
7. הנחיות לשימוש בשאלות של מערכת אישור ניכוי מס במקור
8. בדיקת עמידה בקריטריונים לקבלת אישורים ע"י משרדי השומה - המהלך השוטף של השנה
9. מכתבים המופקים מהמערכת
10. טיפול בבקשות לשינוי שיעור הניכוי מס במקור
11. אישור מאולץ
12. אישורים מיוחדים
13. אישור ניכוי מס במקור עבור עסקים חדשים
14. ניכוי מס במקור לשותפויות ואיחודי עוסקים
15. פטור מניכוי מס במקור למוסדות ממשלתיים ואחרים
16. אישור ניכוי מס במקור לתושבי חוץ וחברות זרות
17. אישורים לחברות ישראליות שבהן בעלי מניות תושבי האוטונומיה
18. אישור ניכוי מס במקור הכוללים את סעיף "שוק ההון"
19. שלילת אישור ניכוי מס במקור במהלך השנה השוטפת
20. אחריות ביצוע

בחזרה לתפריט

16. מיסוי אופציות לעובדים של תושב חוץ שהיה לתושב ישראל
חוזר מס הכנסה מס' 9/2025 של רשות המסים מיום 11 בנובמבר 2025
רו"ח גבי ויסמן, שותף, מנהל מחלקת תגמול הוני וניוד עובדים

בחוזר זה פירסמה רשות המסים את עמדתה בנוגע להיבטי המס החלים על יחיד תושב חוץ שקיבל תגמול הוני (אופציות ו/או RSUs) בעת שהיה מועסק על ידי חברה תושבת חוץ, והמיר את התגמול למניות לאחר שהוא הפך להיות תושב ישראל.

Unit Stock Restricted ("RSU" או "יחידת מניה חסומה") היא התחייבות של החברה לעובד למסור לו בעתיד כמות מסוימת של מניות של החברה בתנאים שנקבעו מראש - בדרך כלל מידי תקופה. תנאי הזכאות לאותן המניות נקבעים מראש במסגרת ההסכם בין החברה לעובד. כך, בכל מועד זכאות, מונפקות מניות לעובד בהתאם למנגנון שנקבע.

(לצורך הפשטות, מכאן ואילך נשתמש במונח "אופציות" על אף שכאמור, עמדת מס הכנסה להלן מתייחסת באופן זהה לאופציות וליחידות השתתפות מסוג RSUs).

- (1) כיוון שהתגמול ההוני הוקצה לעובד בזמן שעבד אצל מעסיק שהינו תושב חוץ, יחולו הוראות סעיף 3(ט) לפקודת מס הכנסה, ולא הוראות סעיף 102 לפקודה. בהתאם, אירוע המס הינו במועד בו מוקצות לעובד מניות המימוש (כלומר, המרת האופציות למניות או הבשלת יחידות RSUs) גם אם המניות טרם נמכרו.
- (2) ההכנסה תחולק בין המדינות בהתאם לתקופת ההחזקה ממועד הקצאת האופציות ועד למועד אירוע המס (כאמור בסעיף 1 לעיל). כלומר, מקום הפקת ההכנסה ייקבע בהתאם למקום ביצוע העבודה במהלך תקופת ההבשלה של האופציות: הרווח ממימוש האופציות, כשהוא מוכפל במספר הימים שבהם בוצעה העבודה במדינה מסוימת במהלך תקופת ההבשלה, וכשהוא מחולק במספר הימים שמיום תחילת תקופת ההבשלה ועד ליום סיום תקופת ההבשלה, יהיה הרווח שייחשב כמופק באותה מדינה מסוימת.
- (3) הואיל ועל ההכנסה ממימוש האופציות חלות הוראות סעיף 3(ט) לפקודה, העובד יוכל לפרוס את הכנסתו בהתאם להוראות סעיף 3(ט)(2), בחלקים שווים, לשנות המס שקדמו לשנת המס שבה מומשו האופציות, אך לא יותר מ- 6 שנים.
- (4) חלק ההכנסה שנפרס לשנות המס שבהן נחשב העובד לתושב חוץ, יסווג כהכנסה שהופקה מחוץ לישראל על ידי תושב חוץ ויהיה פטור ממס. חלק ההכנסה שנפרס לשנים שבהם נחשב העובד לתושב ישראל, יסווג כהכנסה שהופקה על ידי תושב ישראל ולפיכך יהיה חייב במס בישראל.
- (5) בגין חלק ההכנסה החייבת בישראל שהופקה מחוץ לישראל, ינתן זיכוי מס זר בגין מיסוי חוץ ששולמו בגין חלק הכנסה זה.

החוזר מפרט מספר דוגמאות לחישוב פריסת ההכנסה בין המדינות, וחישוב זיכוי המס הזר.

החוזר מוסיף וקובע כי כחלופה לאמור לעיל, רשאית החברה לפנות לרשות המסים ולבקש לקבל החלטת מיסוי שתחליף את מסלול מיסוי האופציות, ממסלול 3(ט) למסלול ההוני שבסעיף 102. בחלופה זו, תאשר רשות המסים להחיל על האופציות את הוראות המסלול ההוני ותקבע כי:

- (1) מועד ההקצאה (ממנו יש לספור את תקופת השנתיים) יהיה מועד הפנייה לבקשה למתן החלטת המיסוי.
 - (2) ביחס לאופציות אשר במועד ההקצאה החדש כאמור לעיל לא היו בשלות, יחולו הוראות המסלול ההוני לכל דבר ועניין. אולם ביחס לאופציות אשר במועד ההקצאה החדש כאמור לעיל כבר היו בשלות, יפוצל הרווח בעת מכירתן לשני חלקים כדלקמן:
- **רכיב פירותי:** הסכום המתקבל מהכפלת שווי ההטבה במועד המימוש, ביחס שבין מספר הימים שמיום ההקצאה המקורי של האופציות 3(ט) ועד למועד ההקצאה החדש, לבין מספר הימים שמיום ההקצאה המקורי של האופציות 3(ט) ועד למועד מכירת המניות.
 - (הערה: במידה ומדובר באופציות למניות של חברה ציבורית, רכיב זה לא יפחת מהרכיב הפירותי המחושב בהתאם להוראות סעיף 102(ב)(3) לפקודה)
 - **רכיב הוני:** שווי ההטבה במועד המכירה בניכוי ההרכב הפירותי כאמור לעיל.

בחזרה לתפריט

חוזרים, פרסומים והחלטות מיסוי - מס ערך מוסף

עו"ד הדר כץ, מחלקת מסים עקיפים

17. הקצאת מספרי חשבוניות - מודל חשבוניות ישראל

הוראת ביצוע מס ערך מוסף מס' 1/2025 של רשות המסים מיום 7 בדצמבר 2025 + הודעת הרשות מיום 30 בדצמבר 2025

בהתאם לחוק ההתייעלות הכלכלית לשנות התקציב 2023 ו-2024, החל מיום 01.01.2024 (לאחר מתן אורכה הוחל מיום - 05.05.2024), עוסק יידרש לקבל מרשות המסים מספר הקצאה לחשבונית מס כתנאי ליכוי מס התשומות הגלום באותה חשבונית. בשנת 2026 הסכום החייב במספר הקצאה ירד בשתי פעימות: **החל מיום 01.01.2026 הנפקת חשבונית בסכום העולה על 10,000 ₪ (ללא מע"מ) תחייב קבלת מספר הקצאה בן 9 ספרות מרשות המסים. החל מיום 01.06.2026 הנפקת חשבונית בסכום העולה על 5,000 ₪ (ללא מע"מ) תחייב קבלת מספר הקצאה בן 9 ספרות מרשות המסים.**

הוראת הביצוע מפרטת את הנושאים הבאים:

1. הדרישה לקבלת מספר הקצאה
2. מתן מספר הקצאה לחשבונית מס על ידי הרשות
3. הפעולות הנדרשות לקבלת מספר הקצאה על ידי מוציא החשבונית (לרבות: א. רישום למערכת הזדהות ממוחשבת; ב. מתן הרשאות להגשת בקשה לקבלת מספר הקצאה לעוסק יחיד ולתאגיד; ג. הגשת בקשה לקבלת מספר הקצאה לחשבונית מס; ד. אי מתן מספר הקצאה לחשבונית מס)
4. השירותים העומדים לרשות מקבל החשבונית (דורש התשומה) (לרבות: א. אימות נתונים על ידי מקבל החשבונית; ב. קליטת נתוני חשבונית הספק אל מערכת הנהלת החשבונות של הלקוח; ג. קליטת מספר ההקצאה של חשבונית הספק אל מערכת הנהלת החשבונות של הלקוח באמצעות הקלדת פרטי חשבונית הספק; 5. ניכוי מס תשומות בגין עסקאות במקרקעין- סעיף 43א לחוק מע"מ
6. ניכוי מס תשומות של עסק בהקמה
7. ניכוי מס תשומות בהסתמך על חשבונית מס ללא מספר הקצאה בנסיבות חריגות- סעיף 40ב לחוק מע"מ
8. הוראות תחולה - שנת 2026

הודעת הרשות מיום 30 בדצמבר 2025

בפני מי שבקשתו למספר הקצאה סורבה יעמדו ארבע חלופות לבחירה:

- לבטל את הבקשה למספר הקצאה.
 - להמשיך בעסקה ללא מספר הקצאה: במקרה זה מקבל החשבונית לא יוכל לנכות את מס תשומות בגינה.
 - הצעה לקונה לקבל על עצמו את תשלום המס ("היפוך חיוב") (בתנאי שהקונה הוא עוסק מורשה) – להלן סדר הפעולות במקרה כזה:
 - הצד ה"מוכר" בעסקה יבקש מספר הקצאה מיוחד ל"היפוך חיוב", יפיק חשבונית בשיעור מע"מ אפס וידווח עליה למע"מ בדו"ח התקופתי.
 - צד ה"קונה" בעסקה יוציא חשבונית עצמית עם מספר ההקצאה שניתן למוציא החשבונית בגין עסקה זו, ידווח וישלם את מע"מ העסקאות וככל שהחוק מתיר זאת, ינכה את מס התשומות.
 - פנייה ליחידת הבקרה וקביעת מועד לשימוע:
 - בעת פנייה לקביעת מועד שימוע יש לצרף מסמכים או כל פריט מידע נוסף הנדרש לשם בירור המקרה.
- למידע נוסף ניתן להיעזר בהוראת הביצוע או בקובץ שאלות ותשובות באתר רשות המסים.

בחזרה לתפריט

חלק 4 - מיסוי בינלאומי

1. **שווי מכירת פעילות של חברה בסמוך לרכישת מניותיה יהיה לפי שווי עסקת המניות לרבות מרכיב הולדבק אך ללא גילום מס, התאמה משנית ע"מ 59306-01-23 הקסהדייט בע"מ נ' פקיד שומה ת"א 3**

רו"ח ניב ארביב

פסק דין בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב של השופטת סרוסי, במסגרתו נידונה תביעת הערעור של חברת הקסהדייט בע"מ ("הקסהדייט" או "החברה") נגד פקיד השומה תל אביב 3 ("פקיד השומה" או "המשיב"), בעניין הערכת השווי לצרכי מס של פעילות ונכסים הנמכרים בין צדדים קשורים. פסק הדין עוסק בסוגיות נפוצות המתעוררות במקרים של רכישת חברה ישראלית על ידי חברה זרה, כאשר לאחר הרכישה החברה הנרכשת מעבירה את כל פעילותה ונכסיה לחברה הרוכשת. בפרט, פסק הדין עוסק בהערכת שווי הפעילות והנכסים לצרכי מס ובשאלה האם יש לגלם בה את המס המוטל על מכירת הפעילות והאם יש לכלול תשלומים נדחים למייסדים המותנים בעבודה עתידית ("תשלומי ההולדבק").

רקע: הקסהדייט היא חברה תושבת ישראל בתחום הסייבר, שהוקמה במרץ 2014 על ידי 3 מייסדים. בהמשך פעילותה, הקימה החברה חברה בת בארה"ב, שנועדה לעסוק בשיווק ומכירות עבור החברה בארה"ב. בשנת 2017, מלוא הון המניות של החברה נרכש על ידי מיקרוסופט ישראל מחקר ופיתוח (2002) בע"מ ("מיקרוסופט ישראל"), צד שאינו קשור לחברה, עבור כ-75 מיליון דולר ("העסקה" או "עסקת המניות"). במסגרת העסקה סוכם כי חלק מהתמורה עבור מניות המייסדים יופקד בנאמנות וישולם לאורך זמן כתלות בהמשך עבודתם בחברה. כל מייסד יקבל תשלום עתידי בסך 3.1 מיליון דולר המותנה בהמשך עבודתו שלוש שנים נוספות ("ההולדבק"). תמורת יתר בעלי המניות מעסקת המניות לא כללה רכיב הולדבק או התניה כלשהי. תמורת המניות ששולמה בפועל, ללא רכיב ההולדבק, עמדה על סך של כ-65.8 מיליון דולר.

מיד לאחר השלמת העסקה, בוצע שינוי מבנה עסקי כך שהקסהדייט מכרה ל-Microsoft Corporation (להלן: "מיקרוסופט ארה"ב") את הקניין הרוחני ואת מניות חברת הבת שלה, ולמיקרוסופט ישראל את כוח האדם שלה ("עסקת העברת ה-FAR"). עבור עסקאות אלו דווחה לרשות המסים תמורה כוללת של 65.4 מיליון דולר, המתבססת על התמורה ששולמה בעסקת המניות, ללא התחשבות ברכיב ההולדבק שנקבע בעסקה.

עיקרי הטענות והכרעת בית המשפט

טענות החברה והמשיב התייחסו בעיקר למחלוקות הצדדים בשלושה נושאים עיקריים:

1. גילום המס בעסקת העברת ה-FAR:

בין הקסהדייט לבין פקיד השומה לא הייתה מחלוקת לגבי מעמדה של עסקת המניות כעסקה בין צדדים בלתי קשורים, אשר תמורתה משקפת את שווי השוק של הקסהדייט. כמו כן, החברה והמשיב היו תמימי דעים לגבי השיטה לפיה יש להעריך את השווי בעסקת העברת ה-FAR למיקרוסופט ארה"ב – "שיטת השוואת המחיר". המחלוקת העיקרית בין הצדדים בסוגיה זו היא שלטענת פקיד השומה, בעת הערכת השווי לפעילות ולנכסים שנמכרו בעסקת העברת ה-FAR לפי שיטת השוואת המחיר, יש לגלם את המס שמוטל על מכירתם, ולכן שווי הפעילות והנכסים שנמכרו בעסקה הינו 96 מיליון דולר.

בית המשפט קיבל את טענות החברה וקבע כי בעת הערכת שווי לפי יישום שיטת השוואת המחיר, אשר מתבססת על מחיר שנקבע בין צדדים שאינם קשורים, וכן כל אחד מן הצדדים נתן ביטוי לתועלתו האישית ולמלוא שיקוליו הכלכליים (לרבות חביות מס שצומחות מהעסקה), אין לבצע גילום על השווי שנקבע. בנוסף, בית המשפט

מבקר את שינוי העמדה של רשות המסים מעמדתו שנקבעה ב**חוזר מס הכנסה 15/2018** בעניין שינוי מבנה עסקי, ומדגיש שלא פורסם תיקון לחוזר או מדיניות מסודרת, רוחבית וברורה לכלל הנישומים לגבי שינוי בעמדת מס הכנסה בנושא זה.

2. רכיב ההולדבק בעסקת המניות:

הסוגיה בנושא רכיב ההולדבק נסובה בעיקר סביב השאלה האם תשלום ההולדבק, כפי שטען פקיד השומה, הוא במהותו תשלום למייסדים בעבור הנכסים של החברה ולמעשה מהווה חלק מהתמורה שקיבלו המייסדים בעסקת המניות ולפיכך השווי שיש לקבוע בעסקת העברת ה-FAR הינו 75 מיליון דולר, או שמא רכיב ההולדבק, כפי שטענה הקסדהייט, הינו תשלום למייסדים בעבור עבודתם, כך שהשווי שיש לקבוע בעסקת העברת ה-FAR הינו 65.8 מיליון דולר. **בית המשפט דחה את טענת החברה** וקבע כי **רכיב ההולדבק הוא חלק מהתמורה שקיבלו המייסדים באופן יחסי עבור מניותיהם**. לא מדובר בתשלום עודף על התשלום שקיבלו יתר בעלי המניות. כלומר, אם המייסדים לא יעמדו בתנאי ההולדבק, הם יקבלו תשלום מופחת על מניותיהם.

השופטת הרחיבה בסוגיה זו באומרה כי יש להבחין בין תשלום **עבור עבודה**, ובין תשלום **מותנה** עבודה או בכפוף לעבודה. משקף את העבודה שנעשתה או שתעשה והיא הסיבה לתשלום. לעומת זאת, תשלום מותנה עבודה לא משקף בהכרח את העבודה שנעשתה או שתעשה, אלא הוא **מהווה תנאי לקבלת תשלום שיכול להתקבל עבור נכסים אחרים**. השופטת מחזקת את טענת החברה כי במסקנה לפיה מדובר בחלק מהשווי בעסקת המניות, אכן נוצר מצב של טשטוש בין המישור האישי למישור תאגידי, אך האחראים ליצירת המצב כאמור הינם מיקרוסופט ישראל, החברה והמייסדים, אשר קבעו בהסכם עסקת המניות כי התמורה שמגיעה למייסדים על בסיס נכסי ופעילות הקסדהייט תהיה מותנית בעבודה אישית שלהם. הכפפת תשלום שווי המניות לעבודת המייסד, היא שמטשטשת בין המישורים, ואין ללמוד מכך כי לא מדובר בחלק משווי המניות.

עוד מוסיפה השופטת כי בניגוד לטענת החברה ובשונה מאשר נפסק בעניין **ג'יטקו**, בהתאם לאשר נקבע במפורש בהסכם עסקת המניות, תשלום ההולדבק **משולם באופן ברור ומובהק עבור המניות עצמן ובזיקה לבעלות בהן**. לא מדובר בתשלום עודף, אלא בחלק מתמורת המניות, שמשולם באותו היחס למייסדים כמו ליתר בעלי המניות. מעמדת החברה כפי שעולה בטענותיה, נוצר מצב בו ישנו תמחור שונה למניות המייסדים ולמניות של יתר בעלי המניות, באופן המשפיע על שווי נכסי החברה, כאשר מניותיהם של המייסדים הן ששוות פחות, מצב שאינו מתקבל על הדעת.

3. התאמה משנית כתוצאה משווי בחסר בעסקת העברת ה-FAR:

אחת הטענות של פקיד השומה הייתה כי הואיל ולא שולמה מלוא התמורה בעסקת העברת ה-FAR כתוצאה מקביעת השווי בחסר בעת יישום שיטת השוואת המחיר (65.8 מיליון דולר ולא 75 מיליון דולר), יש לבצע התאמה משנית ולסווג את הסכומים שלא שולמו כתוצאה מקביעת השווי בחסר כהלוואה החייבת במס בגין ריבית רעיונית ובהתאם להטיל חבות מס בגין הריבית הרעיונית בידי החברה. מנגד, טענת החברה לעניין החלת ההתאמה המשנית היא שלא קיים מקור חוקי בישראל אשר מתיר מיסוי הכנסה רעיונית הנובעת מהתאמה משנית.

השופטת קבעה באופן חד משמעי כי **אין לקבל את טענת החברה** בעניין זה, שכן סוגיה זו נידונה בעניין **קונטירה (ע"א 943/16)** ובמסגרתו **נפסקה ההלכה על ידי בית המשפט העליון לגבי החלת ההתאמה המשנית**.

לפיכך, נותר לדון בקביעת שיעור הריבית החייבת במס שנצמחה מההתאמה המשנית שנעשתה. שיעור הריבית שנקבע על ידי המשיב בגין ההלוואה הרעיונית הינו 1.01% בעוד לטענת החברה שיעור הריבית צריך להיות שיעור הריבית הבין-חברתית ששולמה בפועל על הלוואות אמיתיות בין חברות בקבוצת מיקרוסופט, או לחילופין להשתמש בשיעור הריבית הנמוך יותר בדוחות הכספיים הציבוריים של מיקרוסופט. בית המשפט קבע כי יש **לקבל את טענת החברה לעניין שיעור הריבית הרעיונית**. בית המשפט הוסיף כי בדומה לשיטת השוואת המחיר, ככלל, עדיף להתבסס על נתונים כפי שאלו נקבעו בשוק מאשר להתבסס על נתונים תיאורטיים.

בחזרה לתפריט

רו"ח שגיא דרזון

חוזר רשות המסים מביא שינוי מדיניות משמעותי כלפי תאגידים רב-לאומיים המבצעים פעילות מו"פ בישראל. החוזר מספק מסגרת רגולטורית חדשה שמטרתה להגדיל את הוודאות המיסויית עבור תאגידים רב-לאומיים הפועלים בישראל באמצעות מרכזי מו"פ מקומיים, במיוחד במקרים של רכישות והסבת חברות ישראליות למרכזי פיתוח. החוזר כולל הקלות מהותיות ואפשרות לאישור מראש של הסדרי מחירי העברה, לצד הגדרות ברורות ומבחנים מחמירים לקבלת הטבות וזכאות למסלול הירוק. המסלולים החדשים ותהליך האישור המהיר נועדו להפחית מחלוקות עתידיות עם רשות המסים ולעודד השקעות בינלאומיות בפעילות מו"פ בישראל.

סקירה כללית- החוזר מציג מתווים חדשים ומספק הבהרות לגבי מגננים קיימים המסייעים להגברת הוודאות המיסויית, תוך התמקדות בארבעה תחומים: (1) הליכי שומה; (2) פרה רולינג (APA) ביחס לרכישת חברה ישראלית והעברת קניין רוחני; (3) הסכמי APA ביחס לשירותי מו"פ; (4) פרה רולינג בילטרלי.

החוזר מכיר בכך שפעמים רבות רשות המסים מאתגרת את היישום של מגנן קוסט פלוס במסגרת שיטת השוואת הרווחיות על ידי מרכזי מו"פ ישראלים. החוזר מפרט מצבים בהם ההסדר המתבקש הוא מגנן קוסט פלוס, ומציג מגבלות שחלות על רשות המסים בבואה לאתגר את ההסדר, בהליכי אישור פנימיים של הרשות. מגבלות אלו נועדו לצמצם את האפשרות של רשות המסים להוציא שומה ולהחליף את מגנן קוסט פלוס.

החוזר קובע כי ברוב המקרים, שיטת מחירי העברה ההולמת למתן שירותי מו"פ היא שיטת השוואת הרווחיות, תוך שימוש במגנן קוסט פלוס כמדד לרמת הרווח. בהתאם לכך, רשות המסים מציגה מעין 'מסלול הירוק', לפיו בהתקיים תנאים מסוימים, תוגבל יכולתו של פקיד השומה לערער על השיטה שנקטה או על שיעור הרווח המיושם. התנאים המזכים במתווה זה כוללים מגבלות על מבנה הבעלות וההכנסות, וכן קיומם של תיעוד מחירי העברה וניתוח DEMPE מלא. בין היתר, **בהינתן עמידה בכלל התנאים, פקיד השומה לא יוכל לקבוע שיעור רווח חלופי הגבוה מ-14%.**

החוזר מתייחס גם למקרה הנפוץ שבו מניות של חברה ישראלית המחזיקה בקניין רוחני נרכשות על ידי תאגיד רב-לאומי, ומיד לאחר מכן הקניין הרוחני נמכר לישות קשורה זרה, והחברה הישראלית מוסבת למרכז מו"פ המתוגמל במגנן קוסט פלוס. רשות המסים מציגה מתווה לקבלת פרה רולינג שיאשר את השווי שיוחס למכירת הקניין הרוחני, וכן את תחולת מודל הקוסט פלוס עבור שירותי המו"פ שיינתנו לאחר מכן. תוקף ההחלטה יהיה שמונה שנים, לעומת חמש שנים המקובלות כיום. החוזר קובע מסלול אופציונלי לקבלת החלטת מיסוי מועדפת בעסקאות רכישה של חברות ישראליות עם קניין רוחני, בתנאי שמתקיימים מספר קריטריונים (רציפות שירותי מו"פ, מועד וסכום העסקה, זכאות להטבות, מבנה הבעלות, מקור מימון, ועוד). המסלול דורש הגשה של מסמכים ונתונים נרחבים, אך הוא אינו חובה, ניתן לפנות גם להליכי מיסוי רגילים.

תמורת השווי המינימלית המיוחסת לקניין הבלתי מוחשי הנמכר לצורך יישום חוזר זה:
 $(A - B + C + D) * 85\%$ כאשר:

A = התמורה הכוללת בעסקת רכישת הזכויות בחברת המטרה. תמורה כוללת תכלול גם תמורה בגין רכישת מניות וגם תמורה בגין זכויות אחרות (כגון אופציות) ותחושב בהתאם לעקרונות האמורים ב**חוזר מס הכנסה 15/2018** בנושא "שינוי מבנה עסקי בקבוצות רב לאומיות." (במקום בו החברה הרוכשת החזיקה טרם הרכישה זכויות בחברה הישראלית הנרכשת התמורה הכוללת תתוקן ל-100%).

B = מזומנים ושווה מזומנים

C = סכום ההתחייבות הבאות: הלוואות, הפרשה לפיצויים, הכנסות מראש, רכיב חוב של מניות בכורה.

D = התחייבות לתשלומים לרשות החדשנות ו/או בונוס לעובדים ונותני שירותים וזאת גם אם אינם רשומים במאזן החשבונאי של החברה.

הפרמטרים לצורך חישוב הנוסחה האמורה יילקחו ממאזן הבוחן של חברת המטרה שיוכן למועד הסגירה.

החוזר מדגיש את האפשרות לקבל החלטות מיסוי (APA) עבור תמחור שירותי מו"פ של חברות ישראליות, גם במקרה של עסקאות רגילות. אם רשות המיסים לא מגיבה במסגרת הזמן הנדרש, הבקשה נחשבת למאושרת. במקרים בהם אין הסכמה, ניתן למשוך את הבקשה בין השנים 2025-2029 וזאת כדי לעודד ודאות מיסויית וחלופות למיסוי.

בנוסף, רשות המיסים מעודדת פנייה להסכמי APA דו-מדינתיים או רב-מדינתיים לקביעת מדיניות תמחור מוסכמת מראש בין המדינות הרלוונטיות גם אם לא כל התנאים מתקיימים.

בחזרה לתפריט

חלק 5 - תמריצים

אישור להכרה בהכנסות של מפעל טכנולוגי מועדף לחברה העוסקת בפיתוח תוכנות לקישוריות בין מסדי נתונים
החלטת מיסוי 7117/25 – חוקי עידוד

רו"ח אלעד בסטקר

העובדות:

- (1) החברה הינה חברה פרטית תושבת ישראל ("החברה"), העוסקת בפיתוח תוכנות לקישוריות בין מסדי נתונים ("התוכנות"), אשר מיועדות לארגונים עם מאגרי נתונים מורכבים בהיקפים גדולים מאוד. החברה הינה חלק מקבוצת חברות ("הקבוצה") שעוסקות בפיתוח טכנולוגיות מתקדמות, בין היתר, שמשלבות בין ניהול נתונים, אנליטיקה חכמה ובינה מלאכותית.
- (2) הכנסות החברה נובעות ממתן זכות שימוש ושירות מבוסס תוכנה בתוכנות המפותחות במפעלה.
- (3) החברה מתקשרת עם חברת האם, וההתקשרות עם הלקוחות ("לקוחות הקצה") נעשית באמצעות חברות קשורות מחוץ לישראל שהינן חברות הפצה.
- (4) החברה מצהירה, בין היתר, כדלקמן:
 - (1) לקוחות הקצה של החברה הינם חברות אחרות, עסקים, ארגונים ומוסדות אחרים.
 - (2) ההתקשרות של לקוחות הקצה לצורך קבלת זכות שימוש בתוכנות של החברה מתבססת על קריטריונים טכניים, כגון: מפרט טכנולוגי, פונקציות של התוכנות, פתרונות טכנולוגיים, עלות וכד'.
 - (3) התוכנות של החברה מוטמעות בפלטפורמה הטכנולוגית של הקבוצה, ומוצעות ללקוחות הקצה יחד עם מוצרי חברת האם כפתרון כולל.
 - (4) פעילות השיווק של החברה הינה שולית, והוצאות השיווק של החברה זניחות.

פרטי הבקשה:

- (1) לאשר כי מפעל החברה הינו "מפעל תעשייתי" כהגדרת המונח בסעיף 51 לחוק לעידוד השקעות הון, תשי"ט-1959 ("החוק").
- (2) לאשר כי הכנסות החברה מהוות "הכנסה טכנולוגית", כהגדרת המונח בסעיף 51כד לחוק.

החלטת המיסוי ותנאיה:

1. נקבע כי מפעלה של החברה הינו "מפעל תעשייתי".
2. נקבע כי הכנסות החברה ממתן זכות שימוש בתוכנה ושירות מבוסס תוכנה, תחשבנה כ"הכנסה טכנולוגית".
3. נקבע כי לחברה אין נכס לא מוחשי המשמש לשיווק וכלל הכנסתה הטכנולוגית מיוחסת לתוכנות, וזאת בהתקיים כל התנאים שלהלן:
 - 3.1 לקוחות הקצה של החברה הינם עסקים אחרים.
 - 3.2 ההתקשרות של לקוחות הקצה לצורך קבלת זכות שימוש בתוכנות של החברה מתבססת על קריטריונים טכניים, כגון: מפרט טכנולוגי, פונקציות של התוכנות, פתרונות טכנולוגיים, עלות וכד'.
 - 3.3 התוכנות של החברה מוטמעות בפלטפורמה הטכנולוגית של הקבוצה, ומוצעות ללקוחות הקצה יחד עם מוצרי חברת האם כפתרון כולל.
 - 3.4 פעילות השיווק של החברה הינה שולית, והוצאות השיווק של החברה זניחות.
4. במסגרת החלטת המיסוי, נקבעו תנאים ומגבלות נוספים.

בחזרה לתפריט

מגזר הנדל"ן

פסיקה - מס הכנסה

1. ביהמ"ש העליון דחה ערעור בהסכמת הצדדים - אי הכרה בטענת מכירת דירות בידי מי שעיסוקו בנדל"ן כמכירות במישור הפרטי, שינוי ייעוד ממלאי לרכוש קבוע
ע"א 1976/23 אברהם קירון נ' פקיד שומה נתניה

רו"ח ספיר זהר

ביהמ"ש העליון דחה את הערעור על קביעת ביהמ"ש המחוזי בהסכמת הצדדים וכך נקבע, בין היתר:
"לאחר ששמעו הצדדים את הצעת בית המשפט הודיעו כי הם קיבלו את ההצעה שלפיה הערעור יידחה, תוך מתן זכות למערער לפנות למשיב ולהציג לפניו את האסמכתאות המצביעות על ההוצאות שלדעתו הוא רשאי לנכות מסכום ההכנסות שהפיק מהעסקאות מושא השומות, וזאת תוך 60 יום מהיום. תוך 21 יום לאחר מכן יתקיים דיון בפניית המערער לפני המשיב והחלטתו של המשיב תינתן תוך 30 יום לאחר מכן. למערער גם שמורה הזכות לפנות לבית המשפט המחוזי תוך 30 יום לאחר מכן ולהשיג על החלטת המשיב, לפנייתו יצרף המערער את כל האסמכתאות שבידו ויתמוך אותה בתצהיר."

להלן נזכיר את פסיקת ביהמ"ש המחוזי (ע"מ 10649-03-20):
רקע עובדתי: המערער, בעל עסק בתחום הנדל"ן, רכש יחד עם רעייתו בשנת 2009 מקרקעין ברחוב עמק חפר בנתניה, שעליהם נבנו ארבע דירות מגורים ("פרויקט עמק חפר"). בניית הדירות הסתיימה בשנת 2013. על פי המערער, אחת הדירות מהפרויקט יועדה לצרכים הפרטיים שלו ושל רעייתו, ושלוש הדירות הנוספות סווגו כמלאי עסקי, ומכיוון שטרם נמכרו, הן הושכרו. יצוין כי בדירה אחת מתוך השלוש התגורר למשך תקופה מסוימת בנו של המערער, ולאחר מכן היא הושכרה לצד שלישי.

ביום 11.9.2013 מכרו המערער ורעייתו את הדירה שיועדה לטענתם לצרכיהם הפרטיים בפרויקט עמק חפר, וזאת בתמורה לסכום של 2.5 מיליון ש"ח. המערער דיווח בשנת 2013 על מכירת הדירה למשרדי מיסוי מקרקעין כדירה המזכה בפטור בהתאם לסעיף 49ב לחוק מיסוי מקרקעין ודיווחו התקבל.

המערער ורעייתו רכשו בשנת 2010 נכס מקרקעין ברחוב אבא הלל שבנתניה. לדברי המערער, מדובר היה בבית פרטי בשכונת מגוריה הקודמים של רעייתו, כאשר מטרתם הייתה לבנות שם בית לשימושם הפרטי. ואולם, בנובמבר 2014, פורסמה תכנית תמ"א 38/3, שהעניקה הקלות בנייה נרחבות, והמערער ורעייתו החליטו לנצל. בהתאם לכך, בנה המערער על הנכס תשע דירות ("פרויקט אבא הלל"). המערער דיווח בתחילה למנהל מיסוי מקרקעין על מכירת כלל הדירות כמכירת מלאי עסקי, אך בהמשך ביקש לתקן את השומות, כך שהמכירה ביחס לשתי דירות מתוכן תסווג במישור הפרטי.

דיון והכרעה: בית-המשפט המחוזי, מפי השופט בורנשטיין, דחה את הערעור על כל חלקיו כדלהלן:
שאלה ראשונה - סיווג ההכנסה ממכירת הדירות כמכירה עסקית או במישור הפרטי: פקיד השומה ("המשיב") סבר כי נוכח העובדה שהמערער, הרשום במרשמי מס ערך מוסף כקבלן, החל פעילותו כזם וקבלן בתחום הנדל"ן עוד בשנת 2006, בנה ומכר חלק מהדירות עד שנת 2009, תוך שהוא מדווח על עסקאות אלו כמכירת מלאי עסקי, הרי שגם את דירת המכירה בעמק חפר יש לראות כמלאי בעסק לפי סעיף 2(1) לפקודת מס הכנסה. לפיכך, קבע המשיב למערער הכנסה נוספת בשנת 2013 בגין מכירת דירה זו בסך של 936,766 ש"ח.

הבקשה של המערער לתיקון סיווג מכירת שתי דירות בפרויקט אבא הלל כמכירה במישור הפרטי נדחתה ע"י המשיב מאחר שלדעתו מדובר במכירת מלאי עסקי. בדומה לדירת המכירה בעמק חפר, סבר המשיב, כי המערער לא הוכיח את גובה ההוצאות שהוציא בפרויקט אבא הלל שיש לסווגן כהשקעה פרטית, וכשל מלהוכיח כי שתי הדירות מומנו באופן שונה מיתר הדירות בפרויקט. על כן הוסיף המשיב להכנסתו של המערער תוספת הכנסה בסך של 1,451,931 ש"ח.

לטענת המערער, עלה בידו להוכיח כי הוא ורעייתו מימנו את הדירה בפרויקט עמק חפר באופן פרטי וכי כל עלויות הבניה, לרבות החלק היחסי של עלות המגרש, הבניה ואגרות הבניה, שולמו על ידם כהשקעה פרטית. בהתאם לכך, המערער לא דרש הוצאות בניית הדירה במסגרת הפרויקט, וכן לא דרש מס תשומות בגינה. המערער טען עוד שבהסכם פשרה עם רשויות מע"מ ("**הסכם הפשרה**") נקבע, בין היתר, כי דירת המכירה בעמק חפר נמכרה במישור הפרטי, ולפיכך המשיב מושתק עתה מלטעון אחרת. גם לגבי הדירות בפרויקט אבא הלל טען טענות דומות.

המשיב, מצדו, טען כי לא הובאו ראיות לכך שהמיומן היה פרטי ונבדל מהכספים שהוזרמו לעסק.

בית המשפט פסק כי אין מחלוקת על כך שגם אדם העוסק בתחום הנדל"ן, יכול לבצע עסקה פרטית בנכס מקרקעין. עם זאת, כאשר מדובר בנכס המשתייך לסוג הנכסים בהם נוהג אותו אדם לעסוק במסגרת עסקו, הנטל המוטל עליו להראות כי אותה מכירה הנטענת על ידו להיות מבוצעת במישור הפרטי, אינה קשורה לעסק - הוא נטל מוגבר.

לאחר בחינת טענות הצדדים ויישום "מבחני העסק" המקובלים בפסיקה, נקבע כי המערער לא עמד בנטל הנדרש על מנת להוכיח כי יש לסווג את מכירת הדירות שבמחלוקת כעסקאות במישור הפרטי, וכי הצדק עם המשיב שסיווגן כעסקאות במישור העסקי. לפיכך, ההכנסות מהן מתחייבות במס הכנסה.

שאלה שנייה- הכנסת דמי שכירות: כאמור, שלוש דירות נוספות בפרויקט לא נמכרו, והן הושכרו מאז שנת 2015. **לטענת המשיב**, הכנסות השכירות מדירות עמק חפר לא דווחו, וזאת בנוסף לדירה אחרת המצויה בבעלות המערער, שגם הכנסות השכירות ממנה לא דווחו. לאור האמור, קבע המשיב שומה לפי מיטב שפיטה בגין הכנסת השכירות כך שהוספה להכנסתו של המערער בשומה הכנסה נוספת בסך 153,863 ש"ח ו-288,000 ש"ח בשנות-המס 2015 ו-2016, בהתאמה. כמו-כן, והיות שהכנסות השכירות לא דווחו, החליט המשיב **לפסול את ספרי המערער לשנת 2015**, בהתאם לסעיף 130(יא)(1) לפקודה.

לטענת המערער, ההכנסות שנקבעו ע"י המשיב מוגזמות.

ביהמ"ש קיבל את קביעותיו של המשיב באשר לגובה דמי השכירות, מאחר שהמערער לא הצליח להוכיח אחרת. כמו כן ועקב כך, קיבל את החלטת המשיב שעניינה פסילת ספרי המערער לשנת 2015.

שאלה שלישית- שינוי ייעוד ממלאי עסקי לרכוש קבוע: עוד קבע **המשיב** ביחס לשלוש הדירות בעמק חפר, ולחילופין ביחס לדירה שבה התגורר בנו של המערער, כי בעקבות השכרתן ו/או השימוש הפרטי בהן, אירע לגביהן "שינוי ייעוד" ממלאי עסקי לרכוש קבוע לפי סעיף 85(א)(2) לפקודה.

המערער, מנגד, טען כי ייעודן של הדירות לא השתנה ואין לכפות עליו שינוי שכזה, כי עדיין בכוונתו למכור את הדירות לשם החזר ההלוואות הכבדות שנטל לצורך הפרויקט. בנוסף טען המערער כי אף את טענתו החלופית של המשיב, לפיה יש לראות בדירה בה התגורר בנו של המערער כאילו נמכרה, אין לקבל, הואיל ובנו לא השתמש בדירה בשנת השומה הרלוונטית (2015).

השופט החליט לא להתערב בתוספת ההכנסה שנקבעה על ידי המשיב כפועל יוצא משינוי הייעוד.

בחזרה לתפריט

2. נדחה ערר להכרה במועד רכישה מוקדם יותר ממועד חידוש החכירה, מאחר שלא היתה לרוכש אופציה מחייבת ו"ע 6603-06-23 גיורא הגיתי ואח' נ' מנהל מיסוי מקרקעין ת"א

הדיון בפסק הדין נוגע לשאלת "יום הרכישה" של זכויותיהם של גיורא וטסה הגיתי בדירת מגורים ביפו, שנמכרה בשנת 2021. המחלוקת המרכזית הייתה האם יום הרכישה חל כבר בשנת 1994, עת רכשו העוררים את זכויות החכירה ממשפחת הירש (חוזה חכירה לתקופה של 50 שנה עד ליום 4.9.2017), או רק בשנת 2016, עת נחתם עמם הסכם חכירה חדש מול חברת חפ"י (חברה לפיתוח יפו העתיקה). משמעות ההכרעה היא, האם זכאים העוררים להנות מפטור חלקי ממס שבח בהתאם לחישוב הלינארי המוטב על החלק היחסי מתקופת ההחזקה בנכס עד ליום 31.12.2013?

לטענת העוררים, כבר בשנת 1994 קיבלו למעשה זכות מהותית להארכת החכירה מעבר לתקופה המקורית, וזאת מכוח "תוספת האומנים" להסכם החכירה ונסיבות כלכליות שהצביעו על כך שהייתה ציפייה סבירה לחידוש החכירה. הם הדגישו שהמחיר ששילמו שיקף גם את זכות ההארכה, ושחפ"י כגוף ציבורי הייתה מחויבת לפעול בהגינות ולחדש את החוזים. מנגד, טען המשיב כי ההסכם משנת 1994 לא הקנה זכות משפטית לאכיפת הארכה, אלא רק תקווה או ציפייה, ולכן "יום הרכישה" האמיתי הוא 2016, כשהם חתמו על הסכם חדש בפועל.

ועדת הערר (מפי חבר הוועדה רו"ח פרידמן) דחתה את הערר. הועדה בחנה את לשון ההסכמים, עדויות הצדדים ופסיקה קודמת של בתי המשפט והגיעה למסקנה כי לא הוכחה זכות משפטית מחייבת להארכת החכירה עוד בשנת 1994. הציפייה להארכה אינה מספקת כדי להיחשב "זכות במקרקעין" לפי חוק מיסוי מקרקעין. גם "תוספת האומנים" וגם "המדריך לחוכר" שפרסמה חפ"י בהמשך לא יצרו אופציה מחייבת. על כן, נקבע כי ההתקשרות משנת 2016 היא חכירה חדשה לכל דבר ועניין.

בהתאם לכך קיבלה הוועדה את עמדת המשיב: "יום הרכישה" לצורך חישוב השבח הוא 2016 ולא 1994. כתוצאה מכך, הפטור ממס שבח בגין השנים עד 2013 לא חל, והעוררים חויבו במס. יחד עם זאת, הותר להם לקזז חלק מהוצאותיהם ההיסטוריות (כגון התשלומים ששילמו למשפחת הירש בערכים ריאליים), כפי שהסכים המשיב לפניו משורת הדין מטעמי מס אמת.

3. לא ניתן לקבל הטבה של שיעור מס שבח 11% בשל מכירת מניות איגוד מקרקעין אשר מחזיק בנכס שהינו בניין להשכרה למגורים לפי פרק שביעי 1 לחוק עידוד השקעות הון ו"ע 45183-09-23.ו.ב. ניהול מקרקעין בע"מ נ' מנהל מיסוי מקרקעין ת"א

מדובר בערר שדן בשומת מס שבח שהוציא המשיב לעוררת בגין מכירת 20% מהמניות בחברת מגדל השעון ביפו בע"מ ("מגדל השעון") שהחזיקה בניין להשכרה אשר הוכר כ"בניין להשכרה למגורים" לפי פרק שביעי 1 לחוק עידוד השקעות הון ("חוק העידוד"). חברת מגדל השעון היוותה איגוד מקרקעין והנכס היחיד בבעלותה היה הבניין להשכרה. מכירת המניות בחברת מגדל השעון הינה תוצר של סכסוך עם חברת תינהב אשר החזיקה 80% במניות החברה ובהחלטת בית המשפט אשר כפתה על העוררת למכור את מניותיה לתינהב בשל סכסוך בין בעלי המניות.

העוררת שילמה מס שבח וחישבה שיעור מס של 11% (החל על מכירת בנין להשכרה למגורים) בטענה שהמניות משקפות את החלק הנמכר בבניין שהוכר כ"מפעל מאושר" וכן חישבה זיכוי של 50% מהמס בשל מכר כפוי- הפקעה.

המחלוקות שנדונו: (א) האם העוררת זכאית להטבת המס על פי חוק העידוד. שעה שלטענת המשיב הטבת המס חלה על מכירת הבניין ולא על פעולה באיגוד. כך שכלל והחברה הייתה מוכרת את המקרקעין עצמם ולא את המניות, היא הייתה זכאית לאותה הטבה; (ב) האם מדובר בהפקעה?

ועדת הערר (מפי חבר הוועדה רו"ח פרידמן) דחתה את טענות העוררת.

סעיף 53 לחוק העידוד מתייחס ספציפית ל"בעל בניין להשכרה", ומשכך לשון החוק לא מותיר מקום לספק. הטבות המס הגלומות בחוק עידוד ניתנות לבעל הבניין ואלו ניתנות על הכנסה ישירה מהכנסה או ממכירת הבניין על ידי בעליו. סעיף 7א לחוק מיסוי מקרקעין מחיל את הוראות חלק ה' וחלק ה'2 לפקודת מס הכנסה על חישוב מס השבח ב"פעולה באיגוד מקרקעין". הוראה זו חוקקה במסגרת תיקון 50 בשנת 2002 וביטלה את עקרון השיקוף בחישוב מס השבח בפעולה באיגוד מקרקעין. כך שהנכס אותו יש לשום אינו המקרקעין של האיגוד, כי אם הזכויות במניות באיגוד הנמכר. עקרון השיקוף חל רק לגבי החיוב במס רכישה. בהיעדר הוראה מפורשת בחוק עידוד לגבי עקרון השיקוף וההתייחסות למכירת המניות כאילו נמכרו המקרקעין עצמם, הרי שיש לחייב את בעל המניות בהתאם לשיעור המס הקבוע בחוק מיסוי מקרקעין.

ביחס לטענת ההפקעה נקבע כי הפרשנות בדבר "הפקעה" הינה יציר פסיקה ומקובלת הפרשנות: "הפקעה הינה רכישה כפויה של זכויות פרטיות במקרקעין על ידי המדינה או מטעמה למטרה ציבורית כנגד תשלום פיצויים" [א.קמר בספרו "דיני הפקעת מקרקעין"]. ועדת הערר בחנה את המקרה הנ"ל וקבעה כי אינו עומד בקריטריונים הקבועים וכי החלטת ביהמ"ש לחייב את העוררת למכור את מניותיה, אינה מהווה הפקעה. לפיכך, הערר נדחה גם בנושא זה.

4. פיצול פיזי ופיצול רעיוני במכירת דירת מגורים המצויה בנחלה חקלאית ו"ע 7562-09-23 מיכל ומישל אביבי ואח' נ' מנהל מיסוי מקרקעין נצרת

מדובר במכר של נחלה בשטח של כ-3,000 מ"ר ועליה בית מגורים של כ-93 מ"ר וכן שטחים חקלאיים שאינם בחזקת המוכרת, לא מעובדים ולא סמוכים לנחלה במושב מגן שאול. המוכרים הגישו שומה עצמית למיסוי מקרקעין בגין המכירה, לפיה שווי העסקה מורכב כך: 200,000 ₪ עבור השטחים החקלאיים, 2.5 מיליון ₪ עבור חלקת המגורים, וסה"כ 2.7 מיליון ₪. מיסוי מקרקעין ("המשיב") דחו את השומה העצמית והוציאו שומה לפי מיטב השפיטה בהתאם לפיצול פיזי ופיצול רעיוני (שיוסבר להלן).

שווי העסקה המוצהר אינו במחלוקת ועומד על 2.7 מיליון ₪ וכן שווי החלק החקלאי שהינו כ-200,000 ₪. המשיב טען כי יש לבצע פיצול פיזי בין השטח המשמש את דירת המגורים ליתרת החלקה. ולאחר מכן יש לבצע פיצול רעיוני בין השווי המיוחס לדירה וזה המיוחס לזכויות הבנייה הנוספות. ובהתאם לכך יחושב הפטור ממס שבח. העוררים טענו כי הינם זכאים לפטור עד לתקרת הפטור הנקובה בחוק מיסוי מקרקעין, ואין זה משנה אם זכויות הבניה הנוספות שייכות לחלק הבנוי או לחלק הפנוי.

ועדת הערר (מפי יו"ר הוועדה, השופטת הוד) קיבלה את טענות המשיב כי במכירת דירת מגורים יחידה זכאי המוכר בהתקיים התנאים המפורטים בחוק לפטור ממס במכירתה עד לגובה התקרה בחוק. במכירת דירת מגורים המושפעת מזכויות בנייה נוספות ישנו סעיף בחוק מיסוי מקרקעין המגדיר גובה תקרת פטור עבור זכויות הבנייה הנוספות.

תחילה יש להגדיר מהי "דירת מגורים" ללא קשר לזכויות הבנייה הנוספות הטמונות בה. במקרים המתאימים יש לבצע "פיצול פיזי" בין דירת המגורים, הזכאית לפטור, לבין יתרת הקרקע שנמכרה יחד איתה אך אינה משמשת אותה ואינה מהווה חלק ממנה לצורך חישוב הפטור. משמעות הפיצול הפיזי הינה שלא ליתן פטור לנכס שאינו בגדר דירת מגורים, אלא רק לחלק המשמש למגורים ואשר נועד לחסות תחת הפטור.

במסגרת הפיצול הפיזי, "דירת מגורים" תכלול את הבית עצמו ושטח קרקע סביר סביבו, המשמש או מיועד לשמש את בית המגורים. מהפסיקה עולה כי גודל השטח הסביר נקבע לפי נסיבות המקרה, תוך התחשבות באופי האזור וגודל הדירה.

שווי דירת המגורים נקבע בהתאם להערכת השמאי לסך של 1,250,000 ₪. במסגרת עריכת הפיצול הפיזי חולקה החלקה חצי-חצי לחלק פנוי וחלק בנוי. כלל זכויות הבניה חולקו באופן שווה בין שני החלקים. בשטח הבנוי נותרו 157 מ"ר זכויות בניה בהתחשב בשטח הדירה הבנויה, ובשטח הפנוי 250 מ"ר זכויות בניה. שווי זכויות הבניה לשטח הבנוי הוערכו לסך של 365,182 ₪. סכום זה בתוספת שווי דירת המגורים חוסה כולו תחת הפטור. בשים לב שהתמורה הכוללת הינה 2.7 מיליון ₪, שווי החלק הפנוי הועמד על סך 1,084,818 ₪. חלק זה אינו חוסה תחת הפטור הקבוע בסעיף 49ז.

בחזרה לתפריט

5. אי-זכאות להחלת שיעור מס היסטורי מופחת בהתאם לסעיף 48א(ד) לחוק מיסוי מקרקעין ו"ע 20688-11-19 יפה אברט נ' מנהל מיסוי מקרקעין ת"א

מדובר בערר שהגישה הירשת ביחס למכירת זכויות חכירה בתל אביב בשנת 2018 של בעלה המנוח, יצחק אברט. לטענת העוררת, הנכס נרכש בשנת 1961 ועל כן השבח נתון לשיעור מס היסטורי מופחת בהתאם לסעיף 48א(ד) לחוק מיסוי מקרקעין. שיעור מס היסטורי כאמור יחול בעת המכירה רק כאשר יום הרכישה של הזכות במקרקעין הנמכרת היה ביום 31.3.1961 או קודם לכן. הערעור הינו על הפרש של 90 אלף ₪ במונחי קרן.

לטענת העוררת, הסכם החכירה שנחתם בשנת 1964 מול עיריית תל אביב מסתמך על הסכם פיתוח משנת 1961. לטענת המשיב, תאריך רכישת הזכות על ידי המנוח הינו שנת 1970 ועל כן אין הטבה של שיעור מס היסטורי.

ועדת הערר בחנה מסמכים רבים שהונחו לפניה ובהם:

- מסמך 1- הסכם פיתוח שנחתם בשנת 1961 בין העירייה ובין ניסים בכר.
- מסמך 2- חוזה חכירה משנת 1964 המפנה להסכם הפיתוח, כאשר החוכר הינו ניסים בכר.
- מסמך 3- הסכם מכר משנת 1964 בין ניסים בכר ל-4 קונים, כאשר שמו של מר אברט אינו מצוין בהסכם.
- מסמך 4- הסכם משנת 1970 בין תיאודור דרכסלר כמוכר לבין יצחק אברט כקונה.
- מסמך 5- מסמך הסכמת העירייה על העברת זכויות משנת 1970 ליצחק אברט.
- מסמך 6- מסמך משנת 1972, לפיו מצוין כי מר אברט רכש את זכויותיו בשנת 1970.
- מסמך 7- מסמך רישום זכויות משנת 1972.
- מסמך 8- חידוש חכירה.

בהתאם למסמכים אלו, ועדת הערר (מפי היו"ר השופט קירש) דחתה את הערר. הועדה הגיעה למסקנה שמר אברט רכש את זכויותיו בנכס ביוני 1970, ולא קודם לכן, ולפיכך לא היה זכאי לשיעור מס שבח היסטורי בעת מכירת הזכויות בשנת 2018.

יצוין כי בערר דנן לא קיימת מחלוקת כי כאשר נערך חוזה חכירה עם חוכר שהיה קודם לכן צד לחוזה פיתוח וקיים את תנאי חוזה הפיתוח, אזי מועד רכישת זכויות החכירה עשוי להיקבע לפי מועד חתימת חוזה הפיתוח. ואולם במקרה לפנינו, מר אברט לא היה צד להסכם הפיתוח משנת 1961 ואף לא היה צד לחוזה החכירה משנת 1964.

בחזרה לתפריט

פסיקה - מע"מ

עו"ד הדר כץ, מחלקת מיסוי עקיף

6. אי-חבות במע"מ במכירת קרקע שהוחזקה מספר שנים ללא שהושכרה או הושבחה בידי סוכנות ביטוח שבבעלותה מספר נכסי נדל"ן מניבים ע"מ 27808-10-21 רזאל (ע.צ.) סוכנויות בע"מ נ' מנהל מע"מ רחובות

המערערת היא חברה שנרשמה כעוסק מורשה בשנת 2004 תחת תחום פעילות של סוכני ביטוח, ומחזיקה ב-100% במניותיה של חברת נט סוכנות לביטוח בע"מ, היא חברת הבת, והנכס העיקרי שבחזקת המערערת. בשנת 2014, התרחבה פעילות המערערת גם לתחום הנדל"ן. המערערת החזיקה במרוצת השנים במספר נכסי נדל"ן: קרקע בראשון לציון שבמוקד המחלוקת (בעת רכישתה לא נוכה מס תשומות), חמישה משרדים בראשון לציון המניבים דמי שכירות, וקרקע ברעות, עליה נבנה ביתו של בעל המניות.

מאז הקמתה המערערת ביצעה עסקת מכירה בודדת של מגרש בראשון לציון. מדובר בקרקע ריקה שנרכשה בשנת 2014 ובמרוצת השנים לא בוצעה כל פעולת השבחה, אלא הוחזקה על ידי המערערת ללא שהופקה ממנה הכנסה. לאחר חמש וחצי שנים, מכרה המערערת את המקרקעין וסמוך למועד המכירה, פנתה למחלקה המקצועית ברשות המיסים בבקשה להורות כי המכירה פטורה ממע"מ – ונענתה בשלילה. נקבע כי המערערת מקיימת פעילות עסקית בתחום הנדל"ן העולה לכדי "עסק" ומכירת המקרקעין מהווה "עסקה" כהגדרתה בחוק מע"מ. לאחר הפנייה למחלקה המקצועית, החל הליך ביקורת במערערת.

במסגרת הליך הביקורת, טען המשיב: המערערת פעלה שלא כדין כשלא הוציאה חשבונית עצמאית בעת רכישת המקרקעין; מדובר ב"עסקת אקראי" שניתן היה לנכות בגינה מס תשומות, לדווח על עסקה במועד המכירה, ולשלם מע"מ רק על ההפרש בין מחיר הרכישה למחיר המכירה. הליך הביקורת קבע כי מכירת המקרקעין מהווה "עסקה" החייבת בתשלום מע"מ והוצאה למערערת שומת עסקאות. המערערת הגישה השגה על השומה, אשר נדחתה, ומכאן ערעור זה. יצוין כי רק בכתב התשובה, הוסיף המשיב טענה חלופית כי יש לראות במכירת המקרקעין כ"מכירת ציוד" כאמור בסיפא של ההגדרה הראשונה של המונח "עסקה".

בית המשפט המחוזי (השופט גורמן) קיבל את הערעור. השופט בחן האם מדובר בהכנסה **פירותית או הונית**, בהתאם למבחני העזר שנקבעו בפסיקה. השופט עמד על כך כי עסקה הונית מתאפיינת בכך שעיקר הרווח הוא תוצאה של עליית ערך הנכס בשוק, בעוד פעילות פירותית עסקית מתאפיינת בפעולות שבוצעו וגרמו להפקת רווח זה. השופט עמד על כך כי אין קשר בין פעילות ההשכרה של המערערת לבין פעילות המכירה של המקרקעין, וכי יש לבחון את הפעילויות הללו בנפרד. לכן, אין לראות את פעילותיה של המערערת בתחום הנדל"ן (ההשכרה והמכירה) כפעילות אחת.

עוד נקבע, כי אין בעובדה כי נכתב בדו"ח הכספי של החברה כי החל משנת 2014 החלה לבצע השקעות בתחום הנדל"ן כדי להעיד כי היא סוחרת בנדל"ן, קונה ומוכרת כדרך קבע. בהתאם למבחני הפסיקה: מבחן הבקיאיות; התדירות; דרך המימון; פעולות השבחה; משך ההחזקה בנכס; מנגנון עסקי; ומבחן הנסיבות האופפות את העסקה, נקבע כי המכירה הבודדת של המקרקעין אינה מהווה פעילות עסקית של סחר בנדל"ן.

השופט קבע כי היות והרכישה של המקרקעין אינה חלק מפעילותה העסקית של המערערת, לא היה עליה לדווח על הרכישה כעסקת אקראי, כי מדובר ברכישה הונית של מקרקעין להשקעה, ולא מדובר במי שרוכש מקרקעין כבובעו כ"עוסק", ולכן לא חלה עסקת אקראי ולא חלה תקנה 6ב לתקנות מס ערך מוסף הקובעת כי לא די בעצם הרישום כעוסק, מקום שאין קשר בין עובדת הרישום והעסקה. לכן מכירת המקרקעין היא בעלת גוון הוני ולא עסקי ואינה מהווה "עסקה".

גם הטענה החלופית כי מדובר ב"מכירת ציוד" נדחתה על ידי בית המשפט, ונקבע כי המקרקעין לא שימשו את העוסק במהלך עסקיו. זאת משום שהמקרקעין לא יועדו להפקת דמי שכירות, ונתרו כהשקעה לטווח ארוך. לא מדובר ברכוש קבוע ששימש לייצור הכנסה בעסקי המערערת או היה מיועד לכך, ולכן אין מדובר במכירה של ציוד.

תמריצים

רו"ח אביב שלו

7. פיצול אנכי של פעילות השכרה מחברה לחברה חדשה הזכאית להטבות הניתנות לבניין להשכרה מכוח פרק שביעי 1 לחוק לעידוד השקעות הון החלטת מיסוי בהסכם 8889/25-שינויי מבנה

עובדות: חברה א' הינה חברה פרטית, תושבת ישראל ("החברה המתפצלת") אשר לה פעילות עסקית, ממשית ומתמשכת שמקורה בבנייה, ניהול והשכרה של דירות מגורים ("פעילות החברה המתפצלת"). הכנסות החברה המתפצלת מפעילות זו מתחייבות במס הכנסה מעסק מכוח סעיף 2(1) לפקודת מס הכנסה. מלוא הון המניות של החברה המתפצלת מוחזק על ידי מספר יחידים תושבי ישראל.

חברה ב' הינה חברה פרטית, תושבת ישראל, אשר הוקמה לצורך הפיצול ("החברה הקולטת") הינה חברה ריקה ללא כל פעילות, נכסים ו/או התחייבויות ומלוא הון מניותה מוחזק בידי החברה המתפצלת.

החברה המתפצלת מחזיקה בין היתר בבניין מגורים, אשר אושר על ידי הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה ("הרשות להשקעות"), כנכס מאושר ("הבניין המאושר") בהתאם לפרק שביעי 1 לחוק עידוד השקעות הון התשי"ט-1959 ("חוק עידוד"). במועד הפיצול בנייתו של הבניין המאושר טרם הסתיימה.

החברות הצהירו, בין היתר, כי: פיצול הפעילות המועברת נעשה לתכלית עסקית וכלכילת ולא לשם הימנעות ממס או הפחתת מס בלתי נאותה; מטרתו העיקרית של הפיצול היא לאפשר כניסת משקיעים וגיוס מקורות מימון חדשים בכל אחת מהחברות בנפרד; ערב הפיצול לא נתבעו הטבות כלשהן בגין ניתן כתב אישור; התקבל אישור הרשות להשקעות שהבניין המאושר ימשיך להיחשב ככזה גם לאחר העברתו במסגרת הפיצול. זאת לצד הצהרה על עמידה ביחסי הגודל הקבועים בסעיף 105ג(א)(6) לפקודה ועומדת בהוראות ובתנאי חוזר מס הכנסה 6/2018.

הבקשה: לאשר כי פיצול הפעילות המועברת מהחברה המתפצלת לחברה הקולטת לא יחויב במס בהתאם להוראת סעיף 105א(2) לפקודה. לאשר, כי שינוי הבעלות של הבניין המאושר במסגרת הפיצול, לא ייחשב כהפרת התנאים לצורך קבלת הטבות מכוח פרק שביעי 1 לחוק עידוד. לאשר כי הוראות סעיף 72א לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), התשכ"ג-1963 ("חוק מיסוי מקרקעין") לא יחולו על החברה המתפצלת בשל העברת הבניין המאושר.

ההחלטה: בכפוף לנכונות העובדות והצהרות שנמסרו ניתן אישור כי הפיצול עומד בתנאים המפורטים בסעיפים 105ג(א)(1) ו- (5) לפקודה ובלבד שיחולו התנאים המפורטים בפרק הרביעי חלק ה'2 לפקודה והתנאים שנקבעו בהחלטת המיסוי.

המחיר המקורי ויום הרכישה של הנכסים המעוברים מהחברה המתפצלת לחברה הקולטת במסגרת הפיצול ייקבע בהתאם להוראות סעיף 105א לפקודה.

על החברה הקולטת לשלם מס רכישה בשיעור 0.5% מהשווי ברוטו של הזכויות במקרקעין במועד הפיצול. לא יראו בהעברת בניין זה מהחברה המתפצלת כהפרה של הוראות סעיף 72א לחוק מיסוי מקרקעין ולא כהפרה של התנאים הקבועים בסעיף 53ב(ב) לחוק עידוד.

במסגרת החלטת המיסוי נקבעו הוראות נוספות וביניהם בין היתר: קביעת מועד הפיצול, מתן ביאור.

חוזרים, פרסומים והחלטות מיסוי - מיסוי מקרקעין

רו"ח ועו"ד דני גבאי, דירקטור, מנהל המחלקה המקצועית, חטיבת המס

8. מיזוג סטוטורי של חברה שהינה קרן להשקעה במקרקעין עם ולתוך שלד בורסאי החלטת מיסוי בהסכם מספר 1919/25 - שינויי מבנה

העובדות:

- חברה א' ("החברה המעבירה" או "הקרן"), הינה חברה פרטית, תושבת ישראל שהוקמה בסוף שנת 2021. החברה המעבירה הנה קרן להשקעות במקרקעין כמשמעות המונח בפרק שני 1 שבחלק ד' לפקודה.
- החברה הקולטת מוחזקת על ידי מספר בעלי מניות הכוללים יחידים תושבי ישראל וחברות פרטיות תושבות ישראל.
- החברה המעבירה מוחזקת על ידי מספר חברות פרטיות תושבות ישראל ("בעלי המניות המעבירים").
- עובר למועד המיזוג כהגדרתו להלן, החברה המעבירה עומדת בכל התנאים הקבועים בפרק שני 1 שבחלק ד' לפקודת מס הכנסה לרבות אלו המפורטים בחוזר מס הכנסה 4/2018 בנושא קרן להשקעות במקרקעין.
- עיקר פעילותה של הקרן הינו במקרקעין לצרכי דיור להשכרה כהגדרת מונח זה בסעיף 2א64 לפקודה.
- למן הקמתה מקבלת הקרן שירותי ניהול מחברת ניהול תושבת ישראל, עמה היא התקשרה בהסכם ("שירותי הניהול" ו"חברת הניהול").
- חברה ב' ("החברה הקולטת" ו/או "השלד") הינה חברה ציבורית, תושבת ישראל, אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב.
- במועד המיזוג כהגדרתו להלן, אין לחברה הקולטת כל פעילות, התחייבויות או נכסים זולת מזומנים, כמו כן לחברה הקולטת הפסדים לצרכי מס הניתנים להעברה ולקיזוז בהתאם להוראות סעיפים 28 ו-92 לפקודה ("ההפסדים"). החברה הקולטת נחשבת לשלד בורסאי.
- **ביום 31.7.25 נחתם הסכם מיזוג מחייב ("הסכם המיזוג")** שבמסגרתו מוזגה החברה המעבירה עם ולתוך החברה הקולטת בהתאם לחלופה הראשונה להגדרת "מיזוג" שבסעיף 103 לפקודה, במהלך המיזוג כלל נכסי החברה המעבירה, התחייבויותיה ופעילותה הועברו לחברה הקולטת ללא חבות במס בהתאם להוראות סעיף 103ב ו-ג לפקודה ("המיזוג" ו/או "שינוי המבנה"), ולבעלי המניות בחברה המעבירה ("בעלי המניות המעבירים") הוקצו מניות בחברה הקולטת חלף מניותיהם בחברה המעבירה ("המניות המוקצות").
- המיזוג נעשה לצורך הנפקת הקרן בבורסה באמצעות החברה הקולטת שהינה שלד בורסאי. מתווה זה מאפשר בין היתר, גיוס משקיעים ומקורות מימון חדשים אשר יאפשרו לקרן להרחיב את פעילותה, כמו כן תאפשר ההנפקה לקרן לעמוד בהוראות סעיף 3א64(2) לפקודה.

הסדר המס ותנאיו:

- בכפוף לנכונות העובדות וההצהרות, ניתן אישור למיזוג, ובלבד שיחולו התנאים המפורטים בפרק השני לחלק 2 לפקודה ובכפוף לעמידה ביתר התנאים שפורטו בהחלטת המיסוי.
- בתוקף סמכות המנהל מכוח סעיף 103א(1)ב לפקודה **נקבע כי מועד המיזוג יהא 31.7.25 ("מועד המיזוג")**.
- הובהר, כי על הנכסים המועברים לחברה הקולטת יחולו, לעניין המחר המקורי ויום הרכישה הוראות סעיף 103א לפקודה.
- נקבע, כי הפסדים מכל סוג שהוא שהיו לחברה הקולטת במועד המיזוג, יימחקו, ולא יהיו ניתנים לקיזוז או להעברה לשנים הבאות בדרך כלשהי.
- נקבע, על הפסדי החברה המעבירה במועד המיזוג יחולו הוראות סעיף 103ח לפקודה, וזאת בכפוף להוראות חוזר מס הכנסה 6/2018 ובשינויים הנובעים מכך שמועד המיזוג הנו כאמור ביום 31.7.25.

- נקבע, כי על המניות המוקצות לבעלי המניות המעבירים יחולו, לעניין המחיר המקורי ויום הרכישה, הוראות סעיף 103 לפקודה.
- הודגש, כי על הזכויות במקרקעין כמשמעותן בסעיף 1 בחוק מיסוי מקרקעין שהועברו לחברה הקולטת במיזוג יחולו הוראות סעיף 103ב(ב) לפקודה.
- אושר, כי לעניין סעיף 3א64(2) לפקודה, יראו את מועד המיזוג כמועד הרישום למסחר של מניות החברה המעבירה.
- בכפוף להצהרות שנמסרו לעיל, הובהר, כי מאחר ולחברה הקולטת אין במועד המיזוג פעילות כלשהי, נכסים והתחייבויות (זולת מזומנים) ולנוכח העובדה שהחברה המעבירה מתמזגת אל ולתוך החברה הקולטת, הרי שמבחינה מהותית הקרן עומדת בתנאים הקבועים בסעיף 3א64(3) ו-(4) לפקודה.
- הודגש, כי על המיזוג יחולו הוראות חלק ה 2 הרלוונטיות כנוסחן לאחר תיקון 279 לפקודה.
- במסגרת החלטת המיסוי נקבעו הוראות ותנאים נוספות כגון: מתן ביאור בדוחות הכספיים ובדוחות לצורכי מס של החברות המשתתפות בשינוי המבנה בדבר המיזוג ותנאיו, סגירת תיק החברה המעבירה במס הכנסה באמצעות הגשת בקשה על גבי טופס 2551. כמו כן, נקבעו מגבלות ותנאים נוספים.

המגזר הציבורי

רו"ח ועו"ד דני גבאי, דירקטור, מנהל המחלקה המקצועית, חטיבת המס

1. מסלול מקוצר לעמותות המבקשות אישור לזיכוי במס עבור תורמים הודעת דוברות רשות המסים מיום 20 באוגוסט 2025

רשות המסים השיקה שירות חדש שמטרתו לשפר את השירות עבור המגזר השלישי בישראל. החל מהיום, מוסד ציבורי המאגד כעמותה או כחברה לתועלת הציבור (חל"צ), יוכל להגיש בקשה לאישור לפי סעיף 46 לפקודת מס-הכנסה ב"מסלול ירוק" המהווה מסלול מזורז לקבלת האישור.

קבלת אישור לפי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה מקנה למוסד שקיבל את האישור הטבות מס שונות. בין היתר, היא מקנה לתורמים לאותו מוסד זיכוי במס בסך של 35% מגובה התרומה, בכפוף לתקרות ולסכומים הקבועים בחוק.

המסלול הירוק מיועד למוסדות ציבור העומדים בתנאים לקבלת האישור ועומדים גם בתנאים נוספים, כגון: מחזור פעילות שלא עולה על 150,000 ₪, מטרות פעילות מובהקות בתחומי: תרבות, סעד, דת, חינוך, ספורט ומדע, ללא כל פעילות אחרת מלבד פעילות ציבורית המפורטת לעיל, ללא החזקה במקרקעין אשר אינם משמשים לפעילות המוסד הציבורי, ללא החזקה בני"ע בשווי של 150,000 ₪, ללא החזקה באמצעי שליטה בתאגידים קשורים וכיו"ב.

רשימת התנאים המלאה מופיעה בטופס הבקשה (טופס 989) באתר רשות המסים.

בחזרה לתפריט

2. חובת דיווח של מוסד ציבורי על קבלת תרומות למערכת "תרומות ישראל" הוראת ביצוע מס הכנסה מס' 11/2025 מיום 20 בנובמבר 2025

רשות המסים הקימה את מערכת "תרומות ישראל". מערכת זו מאפשרת למוסדות ציבור בעלי אישור לפי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה ("העמותות") לדווח דיגיטלית לרשות המסים על תרומות שהתקבלו באופן דיגיטלי, ישיר ומאובטח.

הדיווח באמצעות המערכת חוסך לתורם את הצורך לשמור קבלות נייר על מנת לממש את זכאותו להטבת מס בגין התרומות, שכן הקבלות מרוכזות עבורו באזור האישי באתר רשות המסים. בנוסף, המידע בנוגע לתרומות מעודכן במערכות המידע המשמשות לעריכת תיאום מס והגשת הדוח השנתי ובזאת נחסך לתורם הצורך להציג את הקבלות שבאזור האישי למשרד השומה או להעלותן למערכת תיאומי המס המקוונת על מנת לממש את הטבת המס. כמו כן, בבקשות להחזר מס די לצרף את סיכום התרומות מהאזור האישי. בנוסף, נפתחה האפשרות למעסיקים להתחבר למערכת, באמצעות יצרני תוכנת השכר שלהם, על מנת לאפשר לעובדיהם לקבל זיכוי מס ישירות בתלוש השכר ובכפוף להסכמת העובד. ראו לעניין זה הוראת ביצוע 12/2025 מיום 23.11.25 בנושא מתן זיכוי לפי סעיף 46 על ידי מעסיק לעובדיו, באמצעות תלוש שכר (ראו תקציר בחוברת זו בחלק החוזרים ופרסומים).

בהתאם לתוספת מס' 1 לחוזר מס הכנסה 9/2015 בנושא: קיום מנחים להחלת סעיף 46 לפקודת מס הכנסה שפורסמה ביום 10.7.2025, החל מיום 1.1.2026 תחול על העמותות חובת דיווח על תרומות וביטולי תרומות באמצעות המערכת.

הוראת ביצוע זו נועדה לפרט את אופן הדיווח על תרומות המתקבלות בעמותות למערכת תרומות ישראל. בין הנושאים המפרטים נכללים הנושאים הבאים:

- אופן הדיווח על התרומות
- מספר דיווח לקבלה על תרומה
- הפעולות הנדרשות מהעמותה טרם השימוש במערכת
- דרכי הדיווח למערכת התרומות הדיגיטלית
- אמצעי תשלום
- מועד הדיווח למערכת
- נושאים מיוחדים (ביטול או שינוי בפרטי תרומה, תרומות בעילום שם, שיקים נדחים, פטור מהפקת קבלות, פלטפורמות דיגיטליות)
- צפיה בנתוני התרומות שדווחו

תחולה ודיווח: החל מיום 1.1.2026 תחול חובת דיווח באמצעות המערכת על העמותות לגבי תרומות וביטולי התרומות. **אישור לפי סעיף 46 מותנה בעמידה בחובת הדיווח על פי הוראת ביצוע זו.**

בחזרה לתפריט

המגזר הפיננסי

1. עמלות בגין עסקאות בינלאומיות יחויבו במע"מ בשיעור אפס רק כאשר ניתן להוכיח כי מחזיק הכרטיס שהה בחו"ל בעת ביצוע העסקה
ע"מ 67212-03-18 כרטיסי אשראי לישראל בע"מ ואח' נ' מנהל מע"מ פ"ת ואח'

עו"ד הדר כץ – מחלקת מיסוי עקיף

ערעור של ארבע חברות כרטיסי אשראי על שומות מס עסקאות הנוגעות לעמלות שנגבו על ידן כמנפיקות כרטיסי אשראי בקשר לעסקאות בינלאומיות, וחויבו יחד במס עסקאות בסך של כ-132 מיליון ש"ח בשל עמלה צולבת (המתקבלת מבית העסק בחו"ל באחוז הנגזר ממחיר העסקה), ו-121 מיליון ש"ח בשל עמלת מט"ח (המתקבלת ממחזיק כרטיס האשראי). הנושא המשותף לערעורים הוא החבות במס ערך מוסף בגין עמלות, כאשר מחזיק כרטיס האשראי הוא תושב ישראל הרוכש באמצעות הכרטיס טובין או שירותים מבית עסק הנמצא מחוץ לישראל. המערערות טענו כי הן זכאיות להתחייב במע"מ בשיעור אפס לפי סעיפים 30(א)(5) ו-30(א)(7) לחוק מע"מ ולחילופין לפי סעיף 30(א)(2) לחוק. לגישת המשיב יש לחייבן במע"מ בשיעור מלא.

בית המשפט המחוזי (השופט קירש) קיבל את הערעורים בחלקם ודחה אותם בחלקם.

שיעור אפס לפי סעיף 30(א)(5) לחוק: נקבע כי מחזיקי הכרטיסים, תושבי ישראל, נמנים עם מקבלי השירות שבגינו זכאיות המערערות לעמלה הצולבת, ועל אף האמור, המערערות עמדו בנטל השכנוע בנושא מקום נוכחותו של מחזיק הכרטיס, לגבי עסקאות ב"מסמך מלא". כלומר, כשניתן לדעת באופן מוחלט שהכרטיס הופעל באופן פיזי בבית העסק מחוץ לישראל ומחזיק הכרטיס היה שם. ולכן, למרות שמחזיק האשראי הוא בבחינת מקבל נוסף של השירות בגינו משולמת העמלה הצולבת, מתקיימים היסודות של סעיף 30(א)(5) וחל שיעור מס אפס. כמו כן נדחתה טענת המשיב כי השירות ניתן לגבי נכס המצוי בישראל.

לגבי עסקאות "במסמך חסר", המבוצעות בדרך כלל מרחוק (כגון: עסקה טלפונית או באינטרנט), נקבע כי רק במקרים בהם באופן מובהק ניתן להניח לגביהם שהשירות או המוצר לא הוזמן מראש כשהמחזיק נמצא בישראל, מוצדק כי יחול מס בשיעור אפס. וזאת בענפים הבאים: מסעדות וברים, מרכולים, תחנות דלק, חנויות פיזיות להלבשה וביגוד (ולא אתרים מקוונים), מספרות ומכוני ספא, מוניות, תחבורה ציבורית עירונית (ולא רכבות בינעירוניות), בתי קולנוע. עוד נקבע כי הנטל להציג נתונים אלו מוטל על המערערות.

שיעור אפס על פי סעיף 30(א)(7) לחוק- מתן שירות בחו"ל בידי עוסק שמקום עיסוקו העיקרי הוא בישראל: נקבע כי יש להחיל את הקביעה המתוארת לעיל גם על הסעיף הנ"ל וכי עסקאות במסמך מלא יחויבו במע"מ בשיעור אפס ועסקאות במסמך חסר יזכו לשיעור אפס רק בנוגע לענפים המסוימים שפורטו לעיל. בית המשפט דחה את טענת המערערות כי חל החריג לסייג – "חלק מערך הטובין" הקבוע בתקנה 12(א) וקבע כי יחול רק כאשר השירות ניתן לתושב חוץ ונלווה לעסקת יסוד בטובין וכן בייבוא של הטובין ולכן, בעסקאות שהן מתן שירות על ידי בית העסק הזר, ואינן כוללות יבוא אין כל רלוונטיות לחריג לסייג. משום שלא הוצג פילוח חלקי של עסקאות שעליו ניתן לבסס החלה חלקית של החריג לסייג ואין הפרדה מדויקת בין עסקאות יסוד בטובין לעסקאות יסוד בשירותים, או אינדיקציה לייבוא שירותים, לא ניתן להחיל את החריג לסייג.

שיעור אפס על פי סעיף 30(א)(2) לחוק- מכירת נכס בלתי מוחשי לתושב חוץ: נדחתה טענתן החלופית של המערערות לעניין הסעיף הנ"ל, וזאת משום שתפקידו של המנפיק במנגנון הבטחת התשלום הוא באופן מפורש מתן שירותים ולא מכירת נכס בלתי מוחשי.

העמלה הצולבת: נקבע כי העמלה הצולבת המיוחסת ליתר עסקאות היסוד מול בתי עסק מחוץ לישראל תחויב במס מלא וכי אין מקום לביצוע הפחתות בגין עמלות החובה הנגבות על ידי הארגונים הבינלאומיים או בגין תשלומים לבנקים על פי הסכמי הנפקה משותפת.

עמלת המט"ח: נדחתה טענת המערערות כי עמלת המט"ח איננה אלא השלמה לעמלה הצולבת שאינה גבוהה מספיק כדי לפצות אותן על העלויות הכרוכות במתן שירות לסולקים ולבתי העסק הזרים. נקבע כי לא הוצגו מסמכים המעידים כי קיימת זיקה בין העמלה הצולבת המשולמת על ידי הסולק הזר לבין עמלת המט"ח המשולמת על ידי מחזיק הכרטיס הישראלי. לכן המערערות לא עמדו בנטל להוכיח כי עמלת המט"ח מהווה תמורה נוספת לעמלה הצולבת, ונשללה תחולתו האפשרית של סעיף 30(א)(5) לחוק.

בית המשפט ניתח את תחולתו של סעיף 30(א)(7) ועמד על כך שלא די שמקבל השירות נמצא מחוץ לישראל בזמן מתן השירות, אלא צריכת השירות חייבת להתרחש שם. מההסברים שניתנו בערעורים עלה כי בתקופה הנדונה עמלת המט"ח הוטלה על מחזיקי כרטיסי האשראי כשעסקת היסוד מחוץ לישראל היתה נקובה במטבע שונה ממטבע חשבון הבנק של המחזיק בישראל. נקבע כי יש לאמץ את אותו פתרון שנקבע לעיל לגבי העמלה הצולבת (מסמך מלא ומסמך חסר) וכי דין עמלת המט"ח יהיה כדין העמלה הצולבת.

בית המשפט דחה את טענת המערערות לעניין הסתמכות ומיסוי רטרואקטיבי וקבע כי לא פורסמה עמדה מטעם רשות המיסים לפיה העמלות אמורות להיות חייבות במע"מ בשיעור אפס, כלומר לא היתה מדיניות מגובשת ורשמית. ולכן המשיב רשאי לבחון מחדש את נושא מיסוי העמלות במסגרת דיווחי המערערות, וכן רשאי ומוסמך לערוך שומות.

סוגיות פרטניות של המערערות "פרימיום" – אצל המערערות פרימיום התעוררו סוגיות נוספות: מיסוי כספי השתתפות בהוצאות שיווק, מיסוי כספים בחשבון מחכה לחוב חוזר ומיסוי עמלת משיכת מזומנים. הטענות כולן נדחו.

לעניין השתתפות בהוצאות שיווק נקבע כי לא ניתן לראות בכספים ששילמה כהוצאות שיווק כתשלום עמלות חובה והקטנת הוצאות וכי סכום ההשתתפות בהוצאות שיווק חייבים במס בהתאם לסעיף 12 לחוק.

לעניין מיסוי עמלות משיכת מזומנים נקבע כי חלה תקנה 12א(ג) וכי כאשר תייר מושך מזומנים בישראל, הוא הנהנה מהשירות הניתן בישראל. לעניין חשבון מחכה לחוב חוזר, מקרים בהם ישנה הכחשת עסקה והכסף נותר בידי המנפיק, החליט בית המשפט שלא להתערב בהחלטת המשיב. נקבע כי כספים אלו מגיעים לידי המנפיק כחלק מתפקידו במערכת וכגורם שעומד בתווך בין מחזיקי הכרטיסים לבית העסק.

ניכוי תשומות רכב אצל ישראכרט – ישראכרט ניכתה תשומות בקשר להוצאות החזקה של כלי רכב פרטיים המועמדים לשימוש עובדים מסוימים של החברה. הצדדים הסכימו כי השימוש ברכבים "מעורב", כך שבחלקו נועד לשימוש פרטי ובחלקו בענייניה ועיסוקיה של החברה. ישראכרט פירטה את קבוצות העובדים השונות ואת אופי השימוש ברכבים לידי כל קבוצה. בית המשפט קבע בהתאם לתקנה 18 לתקנות מע"מ, שיעורי מס שונים לגבי קבוצות עובדים שונות: אנשי שיווק ואנשי ביטחון – שני שלישים, עובדי הנהלה ועובדי הנהלה אחרים – רבע. עוד נקבע כי על הוצאות כבישי אגרה וחניונים ייקבע החלק לפי השיעור המשוקלל הכולל של התרת ניכוי מס התשומות לקבוצות הללו על בסיס כמות כלי הרכב אצל כל קבוצה מדי שנה.

בחזרה לתפריט

2. שונה סיווג של סוכנות ביטוח (חברת בת של בנק ירושלים) מ"עוסק מורשה" ל"מוסד כספי" בניגוד לעמדת מנהל מע"מ ע"מ 47371-10-20 עיר שלם סוכנות לביטוח (1996) בע"מ נ' מנהל מס ערך מוסף

עו"ד הדר כץ – מחלקת מיסוי עקיף

המערערת היא סוכנות לביטוח שהוקמה על ידי בנק ירושלים בע"מ המסווג כ"מוסד כספי", נמצאת בבעלותו המלאה של הבנק, ומעניקה שירות אך ורק ללקוחות הבנק, הם מקבלי הלוואת משכנתא בלבד. המערערת הוקמה בשנת 1996 אבל עד שנת 2005 הבנק בעצמו נתן שירותי ביטוח ללקוחות ופעילות זו סווגה כ"מוסד כספי". משנת 2005, בעקבות שינוי רגולטורי, החלה המערערת לתת שירותי תיווך ללקוחות הבנק כשהמבטחת היא חברת "הראל". בשנת 2016 פנו המערערת וחברה נוספת של הבנק למשיב בבקשה לשינוי סיווג ל"מוסד כספי" בהתאם לסיווג של הבנק, כשבקשתה של החברה השנייה התקבלה ובקשת המערערת נדחתה. הערעור נסב על החלטת המשיב לדחות את בקשת המערערת לשינוי סיווג מ"עוסק מורשה" ל"מוסד כספי".

בית המשפט המחוזי בירושלים (השופט דורות) **קיבל את הערעור במלואו**. נקבע כי בהתאם למבחן המהותי, יש לאפשר את שינוי סיווג המערערת מ"עוסק מורשה" ל"מוסד כספי" לעניין מע"מ, וזאת בהתאם לשלל נימוקים, בניהם: תלות בין המערערת לבין הבנק, כאשר המערערת הוקמה אך ורק כמסייעת ותומכת לפעילות העיקרית של הבנק, כך שמענה הרשום וכל המנגנון התפעולי של המערערת מצויים אצל הבנק, ואין למערערת אתר אינטרנט או כתובת מייל לשליחת מייל; אין באפשרות המערערת לעסוק באף עיסוק אחר, פרט למכירת כיסוי ביטוחי למשכנתאות של לקוחות הבנק; באפשרותה לבטח אך ורק את לקוחות הבנק כך שאינה יכולה לבטח לקוחות מחוץ לבנק / לבטח הלוואת משכנתא מבנק אחר שקיבל לקוח הבנק/ לבטח את הלקוח לאחר פירעון ההלוואה; המערערת הוקמה מכורח המציאות הרגולטורית.

השופט דורות דחה את טענת המשיב כי המערערת נותנת שירות ללקוחות הבנק, ולא לבנק, וקבע כי פעילותו הפיננסית של הבנק היא "צינור החמצן" של פעילותה העסקית של המערערת והיא חלק אינטרגלי מפעילותו של הבנק. עוד התייחס השופט לחוסר היכולת של המערערת לבטח את הלקוח בביטוח צד ג כמו סוכנויות ביטוח אחרות. בתוך כך, המערערת אינה עסק נפרד והיא חלק מפעילות הבנק.

נקבע כי מסעיף 58 לחוק מע"מ המסמך את המנהל לקבוע או לשנות סיווג לנישום, עולה כי המנהל בוחן את שינוי הסיווג בהתאם למבחן "**הקרבה המהותית**" – בחינה של פעילות נישום אחד (משני) כי זו קרובה לפעילות נישום אחר (עיקרי) מבחינה מהותית. בחינה זו תעשה בשני רבדים: האחד בחינת פעילות הנישום המשני והאם היא דומה או זהה לפעילות הנישום העיקרי, והשני, פעילות הנישום המשני תלויה או כפופה לפעילות הנישום העיקרי. נקבע כי בענייננו, הרובד השני מתקיים, וזאת משום שלא ניתן לנתק את פעילות המערערת מפעילות הבנק. נקבע כי כאשר עסקינן בחברה שאין לה קיום לולא הנישום העיקרי, סיווגה יהיה בהתאם לסיווג הנישום העיקרי, כמו בענייננו.

בית המשפט הציג פסיקה ענפה שעסקה בניתוח סעיף 58 לחוק מע"מ ועל פיה המגמה הרווחת היא שהמבחן המהותי הבוחן את המהות של הפעילות והן את הזיקות של הנישום המשני, בענייננו המערערת, מול הנישום העיקרי, שבענייננו הוא הבנק, הוא המבחן שעל פיו נדרש המנהל לבחון את בקשת הנישום לשינוי הסיווג.

בית המשפט דחה את טענות המשיב לעניין משמעות והשפעת הוראות הרגולציה, וטענת הפלייה לעומת סוכנויות ביטוח אחרות. בית המשפט התייחס גם לטענת המשיב שסיווג המערערת כמוסד כספי יביא לכך שחלוקת דיבידנד בעתיד בין המערערת לבנק תהיה פטורה ממס בידי הבנק וקבע כי מדובר בשאלה אחרת הרלוונטית לבנק ולא למערערת, כאשר שאלת הסיווג בלבד היא שעומדת להכרעה ולא שאלת המיסוי לאחר שינוי הסיווג.

בחזרה לתפריט

3. אכיפת חובות דיווח של חלפני כספים לפי סעיף 14א לפקודה- עיצום כספי הוראת ביצוע מס הכנסה מס' 13/2025 של רשות המסים מיום 26 בנובמבר 2025

רו"ח ועו"ד דני גבאי, דירקטור, מנהל המחלקה המקצועית, חטיבת המס

סעיף 141א לפקודת מס הכנסה מסדיר את חובת הדיווח המוטלת על מי שחייב ברישיון לפי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), תשע"ו - 2016 ("נש"פ-נותני שירותים פיננסיים"/"חלפן כספים"). הסעיף חוקק במטרה להילחם בהון השחור, להעמיק את גביית המס ולצמצם את תופעת העלמת ההכנסות ממסים באמצעות בניית מאגר מידע שבסיסו בדיווחי נותני שירותים פיננסיים.

חובת הדיווח לרשות המסים הינה על כל פעולה, או מספר פעולות, שביצע הנש"פ בסכום מצטבר של 50,000 ₪ ומעלה במהלך 30 ימים או 120,000 ₪ במהלך רבעון אחד, לטובת אותו מבקש שירות או לטובת אותו אדם שחלה על חלפן הכספים החובה לרשום את פרטי הזיהוי שלו כנהנה, לרבות פרטי הפעולה ופרטי הזיהוי של אותם צדדים.

תקנות מס הכנסה (תקנות לעניין חלפני כספים) (הוראת שעה), התשע"ט-2018 ("התקנות") מגדירות את אופן ומהות הדיווח העיתי והתקין הנדרש לרשות המסים אשר מוטל על חלפני הכספים. הסנקציה שנקבעה על אי הגשת דוח במועד, היא הטלת עיצום כספי מכח סעיף 195ב(ב) לפקודה.

מטרת הוראת ביצוע זו היא לציין את הוראות החוק בדבר העיצום הכספי, את הכללים להטלתו על חלפני כספים החייבים בדיווח לפי סעיף 141א לפקודה ולתקנות, שלא הגישו דיווח תקין כאמור או שלא הגישו את הדיווח במועד. בנוסף, לפרט את הסמכויות והנהלים לטיפול בטענות הנש"פ לעניין הטלת העיצום הכספי ושיעורו.

הוראת הביצוע כוללת את הנושאים הבאים:

- הוראות החוק והכללים לעניין חובת הגשת דוח של חלפן כספים
- הוראות החוק והכללים לעניין עיצום כספי על אי הגשת דוח במועד
- ההליכים להטלת עיצום כספי
- ההליכים והמועדים לטיפול בכתב טענות על עיצום כספי
- שיקולים למתן הקלה בחיוב בשל עיצומים כספיים
- הטיפול בעיצום כספי למאחרי הגשת דוח מקוון
- רשימת ההודעות מטעם רשות המסים
- משלוח הודעות
- אחריות

בחזרה לתפריט

חטיבת המס

למידע נוסף על שירותי חטיבת המס ניתן ליצור קשר עם המומחים שלנו:

אלונה מירון 03-6085540 ameiron@deloitte.co.il	ראש חטיבת המס מיסוי בינלאומי
יצחק צ'יקורל 03-6085511 ychikorel@deloitte.co.il	מיסוי בינלאומי
שרון ליטקה רגב 03-7181848 slitkeregev@deloitte.co.il	
גלעד שריר 073-3994400 gsharir@deloitte.co.il	
אבירם גואטה 073-3994017 agueta@deloitte.co.il	
גיא בלאו 03-6070525 gblau@deloitte.co.il	
יונתן שטרק 073-3994375 ystark@deloitte.co.il	
נדב גיל 03-6085378 ngil@deloitte.co.il	תמריצים
יאיר זורע 073-3397440 yzorea@deloitte.co.il	מיסוי אמריקאי
גיא אטיאס 03-6086129 guattias@deloitte.co.il	מחירי העברה
וילי יליזרוב 03-6085557 wielizarov@deloitte.co.il	

גבי ויסמן
03-6085556
gwaisman@deloitte.co.il

**מיסויי ישראל, שינוי מבנה - מיזוגים ורכישות,
מיסויי נדל"ן**

אופיר סולמי
03-6085513
osulami@deloitte.co.il

מיסויי נדלן

ליאל בן סימון
073-3656892
libensimon@deloitte.co.il

מיסויי ישראלי

רונית בכר
03-6085403
rbachar@deloitte.co.il

אלה כהן
073-3994366
ellcohen@deloitte.co.il

ניסים פחימה
03-6085401
npahima@deloitte.co.il

מסים עקיפים

הילה גולדיטש
073-3994102
hgoldich@deloitte.co.il

יגאל פחימה
073-3656728
yfahima@deloitte.co.il

מכס

רפי גבאי
073-3994413
rgabay@deloitte.co.il

המחלקה המקצועית

דני גבאי
03-6085532
dgabbay@deloitte.co.il

**Deloitte Private Tax
מיסויי נאמנויות**

כפיר אילני
03-7181764
kilani@deloitte.co.il

מיסויי חיפה

ריהאם פאהום
04-8631438
rfahoum@deloitte.co.il

www.deloitte.co.il

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte Israel & Co. is a firm in Deloitte Global Network. Deloitte Israel Group a leading professional services firms, providing a wide range of world-class audit, tax, consulting, financial advisory and trust services. The firm serves domestic and international clients, public institutions and promising fast-growth companies whose shares are traded on the Israeli, US, European and foreign capital markets.

© 2026 Deloitte Israel & Co.